

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
50. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMATERNE SKUŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 12.01.2005.godine sa početkom u 10:10 sati

PREDsjedavajući
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Cijenjeni poslanici, pozvani gosti, otvaram 50.sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Uvažene kolege, dame i gospodo poslanici, još jedan put vas pozdravljam, pozdravljam sve prisutne goste, pozdravljam predstavnike međunarodnih organizacija, predstavnike Vijeća ministara, pozdravljam predstavnike medija. Zmolio bih stručne službe još jedan put da pozovu klubove da uđu na sjednicu. Sjednica je trebala početi u 10:00 sati, čekali smo 10 minuta, krenuli smo.

Prema izvještaju Stručne službe odnosno Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH, trenutno u sali imamo kvorum, dovoljan broj poslanika za rad. Svakog trenutka poslanici evo, pristižu u salu.

Sa današnje sjednice dužan sam vas obavijestiti, najavio je odsustvo gospodin Jozo Križanović, a doktor Abdulah Nakaš je obavijestio Sekretarijat Parlamentarne skupštine da će zakasniti zbog neodložnih obaveza na poslu. Dakle, očekujemo da se doktor Nakaš pridruži današnjem zasjedanju, 50. zasjedanju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Niko drugi od poslanika nije najavio odsustvo.

Uvažene dame i gospodo poslanici, vi ste dobili prijedlog dnevnog reda današnje 50. sjednice. Ovo što ste dobili u 16 tačaka dnevnog reda je prijedlog Kolegija odnosno odluka Kolegija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. U odnosu na poziv ili dnevni red, kojeg ste dobili u pozivu za današnju sjednicu, kao što možete vidjeti ovo što je zatamnjeno, na pozivu koji vam je odnosno na popisu dnevnog reda koji vam je danas dostavljen na klupe, predstavlja novinu u odnosu dakle na ono što ste dobili u pozivu, a to je tačka 5. koja zapravo predstavlja obaveznu tačku dnevnog reda. To je zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku po hitnom postupku u skladu sa članom 104. našeg Poslovnika. Zatim tačka c) tačke 15. to je davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o razvojnom kreditu, pružanje urbane infrastrukture i pružanje usluga između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj i tačka 16. to je izbor gospođe Senije Kapetanović za člana Administrativne komisije, zatim Komisije za ljudska prava imigraciju, izbjeglice i azil i člana Interparlamentarne grupe BiH u Interparlamentarnoj uniji. Ovo je dnevni red koji je usaglašen na sjednici Kolegija i na sjednici Proširenog kolegija.

Ja otvaram raspravu o dnevnom redu. Ko želi da govori, izvolite.
Gospodin Muhamed Moranjkić se javio za riječ. Nakon toga gospodin Beriz Belkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Ja ne bih o sadržaju dnevnog reda, nego bih zamolio još jednom uvaženi Kolegijum i stručne službe da ne prave diskriminaciju među poslanicima u ovom Parlamentu. Recimo, ja samo slušam ovaj dnevni red, niko se nije udostojio a ovo se dešava već nekoliko puta da taj dnevni red stavi ovde ispred poslanika. Ima li šema tamo koji poslanici treba da dobiju dnevni red a koji poslanici ne smiju dobiti dnevni red. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Moranjkiću. Ukoliko niste dobili ovaj inovirani dnevni red, onda je to greška Sekretarijata Parlamentarne skupštine. Nema diskriminacije među poslanicima i nema poslanika koji dobijaju dnevni red i onih koji ne dobijaju dnevni red. Bilo bi to grubo kršenje rada ovoga Parlamenta. Ako niste dobili dnevni red, ja molim Sekretarijat da odmah podijeli dnevni red svim poslanicima koji nisu dobili i to je onda greška Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH.

Gospodin Beriz Belkić, izvolite. Neka se pripremi gospodin Nikola Špirić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege, Klub poslanika Stranke za BiH predlaže da se tačka 4. predloženog dnevnog reda za današnju sjednicu, odnosno nama ovde predviđenog Izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu skine sa dnevnog reda, kao jedna vrsta protesta ovog Doma prema predlagajuću, jer je potpuno deplasirano u januaru 2005.godine razmatrati Izvještaj o izvršenju budžeta za 2003.godinu. Pogotovo imajući na umu da radna tijela Parlamenta i sam Parlament apsolutno nisu imali nikakvih podataka o izvršenju budžeta za 2004.godinu prilikom rasprave o budžetu za 2005.godinu.

Evo, to je prijedlog Kluba poslanika Stranke za BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Belkiću.

Gospodin Nikola Špirić ima riječ. Ko želi dalje da govori o dnevnom redu? Gospodin Živković neka se pripremi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, naime razmišljaо sam da li uopšte da kada je u pitanju dnevni red, na ovakav način pokušam da dodemo do nekog rekao bih rasnog i racionalnog stava Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH.

Naime, gotovo je sigurno da ovaj Dom državnog Parlamenta ulazi u fazu hladnog rada. Ja ne znam samo da li smo mi svjesni toga. To vam je kao kad vodenica radi na prazno, ne proizvodi brašno. Jer prošli put smo vodili raspravu vezano postoji li ili ne postoji kriza Vijeća ministara. Javnost je zausta informacijama da Vijeće ministara neće zasjedati dok se tobože ne riješi kriza Vlade Republike Srpske, izbora Vlade Republike Srpske, što jedno s drugim po mojoj ocjeni nema neke bliske veze.

Postavlja se pitanje smijemo li mi kao državni Parlament, kao jedan Dom držvnog Parlamenta biti gluhi na sve ono što se dešava oko nas i što će usporiti siguran sam, put BiH ka evroatlanskim integracijama. Pogotovo mi liči da smo u fazi hladnog rada, što vidim da oni koji su naizad rekao bih koji bi trebali da brinu o svemu onom što se dešava u zemlji, trebali biti danas ovde s nama, jer se raspravlja o izmjeni i dopuni Zakona o Centralnoj banci, o budžetu, o izvršenju budžeta za prošlu godinu a to su članovi Predsjedništva i predstavnici Vijeća ministara.

Zato bi dobro bilo da u toku zasjedanja, dok zasjeda ovo vijeće barem smognu snage da dođu ovde i da brane predloženi Nacrt budžeta i zakonske projekte koji su bitni za BiH.

Ali ono za šta bih želio da ovaj Dom zauzme, u okviru dakle ja se slažem sa dnevnim redom i moj pristanak je bio u okviru Kolegija ali čini mi se da bi dobro bilo za radi građana koje predstavljamo, da ovaj Dom usvoji jedan zaključak koji bi obavezivao predsjedavajućeg Vijeća ministara da u najkraćem mogućem roku obavijesti ovaj Dom postoji li kriza Vijeća ministara ili ne postoji i da kaže šta je sa ostavkama ministara u Vijeću ministara i šta čini predsjedavajući da se taj problem najblaže rečeno prevaziđe. To bi ovaj Parlament, tu informaciju morao da ima.

Moram da kažem, da ne vidim nikakvu vezu između onoga što se dešava na izboru Vlade u RS i ovo što se dešava u Vijeću ministara iako se vješto pravi tu spoj bez razloga. Vlada RS je podnjela ostavku i tamo će se posao završavati. Ovde imamo Vijeće ministara, imamo dve ili tri ostavke. Jesu li prihvaćene? Ako jesu, zašto? Kako će se popuniti Vijeće, nisu prihvaćene, zašto nisu prihvaćene, dakle ovaj Dom koji bira Vijeće ministara mora imati informaciju kako ne bi smo došli u situaciju da zakažemo sjednicu Doma a da nema bitnih zakonskih projekata o kojima ćemo raspravljati.

Dakle, želim da skrenem pažnju samo na ozbiljnost problema i čini mi se nedovoljno aktivan stav državnog Parlamenta prema problemima koji su ispred nas, a nećemo moći izbjegći odgovornost ni državnog Parlamenta kada je rad državne vlade u pitanju.

Zato evo ja mislim da predlažem jedan radni zaključak, dakle da se zadužuje predsjedavajući Vijeća ministara da u najkraćem mogućem roku obavijesti ovaj Dom da li Vijeće ministara zasjeda. Šta znači za ovu državu ako dva mjeseca ne zasjeda Vijeće ministara? dakle, da li Vijeće ministara zasjeda, šta je sa ostavkama ministara i da li postoji kriza vijeća, te da nas obavijesti o mjerama koje poduzima da se problemi prevaziđu.

Barem to smo zaslužili kao državni Parlament, evo nudim taj radni zaključak i ovo je najblaža forma zaključka koji mi kao jedan Dom držvnog Parlamenta možemo uputiti ka Vijeću ministara. Ne, ne kao poseban radni zaključak, ne mora u dnevni red. Nemojte poslaniča pitanja bi suviše bilo neozbiljno gospodine Belkiću, u odnosu na problem koji je pred nama. Ja znam da ovo, nemam namjeru da od ovog pravim politiku i stvarno mi to nije cilj iako je prošli put bilo pokušaja da mi se to imputira. Ali ako ovaj državni Parlament, mi nismo svjesni dubine krize. Da je koje sreće ovo bi bila prva tačka dnevnog reda danas. Pa ako ima raspoloženja može biti i tačka dnevnog reda ali ako nema, predlažem barem radni zaključak da nas informišu ljudi. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko želi? Gospodin Milorad Živković. Samo molim vas gospodine Živkoviću, opominju me da kartica vaša nije na odgovarajućem mjestu, pa postavite karticu, evo. Tako sam opomenut da vam skrenem pažnju, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, mi smo na Proširenom kolegiju dogovorili se o ovom dnevnom redu u načelu i Klub SNSD-a ne misli dodavati nove tačke dnevnog reda. Međutim, zbog situacije koja se dešava a u vezi sa inspekcijom u kasarni kod Han Pjeska, smatramo da bi ovaj Dom trebao da uvoji jedan radni zaključak u kome se nalaze od Vijeća ministra, tačnije od Ministarstva odbrane, da prije nego što dostavi izvještaj Visokom predstavniku kojini je birao ovo Vijeće ministara i koje nije birao ovo Ministarstvo odbrane, tu informaciju dostavi prvo ovome Domu. Ta informacija bi trebala da bude do 15. februara, mi smatramo da ovaj Dom treba do naredne sjednice da dobije tu informaciju i eventualno obavi raspravu u vezi toga, da vidimo ko u ovoj zemlji ne govori istinu. Da li je bilo radnji u smislu sakrivanja osoba osumnjičenih za ratne zločine u toj kasarni ili nije bilo. Mislim da bi bilo fer i pošteno da ovaj Parlament sazna tu informaciju.

Nismo stavljali to kao tačku dnevnog reda, da ne ispadne da prejudiciramo stvari. Smatramo da i ministar ne bi mogao da nam da takvu informaciju danas, ali bi bilo dobro da ovaj Dom radnim zaključkom obaveže Vijeće ministara da do iduće sjednice dostavi nama tu informaciju. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da li još neko želi da govori?
Gospodin Momčilo Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, ja bih samo molio kolege koji predlažu radne zaključke, da to dobijemo u pismenoj formi jer zaista se vrlo teško možemo opredjeliti za njih ovaj, u jednom čitanju. Dakle, jednom što sam čuo, ja ovaj, moram u potpunosti vidjeti te zaključke, pa bih molio da se dostave nama prije glasanja. Ako je potrebno i kratka pauza, onda neka se napravi kratka pauza.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori o dnevnom redu? Zaključujem raspravu o dnevnom redu.

Poštovane dame i gospodo poslanici, mi imamo tri nova prijedloga. Jedan je prijedlog gospodina Beriza Belkića, da se tačka 4. skine sa dnevnog reda današnje sjednice i imamo prijedloge gospodina Špirića i gospodina Milorada Živkovića.

Ovako, ja sam protiv prakse da mimo dnevnog reda tzv. radnim zaključcima izražavamo svoje stavove o nekim pitanjima u BiH, ali naravno ne mogu biti protiv

toga da se prijedlog takvog zaključka uvrsti u dnevni red sjednice. I o tome se možemo izjašnjavati jer ovo prvo bi nas odvelo u nekim situacijam u rasprave povodom dnevnog reda u nešto što zapravo nije dnevni red i ja prijedloge gospodina Nikole Špirića i gospodina Milorada Živkovića razumjevam kao prijedloge zaključaka kao za tačke dnevnog reda. I to prijedlog gospodina Špirića kao 17. tačku dnevnog reda i gospodina Živkovića kao 18. tačku dnevnog reda i o tome ćemo se naravno izjašnjavati, jedino se tako možemo izjašnjavati. Dakle, prijedlog zaključka, pa kad dođe onda ćemo vidjeti kako i šta sa tim ako naravno dođe, imajući u vidu da smo mi već primili jednu informaciju od predsjedavajućeg Vijeća ministara na prošloj sjednici.

Ja vas pozivam uvažene koleginice i kolege da se pripremite za izjašnjavanje o dnevnom redu.

Glasamo o prijedlogu gospodina, neka se u međuvremenu podijeli poslanicima to, oni su čuli šta je sada sadržaj ovaj, zavisno od toga, molim vas lijepo, ja mislim da nema potrebe da dangubimo. Imamo danas puno posla. Ja vam mogu dakle, prezentirati ponovo tekst ovih zaključaka, možete ih čuti a u međuvremenu neka se umnože. Mislim da je ovo dovoljno da se donese odluka o dnevnom redu. Ali ako

NIKOLA ŠPIRIĆ

U ime kluba pauza 5 minuta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali, ako insistirate na puzi, ja naravno ću udovoljiti tome iako sam protiv toga ali pošto imamo zahtjev dva kluba za puzom od 5 minuta, sada je 10:25, u 10:30 nastavljam a vas iz stručne službe molim da makar nekoliko tih primjeraka date predsjednicima klubova da oni bar pogledaju to, a kasnije to ostalo umnožavajte. Pauza 5 minuta.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Poštovane koleginice i kolege, trenutno nas u sali ima 35, prema izvještaju stručne službe. Dakle imamo uvjete za normalan rad i odlučivanje. Evo, pridružio nam se zasjedanju i guverner Centralne banke BiH Kemal Kozarić. Ja ga pozdravljam u ime svih nas sa saradnicima.

Prelazimo na izjašnjavanje, gospodin Živković traži riječ, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, samo da obrazložim, znači ovu našu pauzu petominutnu. Nadam se da su svi dobili naš zaključak koji, niste dobili, onda ću ga ja pročitati ako dozvoljavate. Znači, Parlamentarna skupština BiH zahtjeva od Vijeća ministara odnosno Ministarstva odbrane da na prvoj narednoj sjednici dostavi potpunu informaciju o izvršenoj inspekciji kasarne kod Han Pijeska i izvesti ovaj Dom o eventualnoj umješanosti vojnih lica u skrivanju osoba osumnjičenih za ratne zločine u navedenoj kasarni u ljeto 2004.godine. Zaključak predstavlja obavezu Vijeća ministara da ovoj Skupštini dostavi na narednoj sjednici taj izvještaj i ne

izostavlja mogućnost komisiji koja ima nadzor na Ministarstvo odbrane i na radom da napravi svoju sjednicu u vezi tog izvještaja prije sjednice ovoga doma. S druge strane molimo vas da taj zaključak bude prije dnevnog reda po istoj praksi kao što smo radili u 49. sjednici, imamo ovde zapisnik, kada smo zaključak usvojili prije dnevnog reda. Razlog je jednostavan, da ponovo ne prekucavamo dnevni red, da ne vršimo raspravu o dnevnom redu, nego da o ovom zaključku glasamo kao radnom zaključku prije dnevnog reda. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Živkoviću na tome što ste još jedanput pojasnili vaš zaključak. Ovo je rasrava o dnevnom redu. Ja sam s pravom dobio upozorenje da kada je rasprava o dnenvom redu, onda raspravljamo oko toga hoće li nešto biti predmetom dnevnog reda ili neće i ja vas molim ako smo do sada to i radili, da u budućnosti isključimo ovu praksu povodom rasprave dnevnog reda da otvaramo teme, ovo je principjelno pitanje i vaš prijedlog zaključka će biti prijedlog za uvrštanje u dnevni red današnje sjednice i da u budućnosti radimo na ovaj način jer ovo je jedini ispravan poslovnički način ovoga Doma koji s druge strane ne uskraćuje pravo poslanika da sve ono što misle bude predmetom odlučivanja ovoga Doma u datom trenutku.

Ja vas molim da ovo uvažite. Ovo je zaista poslovnički, ako smo do sada i imali tu praksu, onda ta praksa odudara od duha i slova Poslovnika po kojem radi ovaj Dom.

Ja se nadam da ste u međuvremenu dobili u pisanoj formi ove zaključke. Ako neko nije dobio, ja molim službu da ljudima koji nisu poslanicima dostavi te zaključke. Ali mi već možemo početi se izjašnjavati o prijedlogu gospodina Beriza Belkića. Gospodin Beriz Belkić predlaže da se tačka 4. dnevnog reda skine sa rasprave sa današnje sjednice.

Ja vas molim da se pripremite za glasanje. Pripremite se za glasanje.
I glasajte sad.

17 je za, 18 je protiv.

Prema tome, nema opće parlamentarne podrške i konstatujem da prijedlog gospodina Beriza Belkića nije usvojen i da tačka 4 ostaje tačka 4 dnevnog reda.

Prelazimo na izjašnjavanje, glasamo sada ne možemo više sada. Ja se izvinjavam gospođo Hadžiahmetović, glasamo, ušli smo u fazu glasanja. Ja vas molim kad uđemo u fazu glasanja da onda ne otvaramo raspravu. Ako možete da uvažite ovu sugestiju.

Prelazimo na izjašnjavanje o prijedlogu gospodina Nikole Špirića. Gospodin Nikola Špirić predlaže da se kao 17. tačka dnevnog reda uvrsti prijedlog njegovog zaključka. Dakle, 17. tačka dnevnog reda bi glasila, prijedlog zaključka gospodina Nikole Špirića.

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.

Konstatujem da je sa 19 glasova za, 8 glasova protiv, uz dovoljnu entitetsku većinu, Dom usvojio 17. tačku dnevnog reda koja glasi, prijedlog zaključka gospodina Nikole Špirića, koji vam je podijeljen na klupe.

Prelazimo na izjašnjavanje vezano za 18. tačku dnevnog reda gospodina Milorada Živkovića koja glasi, prijedlog zaključka gospodina Milorada Živkovića.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom sa 32 glasa za, 3 glasa protiv i 2 suzdržana glasa, uz dovoljnu entitetsku većinu kao 18. tačku dnevnog reda današnje sjednice uvrstio prijedlog zaključka gospodina Milorada Živkovića.

Poštovane dame i gospodo poslanici, ja nakon ovoga proglašavam dnevni red današnje 50. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH kako slijedi.

1. zapisnik sa 48. i 49. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o prijedlogu zaključka Šefika Džaferovića povodom razmatranja Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o radu u institucijama BiH,
4. Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2003.godinu,
5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom ostupku po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,
6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, prvo čitanje,
7. Prijedlog budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu, prvo čitanje,
8. Prijedlog zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu, prvo čitanje,
9. Prijedlog zakona o popisu stanovništva domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava u 2005.godini, predlagač poslanik Milorad Živković, prvo čitanje,
10. Prijedlog jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH,
11. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o porezu na dodanu vrijednost, PDV,
12. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme,
13. Prijedlog autentičnog tumačenja člana 51. stav 1 tačka a) Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH Službeni glasnik BiH broj 32/02,
14. Izvještaj Ustavno-pravne komisije o neophodnosti izmjene stava 2 člana 13. i 11. Izbornog zakona BiH, Službeni glasnik BiH broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, i 20/04, umjesto davanja autentičnog tumačenja ovoga člana,
15. Davanje saglasnosti za ratifikaciju, pod
  - a) Ugovora između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom finansiranju održavanja i pogona regionalnog odvodnog sistema Komarna-Neum-Mljetski kanal,
  - b) KSporazuma između Vlade BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o vinansijskoj saradnji u 2003.godini,

- c) Sporazuma o razvojnem kreditu u zagradi, (pružanje urbane infrastrukture i pružanje usluga) zatvorena zagrada, između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj,
- 16. Izbor gospođe Senije Kapetanović za člana, pod
  - a) Administrativne komisije,
  - b) Komisije za ljudska prava imigraciju, izbjeglice i azil i
  - c) Interparlamentarne grupe BiH u Interparlamentarnoj uniji,
- 17. Prijedlog zaključka poslanika gospodina Nikole Špirića,
- 18. Prijedlog zaključka poslanika gospodina Milorada Živkovića.

Ovo je dnevni red današnje sjednice uvažene dame i gospodo. Mi prelazimo na prvu tačku dnevnog reda, poslovnička intervencija, šta je?

Gospođa Azra Hadžiahmetović se javlja za riječ, ja joj dajem riječ, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih zamolila da prije nego što pređemo na radni dio današnje sjednice, ovaj Parlament sa minutom šutnje ili učenjem fatihe oda počast, odnosno na neki način poštovanje prema žrtvama u Jugoistočnoj Aziji izazvane tragedijom, posljednjom tragedijom u decembru.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pozivam Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH i sve pozvane, da ustanu u sali, da minutom šutnje i učenjem fatihe odamo poštu nastradalim u Jugoistočnoj Aziji.

Uvažene dame i gospodo, poslanici, ja sam dužan povodom ovoga da vas obavijestim da smo mi jutros na Kolegiju raspravljali i o ovoj temi i Kolegij preporučuje poslanicima Parlamentarne skupštine BiH da se pridruže akciji BiH u pružanju pomoći nastradalim i ugroženim od posljedica cunamija u Jugoistočnoj Aziji. Ovo je preporuka Kolegija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. I ja sam vas svakako o tome mislio obavijestiti.

Prelazimo na dnevni red današnje sjednice. Prva tačka je,

Ad.1. Zapisnik sa 48. i 49. sjednice Predstavničkog doma

Otvaram raspravu povodom ovih zapisnika.

Ko želi da govori?

Zaključujem raspravu. Pripremite se za izjašnjavanje, prelazimo na izjašnjavanje, glasamo prvo o zapisniku sa 48. sjednice. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Dom jednoglasno sa 33 glasa za, nisu neki poslanici ubacili kartice još uvijek, ja ih pozivam da to urade, uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio zapisnik sa 48. sjednice.

Prelazimo na izjašnjavanje o zapisniku sa 49. sjednice. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom jednoglasno usvojio zapisnik i sa 49. sjednice Predstavničkog doma.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to su

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

Od 48. sjednice do danas odgovore na pitanja dobili su poslanici gospoda Muhamed Moranjkić pitanje postavljeno na 45. sjednici, gospoda Ljiljana Milićević, Ivo Lozančić, Vinko Zorić, Momčilo Novaković i Ivo Miro Jović pitanja postavljena na 46. sjednici i Miloš Jovanović pitanje postavio na 47. sjednici.

Da li ima komentara?

Gospodin Muhamed Moranjkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Vjerovatno i ostali poslanici su dobili ovaj tzv. odovor na moje pitanje. Moram reći tzv. jer ovo nije nikakav odgovor, ovo je lakrdija od odgovora, ovo je ironija i sarkazam koji Vijeće ministara uporno odražava preko pitanja, prema ovom Parlamentu i prema poslanicima. Svaki dan kad dam pitanje i dobijem odgovor, utvrđujem izjavu jedne uvažene ličnosti iz Ministarstva vanjskih poslova, izgovorene u ambasadi u Ženevi u prisustvu mom i kolege doktora Petra Kunića, da ..... u Vijeću ministara se šprdaju sa pitanjima poslanika. Ovo je očita slika da je to, to.

Dakle, da ne duljim jer ne bih se upuštao dalje u analizu jer je stvarno ovo sarkazam, tvrdim da ovo nije odgovor i ja tražim pravi odgovor. Istina, moram potjetiti gospodu kolege poslanike i zastupnike da na ovom Parlamentu je postavljeno za ove dvije godine stotinjak pitanja. Od toga 90% poslanici, zastupnici nisu bili zadovoljni i tražili su ponavljanje odgovora. Ja koliko znam, da niko od poslanika u ovom Parlamentu nikada nije dobio drugi odgovor. Dakle, sve to potvrđuje kakvi su odnosi Vijeća ministara ili nekih odgovornih prema ovom Parlamentu i prema ovim poslanicima. Ovo je bruka. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Ko želi od koelga i koleginica koji su dobili odgovore da komentarišu?

Gospodin Vinko Zorić se javio, nakon toga Ljilja Milićević neka se pripremi, toliko vidim za sada pa ćemo dalje, i gospođa Sopta, ali evo ja sam već prozvao neki redoslijed, nemojte se ljutiti.

VINKO ZORIĆ

Ja sam dobio odgovor na jedno od svojih pitanja i ne samo da sam nezadovoljan nego sam vrlo žalostan kad sam pročitao ovaj odgovor, ja ću pročitati samo pitanje i zadnji stavak odgovora. Odgovor je predugačak, bili bi vjerojatno svи

više razočarani kad bih vam sve pročitao ali pročitat ču. Pitanje je bilo zašto je cijena lož ulja u BiH neprimejreno visoka, s obzirom da se veliki broj kućanstava i ostalih subjekata grije na taj energet?

Zadnji stavak kaže, povećanje poreza na promet i akcize na lož ulje ima za cilj smanjenje zlouporaba ovog energenta. Naime, ulje za loženje se u velikom broju slučajeva uvozilo i distribuiralo kao dizel gorivo a zbog neadekvatnog sistema kontrole i velikog broja uvoznika i distributera ovu pojavu je bilo vrlo teško kontrolirati.

Je li ovo država priznaje svoju nemoć. Mogli su napisati nemoćni smo, ne možemo napuniti proračun, nego čemo uvesti još ako treba 50 feninga na lož ulje i ostale energente. Ja sam vrlo nezadovoljan i vrlo žalostan. Ovdje napominjem po stoti put i po ko zna koji put, da je cijena ovog energenta lož ulja u BiH 50 feninga veća nego u Republici Hrvatskoj. A znamo kakav je standard u Republici Hrvatskoj, a kakav je u BiH.

Obnavljam svoje pitanje i pridružujem se tome da sam puno puta bio nezadovoljan i da nikad nisam dobio ponovni odgovor. Zapravo, ja sam ovo pitanje Vijeću ministara a dobio sam nekakve odgovore kako je u Republici Srpskoj, kako je u federaciji itd.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Riječ ima gospoda Ljiljana Milićević, neka se pripremi gospoda Ruža Sopta. Vi ćete onda gospodine Lozančiću dobiti riječ.

LJILJANA MILIĆEVIC

Hvala. Gospodo predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, također želim da komentarišem odgovor na pitanje koje sam postavila na 46. sjednici ovog Doma. Pitanje je bilo upućeno Savjetu ministara, odnosilo se na to da je u Srednjoročnoj razvojnoj strategiji BiH koja je ovdje usvojena u Akcionom planu za 2004.godinu, u dijelu Sektorski prioriteti-statistika, kao obaveza bilo upisano da se donese politička odluka o vremenu održavanja popisa stanovništva. Kao nosilac je bio određen Savjet ministara. Ja sam njemu uputila pitanje, šta je sa tom odlukom jer se to ne tretira u Programu mjera za 2005. godinu. A i ne kaže se da nije urađeno, znači izgubilo se.

Odgovor, ovo što su rekli moji prethodnici u početku svog izlaganja, potpuno vidite odgovor glasi, prva rečenica je, popis je statističko istraživanje, tačka. Tako izgleda odgovor. E onda kaže, meni odgovara ustvari Agencija za statistiku koja je jedan operativac koji ja nisam ni pitala jer oni trebaju dobiti zadatak da izvrše tu radnju. Oni, ljudi kažu oni nisu nadležni za to. Znači oni mi odgovaraju, Agencija za statistiku koju ja uopšte nisam pitala to. Njih bi pitala da je donešena odluka, oni nisu ništa uradili, i oni samo kažu ljudi da su imali sreću da prisustvuju u Ženevi jednom sastanku gdje sretne zemlje koje su vršile popis 2001., prezentovali kako to rade i kako planiraju da urade 2010.

Suština znači, odgovor na pitanje nisam dobila, odnosno činjenica je da Savjet ministara se krije iza Agencije za statistiku i neće da kaže, a evo danas ćemo imati sticajem okolnosti priliku da se izjasnimo, da vidimo kakva je volja naša po pitanju popisa stanovništva ili ćemo čekati 2010. da namirimo 20 godina od zadnjeg popisa stanovništva, pa ko živ dočeka da se popišemo.

Obnavljam pitanje Savjetu ministara, ne Agenciji za statistiku. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Gospođa Ruža Sopta, neka se pripremi gospodin Ivo Lozančić.

RUŽA SOPTA

Ja se ispričavam, ja nisam imala komentar na odgovor. Bila sam izišla, nego sam imala zahtjev za pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To ćemo kasnije.

Gospodin Ivo Lozančić. Hvala vam gospođo Sopta. Izvolite.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja ću biti vrlo kratak. Relativno brzo sam dobio odgovor, što je malo iznenađujuće od Vijeća ministra, ali oba pitanja i imenovanje upravnih odbora i prenos imovine i sredstava praktično su samo potvrda onog što sam ja pitao, da nisu ispoštovani rokovi. Na kraju nema čak ni dodatnog obrazloženja, šta je bit da nisu ispoštovani zakonom utvrđeni rokovi i na kraju s toji da nezavisni članovi su odlučili da još ne koriste vanredna ovlaštenja, što govori da mi i usvajamo zakona ali vrlo teško ih implementiramo. Što je često bila tema da mi vrlo često i sporo implementiramo i otvara pitanja i drugih zakona koje smo usvojili da li su oni uopće implementirani. I iz tog razloga ne mogu biti zadovoljan, mada sve što je vlada napisala je točno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja vidim da više nema komentara. Sada idemo na nova poslanička pitanja.

Ko želi da postavi novo poslaničko pitanje?

Gospodin Sead Avdić je prvi digao ruku video sam. Ali evo, pošto je gospođa Sopta prva najavila svoje pitanje u javljanju prilikom komentara, dat ćemo njoj prednost.

Gospođo Sopta, izvolite. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja imam pitanje za Visokog predstavnika.

Koji je to evropski standard u obrazovanju kojeg se boje Hrvati u BiH ili protiv kojega su Hrvati u BiH?

Naime, u čestitci za novu godinu, koju je gospodin Visoki predstavnik uputio narodima BiH Hrvatima je poručio da se ne boje evropskih standarda u obrazovanju. Ja pretpostavljam da je gospodin Visoki predstavnik imao na umu zakonodavnu regulativu koja se je usvajala u ovom Parlamentu jer je ona bila najprisutnija prošle godine, kada je riječ o obrazovanju i kada je riječ o ugrađivanju evropskih standarda.

Hrvati čiji sam i ja predstavnik u ovom zakonodavnem tijelu, samo su željeli ozakoniti pravo iz Ustava, a to je da i Hrvati imaju pravo obrazovanja na svoj jeziku, a što podrazumjeva postojanje obrazovnih ustanova na hrvatskom jeziku. Kao uostalom i informiranje na hrvatskom jeziku. To samo potvrđuje da se Hrvati u BiH bore za evropske standarde u obrazovanju i informiranju.

Naime, mi se zalažemo za obrazovne ustanove i na hrvatskom jeziku u koju će moći upisati se bilo tko, tako da nema riječi ni mesta segregaciji, ko god se želi obrazovati na hrvatskom jeziku, da se može upisati u tu ustanovu.

Isto tako, da svi nastavnici koji god žele predavati na hrvatskom jeziku, da imaju pravo raditi u takvim ustanovama. Da budemo načisto, o fruktaciji radne snage i da budemo načisto o segregaciji. Naime, mene ova čestita uistina razočarala. Obično čestitke trebaju raspoložiti ljude, mene je uistinu ražalostila jer poslije te imputacije segregacije, sad nam se imputira i to da mi kao zakonodavno tijelo jer mi ugrađujemo standarde smo i protiv da se bojimo standarda Evrope, a u biti ja imam osjećaj da je na sceni samo čista asimilacija. A da to potvrđuje i rad u praksi, ne znam koliko ste imali prilike pročitati u sredstvima informiranja u zadnje vrijeme, da u Mostaru OSC opetovano nekoliko puta drži predavanje i dovodi prevoditelja, predavanje učenicima Hrvatima, i dovodi prevoditelje koji prevode na drugom jeziku a nije hrvatski. I kada napuste učenici zajedno sa svojom profesoricom, onda se profesorica u roku pola sata pozove na odgovornost. To uistinu nije primjereno evropskom standardu. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Sead Avdić. Neka se pripremi Petar Kunić.

SEAD AVDIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, ja bih postavio dva pitanja. Jedno je koji su temeljni razlozi da se programirani zadaci iz Akcionog programa Srednjoročne razvojne strategije, kao što se kaže PRSP-a, a odnose se na borbu protiv korupcije u cijelosti ne realizuju i to po svim zacrtanim obavezama, 10, 11, 12 i 13. Aferim na ovome što je urađeno u prošloj 2004.godini. Ako vam kažem da su to bitne institucije koje su trebale biti formirane, kao što su entitetske uprave za borbu protiv prevara, onda entitetske agencije za zaštitu svjedoka, pa uspostavite Obavještajnu jedinicu za finansijska pitanja, i uspostavite odgovarajuća tijela pri državnim, entitetskim ministarstvima pravde radi koordiniranja aktivnosti u borbi protiv korupcije. Znači, ni jedan zadatak nije jednostavno obavljen.

I pod dva, kada će Vijeće ministara odnosno Uprava za indirektno oporezivanje je hitnog karaktera ovaj dokument donijeti pod zakonski akt, a zove se Pravilnik o posebnim mjerama carinskog nadzora i načina naplate na akciznim robama. Što znači da nakon donošenja Zakona o akcizama koji smo donijeli neposredno prije nove godine, je ovaj akt morao biti i trebao biti hitno donesen, da se ne bi stvaralo ono što je već danas u praksi prisutno a to znači, nejednaka a ja bih rekao i namjerna tumačenja zakona, omogućavaju i dalje funkcioniranje nekontrolisanog uvoza roba u BiH, posebno voćnih sokova i ostalih visokotarifnih proizvoda u BiH.

Znači, još jedanputa ponavljam, ovaj podzakonski akt je nužno i hitno donijeti. Da ne govorim primjere zloupotrebe i događanja u praksi. To je pod dva.

I gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, vjerujte nema dosadnije tačke nego što su pitanja poslanika. Ona nisu interesantna za medij. Poslanička pitanja postaju privatna stvar svakog pojedinca. Prema tome se odnosi Vijeće ministara. Ja vas molim, ako je ikako moguće kako i na koji način učiniti ova pitanja transparentnim, dostupnim javnosti i odgovore dostupnim javnosti. Pa nije to stvarno privatna stvar svakog pojedinca ovde i poslanika. Ja molim Kolegij da nađe mehanizme, da ova pitanja dođu do građana i odgovori da dođu do građana a da se ne zadržavaju jednostavno kao privatna svojina svakog poslanika po na osob. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Avdiću. Ja ћu dati jedan kratak komentar ovog vašeg zadnjeg pitanja, odnosno zadnje konstatacije. Naravno ona je vrlo značajna i zbog toga se ja uključujem. Volio bih kada bi ta materija našim poslovnikom, a vi ste predsjednik Komisije za izradu poslovnika, bila uređena kao npr. kao što je uređena Poslovnikom o radu Norveškog parlamenta, jer sam tamo bio prisutan i gledao kako se postavljaju pitanja i kako se odmah na licu mjesta odgovara na pitanja. Ja vas molim povedite računa o tome, bićete podržani od strane, evo ja mogu reći za sebe ali ja se nadam i Kolegija i svih ostalih kolega. Imate priliku, i imamo priliku kod izrade poslovnika da tu stvar uredimo.

Za riječ se javio gospodin Petar Kunić. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić. Evo piše meni Branka ovdje, ja čitam kako mi se napiše, evo neka Branka prati. Branka pratite, izvinjavam se, izvolite gospodine Kuniću.

PETAR KUNIĆ

Ja sam htio postaviti sledeće pitanje. Naime, sada je vrlo aktuelno popunjavanje radnika, odnosno službenika u Upravi za indirektno oporezivanje i u Carinskoj upravi. Prema dobivenim informacijama popune se vrše uglasnom po stranačkoj pripadnosti. To se posebno odnosi na Carinsku upravu. Stoga predlažem da Carinska uprava i Uprava za indirektno oporezivanje podnese izvještaj Parlamentarnoj skupštini o kadrovskoj popuni ovih službi i o njihovoj strukturi.

Pored toga, prema svim informacijama i direktnim kontaktima, stekao sam utisak da se tamo zaista krše zakoni. Naime, u carinskim upravama dobili su listing pa im je rečeno, vi ne dolazite na posao od tog i tog datuma, oni koji su primljeni dolazi

itd. Mislim da u ovoj državi imaju u najmanju ruku pravo prigovora, pravo žalbe itd. ako konkurišu za zasnivanje radnog odnosa u nekoj instituciji. To su absurdne stvari, absurdne. Stvara se nezadovoljstvo među ljudima, to su velike grupacije ljudi i mislim da treba na neki način putem odgovarajućih instrumenata intervenisati u toj oblasti, ako je to takvo stanje, kakve informacije sam ja dobio. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Za riječ, riječ ima dakle gospodin Muhamed Moranjkić, a neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Gospodo, kolege zastupnici i poslanici, ja bih postavio dva pitanja sa malih nekoliko pod pitanja.

Prvo pitanje moje, vezano je za ulaz nafte i sumnjivih roba u Distrikt Brčko koji je danas crna kapija ulaska u BiH. Obrazloženje, danas i već duže vrijeme na mostu Brčko-Bunja, vrši se pod navodnim znacima, pregled cisterni sa naftom i naftnim derivatima i robama sumnjive i količine, kvaliteta i vrste od strane BH carine uz asistenciju KAFAO-a. Na prvi pogled, ništa neuobičajeno ali ipak jeste. Tu se odvija momentalno jedan od najorganizovanijih kriminala u BiH i to širih razmjera i po materijalnoj vrijednosti i po vrsti učesnika u tom kriminalu. Kriminal je u sledećem, cisterne i sumnjivi kamioni sa sumnjivim robama, ulaze ne ulaze u carinski terminal što je obaveza po zakonu. Sadržaj cisterni i kamiona ne pregleda se ni po kakvom osnovu. Ni po količini, ni po kvalitetu ni po vrsti, a prateća dokumentacija vjerovatno je falsifikovana i kao takva je jedina stvarni dokumenat po kojoj se nazovimo carine te ulazne robe sa rukom prolaze.

Pitam, da li je ovo proizvod nove i bolje organizacije carina i kontrola ulaska visokotarifnih i sumnjivih roba u ovu državu, koji na koji način dobiva taj ovlašteni položaj i status i šta se sve u ovim kamionima i cisternama krijumčari i ko saraduje sa ovom organizovanom mafijom?

Znaju li odgovorni u ovoj državi za ovo i šta će po ovome poduzeti?

I drugo pitanje, prilažem pismeno, neću ga obrazlagati jer bi bilo dugo. Ima čitava dokumentacija, radi se o pitanju vezano za sudstvo i određeni dokazi i dokumenta i to će samo priložiti ali tražim samo da se registruje da je i takvo pitanje postavljeno. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, naravno sva pitanja moraju doći u pisanoj formi u Sekretarijat Parlamenta, trebate ih dati službenicima koji su prisutni i koji prate naš rad, pa i ta dokumentacija i pitanje koje se odnosi na problematiku koju ste napomenuli.

Riječ ima gospodi Momčilo Novaković. Neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo poslanici, moje pitanje, prije svega imam nameru da upozorim na nedopustivo odstupanje u nacionalnoj strukturi zaposlenih u institucijama BiH. Naime, prema informacijama koje su dostupne, ta nacionalna zastupljenost je na štetu srpskog naroda gotovo u svim institucijama odnosno u svim agencijama, direkcijama i ministarstvima.

Ono što posebno indikativno može biti da upravo u agencijama koje treba da brinu o tome, ona je evidentna, kao što je Agencija za državnu službu. Zbog toga moje pitanje i glasi, koliko zaposlenih ima Agencija za državnu službu i Direkcija za evropske integracije i to u stalnom radnom odnosu, u radnom odnosu na određeno vreme ili po osnovu ugovora i kakva je nacionalna zastupljenost prema karakteru odnosno obliku radnog odnosa? Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Beriz Belkić, neka se pripremi gospodin Milorad Živković.

BERIZ BELKIĆ

Dakle, pitanje postavlja Klub poslanika Stranek za BiH. Oktobar 2004.godine, u završnoj fazi parlamentarne procedure usaglašavanja jedinstvenog teksta Zakona o FIPI, javilo se putem saopštenja svim medijima posланог od strane direktora ove agencije, obaviještena će zbog usvojenog zakona BiH izgubiti oko 20 miliona dolara kredita Svjetske banke namjenjenog za unapređenje poslovnog ambijenta BAK.

Pitanje za Vijeće ministara, da li je došlo do obustavljanja ovog kreditnog aranžmana i ukoliko jeste kakve su posljedice?

Ja koristim priliku da možda pokušamo uvesti gospodine predsjedavajući da pokušamo uvesti praksu norveškog Parlamenta pošto imamo resornog ministra ovde, možda da dobijemo odgovor odmah.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Beriz Belkiću. Riječ ima ministar gospoda Ljerka Marić, ministar finansija da odgovori na ovo pitanje, izvolite.

LJERKA MARIĆ

Ja vas sve pozdravljam danas i evo meni će biti dragو je li, vezano za reformski kurs da se on odnosi i na ovakve proceduralne stvari.

Što se tiče BAK-a zbilja je jedna od uvjeta za dodjelu BAK-a BiH bilo osim, znači u okviru stvaranja uvjeta boljeg poslovnog okruženja, i donošenje Zakona o FIPI, odnosno pozicioniranje FIP-e zakonom a ne onom odlukom koja je bila. Za vrijeme izrade zakona i za vrijeme procedure koja je trajala u Parlamentu je bilo nekih usuglašavanja itd. ali je Svjetska banka znači uvažavajući napore BiH u smislu da

BiH želi donijeti taj zakon, i da je zakon kao takav prihvatljiv, ni na taj način nije ... BAK i još uvjek nije stopiran ni ... mada ima dosta problema vezano za .... Znači, nije BAK .... definitivno, mada BiH ne dobiva od toga ništa samo entiteti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem na odgovoru. Evo imamo dakle jedan posao manje, ne moramo pisati pismo vezano za ovo pitanje niti prosljđivati odgovor. Dakle, odgovor postoji.

Slijedeći za riječ, za postavljanje pitanje gospodin Živković, neka se pripremi gospodin Čeman.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, pa evo ovo bi trebala da bude praksa na ovaj način da diskutujemo ovde u Parlamentu, pa ako može neko iz ministarstva da odgovori na moje kratko pitanje.

Da li se ispoštovao Sporazum o finansiranju fonda za povratak, potpisani između entitetskih vlada, Vlada Brčko distrikta i Vijeća ministra? Ako ne, onda u pismenoj formi da dobijem taj odgovor. Naime, ja imam informacije da je prvo dogovor bio oko 18 miliona, pri čemu RS, federacija daju oko 2,5-3 miliona, Brčko 1 a institucije BiH sve ostalo. Republika Srpska je ispoštovala dogovor, Brčko 29.12. uplatili, za ostale ne znamo. I država ispoštovala, ko još nije ispoštovao?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte, pa nemojte tako, ne možemo tako, moramo svi čuti pitanje i odgovor.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo ako može da se odgovori na to moje pitanje, ja bih rado onda

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jeste li vi završili svoje, hvala vam lijepa.

Gospođo ministar, želi te li dati odgovor? Izači ćete za govornicu pa ćete dati odgovor da ga čujemo svi, izvolite.

Riječ ima ministar finansija BiH, gospođa Ljerka Marić, izvolite.

LJERKA MARIĆ

Prepostavljam fond je uspostavljen onom odlukom, izabran je direktor i proračunski korisnik u jednom dijelu i država je znači izvršila svoj dio obveze u iznosu od malo manje od 2,5 miliona za dio troškova koliko je sam fond kao korisnik napravio, znači prebačen na poseban način u Centralnoj banci, što se tiče institucija BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospođo Ministar.
Gospodine Živković,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Sada ide kontra pitanje u vezi sa jednim minutom, a to je ko je odgovoran za ispoštovanje tog sporazuma? Znači budžet BiH je uplatio dio ali je Vijeće ministara bilo inicijator tog sporazuma i napravljen je fond na nivou države BiH, ja pitam sad ovde ko je odgovoran za ne poštovanje sporazuma. Hajde recimo da Federacija nije uplatila. A ko je odgovoran za ne poštovanje tog sporazuma i da li će neko da izade sa time, jer u ovoj državi očigledno imamo često slučaj da se ne poštuju sporazumi a puna su usta priča o povratku, Dejtonskom sporazumu itd.ž

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. U svakom slučaju mi ćemo proslijediti ovu vašu dopunu na odgovor Vijeću ministara i dobit ćete odgovor ja se nadam u pisanoj formi.

Gospodin Mirsad Ćeman, neka se pripremi gospodin Muhamed Altić.

MIRSAD ĆEMAN

Iako dakle, kao što reče doktor Avdić, neko može ovo tretirati kao privatnim odnosom prema pitanjima, ja ipak mislim da svako pitanje ovde potavljen je i te kako u službi i u funkciji onoga što vi kao poslanici vršimo. Stoga ja, iako nisam zadnjih nekoliko sjednica postavljao pitanja, na osnovu kontakata koja sam imao u nedavnom periodu, imam tri pitanja i ona su redom slijedeća.

Prvo, Vijeću ministara, postavljam pitanje može li se i šta a ovdje naglasak može biti išta također dakle i šta i išta više učiniti da se sporazum između BiH i Republike Hrvatske kao i BiH i SR Jugoslavije odnosno Državne zajednice Srbije i Crne Gore, po pitanjima iz oblasti penzionog osiguranja. Ja ga ovako skraćeno nazivam, on ima svoj oficijelni naziv, efikasnije provoditi kako bii građani BiH naravno i drugih država ugovornica ostvarili svoja prava. Mnogi još uvijek ne primaju svoje penzije i u izuzetno su teškoj materijalnoj situaciji. Ovo je istovremeno inicijativa da se u svim zvaničnim kontaktima predstavnika BiH sa navedenim državama, dakle njihovim predstavnicima, ovo pitanje potencira u parlamentarnim kontaktima, kontaktima Predsjedništva, međudržavnih vijeća itd.

Istovremeno kada će konačno biti zaključen sporazum o pravnim pitanjima i ovo je radni da tako kažem naziv, između Republike Hrvatske i drugih država naravno i BiH i Repbulike Hrvatske i drugih država i šta je eventualno sporno još uvijek? Tražim pisani odgovor.

Drugo pitanje, iako danas imamo evo Zakon o popisu i druga pitanja koja se tiču statistike, ja imam pitanje ustvari koje se odnosi na uopće statističku djelatnost i organizaciju BiH.

Kako se naime, provodi Zakon o statistici BiH, Službene novine broj 26/04, u pogledu stručnog i rukovodnog ospozobljavanja Agencije za statistiku BiH, opremljenosti neophodnim sredstvima, odnosno opremom i prostorom, koji su i kada usvojeni programi statističkih istraživanja za cijelu zemlju, kakva je saradnja sa

entitetskim zavodima za statistiku, koji su problemi kao i odnos Biroa za statistiku Brčko distrikta? U kojoj mjeri je ova djelatnost integrisana prema odredbama zakona i koje su i od koga ispoljene smetnje u dosadašnjem periodu? Pitanje Agenciji za statistiku BiH, odgovor u pisanim oblicima.

I treće pitanje, iako je ovih dana bilo u novinama ali novine kao novine, nekih izjava resornog mistra na tu temu, ja želim oficijelan izvještaj. Naime, svakodnevno smo svjedoci redova pred ovom zgradom, gdje mi zasjedamo, praktično pred Resornim ministarstvom koji pokazuju da građani BiH sve više podnose zahtjeve za ispis iz državljanstva BiH nažalost. Pitanje Ministarstvu civilnih poslova. Koliko je građana BiH do sada po godinama zatražilo ispis iz državljanstva BiH? U koje zemlje odlaze i može li se šta i ovdje opet da kažem, može li se išta učiniti da se ova tendencija spriječi, naravno ovaj dio nije samo za ovo ministarstvo. Koliko zemalja je BiH do sada zaključila sporazuma o dvojnom državljanstvu? Kada će u parlamentarnu proceduru za ratifikaciju, koji sporazumi i sa kojim državama su u pripremi, u kojoj su fazi i koje su teškoće, te da li se sa građanima koji traže ispis iz državljanstva prethodno razgovara ili je riječ samo o hladnom administriranju bez osjećaja šta to znači za ovaku zemlju, naime prema broju stanovništva? Pitanje Ministarstvu civilnih poslova, pisani odgovor. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zhvaljujem gospodinu Mirsadu Ćemanu.

Riječ ima gospodin Muhamed Altić, neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić.

MUHAMED ALTIĆ

Prema informacijama Ministarstva pravde BiH, prije tri mjeseca je trebao biti održan sastanak Međudržavnog vijeća BiH i Republike Hrvatske. Na tom sastanku je trebalo biti na dnevnom redu i pitanje imovinsko-pravnih odnosa. Ta je informacija zvanično data u novinama od strane zvaničnih predstavnika Ministarstva pravde.

Interesuje me, postavljam pitanje. Da li je sastanak održan, ako je održan šta je potpisano, ako nije potpisano zašto nije potpisano, zašto nije održano?

Drugo pitanje se odnosi na imovinsko-pravne odnose i pitanje ugovora koji bi eventualno trebao biti potpisani. Radi se da se tim ugovorom predviđa samo jedan član koji bi regulisao pitanje imovinsko-pravnih odnosa između dvije države. Mi svi znamo i čitamo svakodnevno šta se dešava sa imovinom i fizičkih i pravnih lica u Republici Hrvatskoj, pa bi dao, koristim ovu priliku da dadnem inicijativu da se imovina koja nije sporna, da se odmah vrati, da to bude član 1. a da se pod član 2. stavi sva druga imovina koja se treba tokom vremena razriješavati.

Ovo zahtjevam radi toga jer imovina koju raspolažu i fizička i pravna lica iz BiH u Republici Hrvatskoj, izložena je pljački, zebu vremena, ona propada, gubi svoju vrijednost. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Selim Bešlagić, neka se pripremi gospodin Zlatko Lagumđija. I, više nema prijavljenih svakako ističe vrijeme od sat vremena. Možemo onda kratko još ovim kolegama dati. Dobro, nastaviti ćemo ali vrlo kratko, molim vas da se uklopimo sat vremena. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Šta će se uraditi da se nakon usvajanja Zakona o akcizama na cigaretama stave markice sa novom cijenom, jer se danas iste prodaju ali sa povećanom cijenom u odnosu na naznačenu na markici. Mislim da je to prekršaj i zbog toga smatram da treba dati uputstvo jer kao prema informacijama ima zaliha starih markica koje još uvijek daju za cigarete do šestog mjeseca.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Bešlagiću. Dok gospodin Lagumđija završi telefonski, gospodin Lagumđija ima riječ, izvolite. Neka se pripremi gospodin Zorić Vinko i nakon toga gospodin Suljkanović i završili smo, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se gospodine Džaferoviću. Ja sam se javio za riječ, nisam planirao postaviti pitanje ali povodom ove tačke dnevnog reda, javio sam se za riječ samo povodom obraćanja gospode ministrike, gospode Marić. Pošto u ovoj zemlji su normalne stvari nenormalne i normalne nenormalne opet, i obrnuto, ja sam samo htio da joj se zahvalim što je uvela novu praksu koju smo zaboravili, da ministri nam odgovore. I dobro bi bilo da ovo bude povod, da što je moguće više ovakvih odgovora dobijemo na vrijeme, bez obzira koliko se mi s njima slagali ili ne. Samo koristim priliku u svjetlu naših ranijih zaključaka povodom poslaničkih pitanja, kada smo ovo tražili, da kostatujem da je ministrica Marić, ukazala čast Parlamentu što je odgovorila u skladu sa normalnom procedurom i tradicijom svake demokratske zemlje, a što kažu kao ozbiljni ljudi kad se nešto uradimo dobro, dobro je da i ova druga strana to prizna i pohvali. Samo toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Lagumđija. Kolegij vodi Parlament i mi smo se zahvalili u ime naravno Parlamenta, to je naša obaveza ali ne smeta da se i vi individualno zahvalite nema tu nikakvih problema. Hvala vam na tome.

Gospodin Vinko Zorić. Neka se pripremi gospodin Muhamed Suljkanović, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja imam jedno zastupničko pitanje. Naime, mene interesira kada je osnovana Lutrija BiH, ko je osnivač te lutrije, da li ta institucija stimulira kulturne sportske saveze i natjecanja od značaja za BiH i tko je u Upravnom odboru Lutrije BiH?

Ovo pitam iz razloga jer vidjeli smo kako se je raznim zakonima napao standard građana BiH a jučer smo potrošili na usuglašavanje Zakona o PDV-a puno vremena o tome da li treba PDV na igre na sreću ili ne treba, pa je na kraju ispalio da ne treba i mene interesira kako evo funkcionira ova lutrija koja koristi na koncu i ime BiH?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Mehmed Suljkanović, izvolite. Ja se izvinjavam što sam pogriješio u njegovom imenu maloprije kada sam ga najavio, izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Dva pitanja koja imam su vezana za provedeni postupak u javnom oglasu i rješenje po žalbi Konzrcija KIP na provedeni postupak u Javnom oglasu za projekat Autoput na koridoru VC, izrada planersko-studijske dokumentacije.

Prvo pitanje se odnosi na procedure Svjetske banke na koje se poziva Komisij za ocjenu i izbor po tenderkoj dokumentaciji, a drugo pitanje tiče se sastava komisija za ocjenu i izbor potenderskoj dokumentaciji. Detalno objašnjenje, odnosno pojašnjenje ova dva pitanja sam dao u .... u pisanom prilogu, pa vam ne bih htio oduzimati dalje vrijeme. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Suljkanoviću.

Uvažene dame i gospodo, ja vas još jedanputa pozivam da isključite mobitele i da ne razgovaramo mobitelima dok održavamo sjednicu. Ovo je po kozna koji put, na zahtjev mnogih poslanika, ja ovo ponovo ponavljam. Na ovaj način, ja zaključujem drugu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o prijedlogu zaključka Šefika Džaferovića povodom razmatranja Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o radu u institucijama BiH

Vi ste dobili izvještaj komisije. Kolegij je postigao saglasnost o tekstu zaključka koji zapravo daje preporuku entitetskim i kantonalnim vlastima da ukoliko u propisima koje oni donose, pitanje porodiljskog odsustva nije tretirano na način kako je to tretirano Zakonom o radu u institucijama BiH, da to bude tretirano na taj način.

Ja proglašavam dakle ovim da je Dom dakle usvojio ovaj zaključak i on će biti proslijeden na odgovarajuće adrese. Na taj način proglašavam okončanom i tačku 3 dnevnoga reda.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda,

Ad.4. Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu

Uvažene koleginice i kolege, vi ste dobili Izvještaj o izvršenju budžeta BiH međunarodnih obaveza za 2003.godinu. Dobili ste Izvještaj Komisije za finansije i budžet o razmatranju ovog izvještaja, o izvršenju budžeta, izvještaj se na Domu usvaja.

Otvaram raspravu.

Ko želi da govori? Zaključujem raspravu. Pripremite se za izjašnjavanje.

Poštovane koleginice i kolege, nema problema dobićete vi riječ naravno, ali ja vas molim da prtite ono šta ja govorim. Ja dobro vidim, a osim toga i naočale imam i video sam da u momentu kada sam zaključivao raspravu nije bilo prijavljenih a sačekao sam nekoliko sekundi nakon toga, nakon što sam vas pozvao da se pripremite, visio sam dignutu ruku. I naravno, gospođa Azra Hadžiahmetović ima riječ, ali povodom ovog, ja vas molim da pratite i ono što ja govorim za ovom govornicom.

Izvolite gospođo Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahavaljujem predsjedavajući. Ja sam prošli put bila jedan od inicijatora rasprave o Izvještaju o izvršenju budžeta, što je uobičajeno, pošto svi ovaj, ste vidim pozivali se u više navrata na iskustva drugih parlamenta iz razvijenih ekonomija, da se prilikom usvajanja, odnosno rasprave o budžetu za narednu godinu, razmatra Izvještaj za prethodnu godinu, što ne znači konačni izvještaj, finalni izvještaj itd.

Ja ču ovim povodom, iskoristiti priliku da vas potsjetim da smo mi nažalost tek danas dobili Izvještaj za 2003.godinu iako je Vijeće ministara bilo u obavezi, ja pominjem Vijeće ministara iako je ovdje resorni ministar što naravno ne ide samo na adresu resornog ministra nego cijeline Vijeća ministara. Iako je Vijeće ministara bilo u obavezi da izvještaj dostavi Parlamentu ranije. Ja sam obaviještena da je u parlamentarnoj proceduri Izvještaj za 2003. došau o decembru 2004.godine. I tim ovodom, želim vas potsjetiti na obaveze zakona koje proizilaze naravno za narednu proceduru Zakona o finansiranju institucija BiH, gdje se izmeđuostalog u jednom od članova ovog Parlamenta, ne mogu trenutno ovde da, čini mi se 23. ne pardon 22. u stavu 6 pominje da je u roku od 180 dana, to znači 6 mjeseci po završetku fiskalne godine, Ministarstvo finansija obavezno pripremiti i podnijeti godišnji izvještaj o izvršenju budžeta Parlamentarnoj skupštini nakon njegovog upućivanja Vijeću ministara i Predsjedništvu. Što znači, da se u roku od 6 mjeseci o izvještaju trebaju izjasniti, odnosno proći proceduru i Vijeće ministara i Psredsjedništvo BiH.

Mi smo nažalost danas u prilici da pominjemo, odnosno eventualno raspravljamo o izvještaju za 2003.godinu. Ja želim samo potsjetiti da zakone koje smo usvojili, koje je usvojila ova Parlamentarna skupština pored ove doredbe od 6 mjeseci stoji obaveza o tromjesečnom odnosno periodičnom izvještavanju o izvršenju budžeta.

Zašto ovo smatram posebno važnim? Ne da bi Parlament bio obaviješten o količini novca koja je potrošena kod svakog budžetskog korisnika, koliko u jednoj dinamici trošenja budžetskih sredstava unutar fiskalne godine, jednako tako i planiranja odnosno, eventualno uklapanja ako se to može uopšte nazvati plan budžeta unutar jedne godine, obzirom na aktivnosti i refomske zahtjeve koje tokom godine kreiraju nove državne institucije i nove budžetske obaveze.

Ja želim samo ovom prilikom izraziti prvo, svoje nezadovoljstvo, ja se nadam da to dijele svi ostali poslanici, zašto tek danas u parlementarnoj proceduri imamo Izvještaj za 2003.godinu koji će kao što izgleda proći bez ikakve rasprave ovde u ovom Parlamentu i koji će, ja vas želim upozoriti zaista sa velikom dozom ozbiljnosti imati i te kakve reperkusije na raspravu odnosno budžet za 2005.godinu. Zahvalujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem. Za riječ se javio gospodin Beriz Belkić. Ali prije nego što on uzme riječ, imam najavu ministricе finansija gospođe Ljerke Marić koja ima prednost po našem Poslovniku.

Gospođa Marić, izvolie. A neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

LJERKA MARIĆ

Naravno da svako kašnjenje u bilo čemu stvara probleme u poslovanju i onda pravi probleme i u ostalim stvarima. Evo, ja sad neću dalje nabrajati koje su to stvari. Znači što se tiče Izvještaja o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2003.godinu, ovo izvješće je usvojeno na 58. sjednici Vijeća ministara 10.06.2004.godine. Dakle, usvojeno je sa 10 dana kašnjenja u roku iz novog zakona. Novi zakon je stupio na snagu 01.01.2005.godine, Zakon o kome sad govorimo i znači Izvješće za 2004.godinu treba biti usvojeno na Parlamentu do kraja mjeseca 6. slijedeće godine. Osim toga, zašto je izvješće došlo i na sjednicu Vijeća ministara relativno kasno?

Vi dobro znate da je Ministarstvo financija i rezervi, mlado ministarstvo posebno Ministarstvo rezervi koje je samo tehničkim putem pokušalo uspostaviti, održati novčane tokove između svih korisnika proračuna i naravno da je puno lakše održavati poslovanje svih korisnika proračuna u zemlji. U međuvremenu znači mi smo uradili sve da se povežemo malo bolje i sa onim našim korisnicima a to je oko 40-tak, sad napamet govorim ambasada i predstavništava koje imamo vani. Znači ti su podaci stvarno relativno kasnili, znači došli su iza 3. mjeseca. Mi smo u međuvremenu tad sve uradili da evo okončamo ovo i napravimo to izvješće vezano za rebalans za 2003.godinu, jer vi znate da smo mi naslijedili gotov proračun za 2003.godinu, da smo u međuvremenu radili i taj rebalans i da naravno nas ništa ne opravdava ako kasnimo ali ovo je još uvijek za Vijeće ministara bilo na vrijeme.

Mi smo znači dalje to dostavili u proceduru kako je išlo i naravno, desilo se šta se desilo, zbilja je izvješće došlo jako kasno. Međutim vi ste jako precizno i jako dugo razmatrali revizijska izvješća za 2003.godinu korisnika po korisnika. Kad se to razmatralo, znači razmatralo se i ovo poslovanje finansijsko svakog korisnika i kroz stavke znači ove koje postoje ovdje, raspoređene po ovim pozicijama kako su u donešenom proračunu. Znači što se nas tiče bilo bi potrebno stvarno da se ovaj

izvještaj usvoji na današnjem Parlamentu, da se okonča konačno 2003.godina a da se znači za 2004.primjeni zbilja striktno članak 22. Zakona i financiranja institucija BiH i da to bude zbilja do kraja šestog mjeseca, što je sasvim logično.

U međuvremenu, mi smo uradili na vrijeme Izvješće za izvršenje proračuna za šest mjeseci koje je dostavljeno i Vijeću ministara i Parlamentu. A poslije kada budemo govorili o proračunu ja će vam reći na temelju kojih podataka i kako je napravljen novi proračun. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru.

Repliku traži gospođa Hadžiahmetović i ima vrijeme za repliku, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zashvaljujem, ja zaista ne znam, ovo se mora zvati replika jer nema druge mogučnosti, iako imam potrebu zaista da kažem, ja nisam ništa uputila gospođi Ljeriki Marić, čak šta više pomenula sam evo i znam da je izvještaj napravljen od strane Ministarstva finansija i trezora u maju 2004.godine ali je nelogično da je izvještaj u parlamentarnu proceduru došao tek u decembru 2004.godine., Izvještaj za 2003. Jednako tako znam da je ovaj zakon stupio na snagu nakon usvajanja Izvještaja za 2003.godinu ali su isto tako postojale obaveze izvještavanja Parlamenta i prethodnim aktima prije usvajanja ovog zakona. Ali je moje potsjećanje na Zakona o finansiranju institucija bilo je da se ne bi dogodilo sa izvještajem za 2004. godinu, obzirom da zakon striktno definiše rokove a posebno zbog specifične težine te obaveze, da u narednih šest mjeseci najmanje, najmanje jednom u narednih šest mjeseci dobijemo izvještaj o izvršenju budžeta. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Hadžiahmetović.

Za riječ se javio gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ja se nadam da ne zamaramo poslanike ovaj, našim da tako kažem prilično čvrstom stavom kada je riječ o današnjem razmatranju izvještaja. Ako pogledate Izvještaj Komisije za finansije i budžet vidjet ćete da ga je i komisija primila samo k znanju. Šta je poenta? Prosto rečeno jednostavno da konačno i jednom i zauvijek pošaljemo ozbiljnu poruku i uozbiljimo ove stvari. Ništa drugo. Mi danas nećemo dići ruku da usvajamo izvještaj koji se odnosi na godinu i po dana staro poslovanje u odnosu na danas. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkić Berizu.

Gospođa Ljiljana Milićević ima riječ, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, pošto smo mi na dnevnom redu komisije imali ovaj Izvještaj o izvršenju budžeta, ja samo kolege hoću da na to upozorim, da smo mi ovdje rekli da razmatramo isti izvještaj i da smo ga primili k znanju. I ja predlažem da Pralament ovaj izvještaj primi k znanju, na taj način da se. Znači mora se usvajati. Mi smo na komisiji upravo .... zato što smo imali budžet rekli primamo ga k znanju a ovdje se znači ipak mora usvojiti. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodo Milićević.

Mi ćemo se morati izjasniti glasanjem o izvještaju. Takva je procedura, na to sam upozoren od strane Sekretarijata a i lično mislim da to treba tako da uradimo.

D ali želi još neko da govori?

Ako se više niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu. Poštovanje kolegice i kolege pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje.

Glasamo dakle o ovom Izvještaju o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2003.godinu. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 21 zlas za, 7 protiv, 7 suzdržanih i uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio Izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2003.godinu.

Na ovaj način smo okončali tačku 4 dnevnog reda.

Prelazimo na tačku pet dnevnog reda, to je

Ad.5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika

Prijedlog ovog zakona Parlamentu je dostavljen 29.decembra 2004.godine. Vama je upućen putem pošte 4.januara ove godine. Mi se izjašnjavamo samo o proceduri. Dakle, radi se o onoj drugoj vrsti hitne procedure koju mi često nazivamo skraćenom i ona u naravi i jeste skraćena procedura.

I ja vas, pošto, otvaram raspravu zapravo o ovome.

Ko želi da govori?

Ako se niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu.

Pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje.

Glasamo o proceduri za član 104. vezano za Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku po hitnoj proceduri u skladu sa članom 104. Poslovnika.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH većinom glasova, sa 28 za, 2 protiv, 4 suzdržana, i uz dovoljnu entitetsku većinu prihvatio proceduru člana 104. za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku, čiji je predlagač Vijeće ministara BiH.

Na ovaj način smo okonačli tačku 5 dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 6 dnevnog reda, to je

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH, prvo čitanje

Predlagač ovog zakona je Predsjedništvo BiH. na 47.sjednici dom je usvojioz Zahtjev predlagača da se predloženi zakon razmatra po članu 104. Poslovnika. Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 17.decembra 2004.godine. Za ovu problematiku bila je nadležna i nadležna je Komisija za finansije i budžet, izvještaj nadležne komisije dakle Komisije za finansije i budžet dostavljen vam je putem telefaksa 10.januara 2005.godine. Komisija je kao što ste vidjeli, usvojila dvanaest amandmana na Prijedlog zakona. Komisija također predlaže Domu da usvoji zaključak, da se od predlagača zatraži da u roku od 30 dana na osnovu obavljene rasprave pred komisijom i na osnovu svih dostavljenih amandmana, sačini nove izmjene i dopune zakona koje će tretirati pitanje supervizije banaka.

U plenarnoj fazi amandmane su podnjeli gospođa Ruža Sopta – šest amandmana koje tačkoder brani i u plenarnoj fazi, dakle i u fazi rasprave pred Domom i gospođa Seada Palavrić – jedadnaest amandmana koje ponovo želi braniti u plenarnoj fazi. Amandmane kojim osporava sve amandmane komisije, to su dakle amandmani gospođe Palavrić, ona ima dvije vrste amandmana, 11 amandmana koje želi ponovo branit u plenarnoj fazi i amandmane kojim osporava sve amandmane komisije i gospodin Beriz Belkić podnio je amandman na amandman II komisije.

Otvaram raspravu o zakonu u prvom čitanju. Govorimo o principima.

Gospodin Vinko Zorić se javio za riječ. Ovdje je naravno i guverner Centralne banke, ukoliko osjeti potrebu i on će dobiti riječ.

VINKO ZORIĆ

Ja tražim stanku pola sata u ime kluba.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Na zahtjev poslanika Kluba HDZ demokršćani, dajem pauzu od 30 minuta. Iskoristite je onda da i objedujete. Nastavljamo u 12:10.

/PAUZA/

Pozivam predsjednika Kluba HDZ demokršćani gospodina Vinka Zorića, ako smatra potrebnim da se obrati Parlamentu jer je na njegov zahtjev data pauza.

Gospodin Vinko Zorić ima riječ.

VINKO ZORIĆ

Razlog što je klub zatražio stanku je taj da se je pojavio veliki broj amandmana i grupa amandmana koji osporavaju zapravo cijelo izvješće, to je za klub bio jedan novi momenat, mi smo zatražili stanku i stav kluba evo mogu odmah upoznati je da ćemo mi podržati izvješće i one amandmane koji ne osporavaju, jednostavno ne zadiru u principe izvješća.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Vinku Zoriću na ovom pojašnjenju.

Ja otvaram raspravu.

Izrazio je želju da se Domu obrati guverner Centralne banke, gospodin Kemal Kozarić i ja mu dajem riječ.

Gospodine Kozariću, izvolite.

KEMAL KOZARIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, uvaženi poslanici i zastupnici, evo koristim ovu priliku da u početku svog mandata, da imam zadovoljstvo da se обратим Zastupničkom domu i evo imamo danas Zakon o izmjenama Zakona o Centralnoj banci.

Mislim da, želim da vam samokažem tri principa koja ove izmjene zakona predviđaju i šta se to mijenja u poslovanju u Centralnoj banci. Zakon je predvidio da evo, su se stekli uslovi ili uvjeti kako god želite, da Centralna banka prvi put da, transferiše dio svog profita u državni budžet i naše su procjene da je to negdje cirka 12 miliona maraka za budžetsku godinu 2004. Ja bih molio da zastupnici imaju to na umu i da ne propustimo rekao bih ovu priliku, da prvi put Centralna banka transferiše u budžet BiH jer znamo kakve su potrebe i budžeta i kakve su potrebe svih građana u BiH.

Druga je, rekao bih tehničke prirode, to je da usklađivanje međunarodnih standarda gdje naša interna kontrola se sad zove Interna revizija i to je samo jedna tehnička popravka. Ja mislim da tu ne bi trebalo imati problema. To je čisto rekao bih jedan pokušaj da se uskladi sa međunarodnim standardima, jer inače naše poslovanje je na principima međunarodnih računovodstvenih standarda.

I treća je, rekao bih grupa članova koji govore o superviziji komercijalnih banaka jer poznato je da u BiH danas djeluje 33 komercijalne banke, da njih 14 ima svoje ekspoziture ili agencije u jednom od entiteta i da su se stvorili, rekao bih preduslovi da ta supervizija djeluje na jednom jedinstvenom principu, tj. unutar Centralne banke.

Ovo govorim čisto da iskažem stav i stanovište Centralne banke da smo mi profesionalno organizaciono i našom tehničkom rekao bih pripremom sposobni i da prihvativimo tu superviziju. Naravno, prilikom ove rasprave, prije ovog Zastupničkog doma, došlo je do nekih rekao bih izmjena u određenim stavovima, i da procedura nije do kraja rekao bih dovedena, mi kao tumači, jer predlagač je Predsjedništvo, to moram da napomenem, smo bili bi sretni da se kompletne ove naše izmjene zakona

usvoje. Ako se to ne usvoji, ipak na terenu će supervizija djelovati preko entitetskih agencija i komercijalne banke će raditi ono što su radile, tako da vjerojatno će doći vrijeme vrlo brzo da i ta supervizija završi u Centralnoj banci. Mi smo sigurni da je to jedan proces i da će to vjerojatno tako i biti. Ako ne danas, onda vjerovatno vrlo brzo.

Zato bih molio da naravno mi nismo ovlašteni da se izjašnjavamo o amandmanima, jer ponavljam, formalni predlagač ovog zakona je Predsjedništvo ali bih zamolio zastupnike da ne propustimo svi zajedno ovu priliku da Centralna banka netransferiše prvi put ovu dobit jer sigurno da mi iz Centralne banke nećemo moći ako se zakon ne donese i pored najbolje volje, jer znamo u kakvoj je situaciji naša ekonomija, nećemo moći transferisati bez zakonske podlove.

Hvala vam još jednom na strpljenju i zahvaljujem se na prilici da vam se obratim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem guverneru Kozariću, ja mu u ime Kolegija i u ime Predstavničkog doma upućujem čestitke na izboru za ovu vrlo važnu funkciju guvernera Centralne banke BiH i želim da Centralna banka BiH i dalje ostane tako respektabilna institucija države BiH.

Za riječ su se javila dvojica kolega. Ja ovde imam prijavljenog Adema Huskića, ako je to prijava, onda gospodina Momčila Novakovića sasvim sigurno se je prijavio i elektronski a i rukom, to sam vidoio, izvolite.

Gospodin Momčilo Novaković, gospodin Huskić se nije prijavio.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Izvinjavam se učinilo mi se da ste nekog prije mene prozvali.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne ja sam rekao elektronski se prijavio, pa onda nije se prijavio, dao mi je čovjek do znanja tako da vi imate riječ gospodine Novakoviću, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Moram reći da je Centralna banka jedna od institucija čije smo čini mi se do sada izvještaje informacije i slično, dakle sva dokumenta koja su dolazila uvijek sa jednom dozom hvale, podržavali i usvajali.

Ovaj put, moram reći da mi se čini da je i Centralna banka odstupila od nekih svojih ranijih principa, odnosno da smo evo dobili ovaj, pridiku da vidimo da su se i oni uklopili u jedan opšti ambijent. Pa su od prilike postavili pred nas situaciju ovako, ako glasate za ovaj zakon imaće 12 miliona, ako ne glasate nemate 12 miliona. To mu ga dođe kao i mnogo puta ovdje što smo dobili razno razne zakone koji su podržani od strane ili OHR-a ili nekih drugih institucija i naravno uslovljeni određenom finansijskom pomoći.

Mi ćemo naravno, u skladu sa ovim što sam već rekao, prihvatići zakon onakav kakav je na komisiji usvojen. Dakle, nismo spremni podržati ni jedan amandman koje stvari vraća na početak. Smatramo da za ovako korijenite promjene kao što su promjene u oblasti supervizije je neophodno duže i kvalitetnije usaglašavanje na svim nivoima pa i na nivoima entiteta čije agencije bi prema prvoj varijanti ovog zakona trebalo da ugasimo. Ovdje se jasno radi o prenosu nadležnosti, ustavne nadležnosti dakle, sa entiteta na institucije BiH što mi bez saglasnosti entiteta nismo spremni, govorim o Klubu Srpske demokratske stranke. Naime, Narodna skupština raspravljujući o ovome, donela je jedan zaključak kojim praktično omogućuje se određeni vid objedinjavanja supervizije banaka ali uz uslov da Agencija za bankarstvo, dakle kao vid kontrole, kao vid kontrole bankarskog sektora ostane na nivou entiteta. Ja moram reći da mi je žao što je ovdje napravljen jedan pokušaj da se naša inicijativa na dio dobiti Centralne banake bude ukuće u budžet je zloupotrijebljena i kroz rešavanje tog pitanja ustvari se pokupala rešiti neka druga pitanja za koje ja ne smatram u ovom momentu, odnosno ne želim u ovom momentu komentarisati jesu li opravdana ili nisu. Ali, u svakom slučaju u proceduri donošenja nisu iscrpljene sve mogučnosti kako bi se došlo do sasglasnosti na ovakom projektu kakav je predložen bio u prvoj varijanti.

Dakle, Klub Srpske demokratske stranke neće podržati amandmane koji vraćaju zakon na početak i glasat će za zakon kakav je usvojen na Komisiji za finansije i budžet. Hvla.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću.

Gospodin Beriz Belkić, neka se pripremi gospođa Seada Palavrić.

BERIZ BELKIĆ

Kolegice i kolege, dakle pozicija Stranke za BiH odnosno njezinog kluba u ovom Parlamentu je potpuno na tragu onoga što smo u proceduri kao predlog od Predsjedništva dobili dakle, kao ovlaštenog predлагаča. Međutim, i mi smo bili vrlo iznenadjeni da ne kažem zaprepašćeni, kada smo preko članova Komisije za finansije i budžet iz RS-a bili suočeni sa naglom promjenom stava u odnosu na oficijelni predlog koji je izašao, ponavljam iz Predsjedništva BiH. Naravno, mi smo se suočili realno sa novonastalom situacijom i potpuno nam je jasan odnos snaga u ovom trenutku i potpuno nam je jasno da praktično iz ovoga o čemu je Novaković govorio, da ovaj zakon u kompletu u prvoj varijanti svom stanju u stanju kako ga je formuliralo Predsjedništvo očigledno neće dobiti podršku.

Mi ćemo pokušati naravno ovaj, koliko je moguće dati svoj doprinos da dobijemo danas sasglasnost u najvišem mogućem stepenu i po ovom pitanju naravno predlažući i pozivajući sve poslanike da još jedan put preispitaju svoj odnos prema mogučnosti da Centralna banka kao jedna organizirana i kompetentna institucija preuzme ovaku jednu važnu funkciju.

Ne mogu da se uzdržim da malo ne komentiram i neke stvari, ne da polemišem sa gospodinom Novakovićem nego možda da pokušam i ja dati neke informacije koje će stvari učiniti jasnijim.

Nema ovdje nikakvih namjera ni umišljaja prevare bilo koga, koliko ja razumijem stvari. Većina inicijativa je išla od nas, iz naših organa, iz naše komisije kada je riječ o profitu. To nije nova ideja, ona je stara od 2001.godine išla oficijelno iz Predsjedništva BiH u tadašnjem sazivu itd. a kada je riječ o funkciji supervizije, koliko je meni poznato godinu i po dana se na tome radi, vrše se konfiskacije, sami ste rekli po entitetima, uključeni su ministri finansija itd. A šta se je desilo, zašto su ljudi promijenili stav, to ćete morati vidjeti unutar RS.

Dakle, nije riječ o bilo čijem umišljanju prevare, u bilo čijem umišljaju preskakanja konsultacija bilo koje vrste, nego je riječ jednostavno bila jednom u otvorenoj proceduri koju je ovaj put, što je meni jako drago vodilo Predsjedništvo. I dakle bilo bi zaista dobro da smo mi danas kao poslanici čuli od onih koji su predložili ovaj zakon, šta se je to desilo i koji je to kuršlus u informiranju između poslanika iz RS i Predsjedništva BiH.

Dakle, naš stav je slijedeći, mi ćemo učiniti sve da Centralna banka dobije superviziju ako je moguće, ako se možemo argumentirano ovdje dogovoriti, a ako ne, mi ćemo podržati ono što je moguće ovdje dogovoriti. Nama su potpuno prihvatljivi amandmani gospođe Palavrić, nisu to amandmani gospođe Palavrić to su ustvari rešenja koja su bila u prvobitno predloženom tekstu zakona. Dakle, gospođa Palavrić pokušava i predlaže ovom Parlamentu da aktuelizira prvobitni tekst ako je naravno moguće. I bilo bi dobro da se odredimo po klubovima. Dakle, mi kao klub apsolutno smo na liniji da se podrži supervizija. Dalje, nema govora o ucjeni ovih 12 miliona dobit ćete, nećete dobiti itd. ja barem to tako doživljavama, nisam apsolutno i nemojte ovaj zaista nemate razloga da vjerujete da je to ucjena bilo koga. Svako će glasati prema svojoj savjesti.

Dakle, Stranka za BiH će pokušati u raspravi da ubjedi što je moguće veći broj poslanika da podrže superviziju, da podrže ovo što je gospođa Palavrić predložila, ako ne mi smo skloni da i podržimo ono što je moguće konsenzusom ovdje među nama postići, ali onda da ojačamo ovaj zaključak, obratite pažnju na zaključak komisije, da se traži od predlagača dakle od Predsjedništva gospodine Novakoviću, dakle 30 dana ponovno izmjene i dopune na temu supervizije ... Dakle, ponavljam u okviru izvještaja komisije koji vi podržavate stoji zaključak ponovno prijedlog izmjena i dopuna na temu supervizije u Parlamentu od strane Predsjedništva. Da ne bude zabune kasnije. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću.
Za riječ se javila gospođa Seada Palavrić, izvolie.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem. Znam da je već rečeno da ćemo moći imati sredstva 40% čistog profita Centralne banke, zapravo 12 miliona u budžetu, samo pod uvjetom da ovaj zakon bude usvojen i objavljen i stupio na snagu prije 28.februara ove godine.

Međutim, bankarska supervizija u Centralnoj banci jedan je od preduvjeta za novi stenbaj aranžman sa Međunarodnim monetarnim fondom, i mislim da svi znamo šta to znači. Ono što se u zakonu predlaže, jeste ustvari da sadašnje entitetske agencije za bankarstvo ustvari samo budu transformirane u agencije za bankarsku superviziju Centralne banke BiH i da se uz njih osnuje glavni ured za bankarsku superviziju u Centralnoj banci BiH.

Smatram, da je to rješenje da je to bitan princip ovoga zakona i da bi smo ga morali ispoštovati. Ne samo zbog stenbaj aranžmana sa MMF-om, sadašnje entitetske agencije za bankarstvo kada brinu o bankarskoj superviziji i one izmeđuostalog imaju pravo blokirati račune građana ove zemlje. One to čine na način da im samo neko pošalje papir, bez uređenog postupka, bez nije uopće bitno je li to u skladu sa zakonom, je li to ovlašćeni organ, i na osnovu takvog papira te agencije, zapravo Centralna banka blokriju nečiji račun. Onaj čiji je račun blokiran, nikada ne dobije nikakav papir da mu je račun blokiran a organ koji je tražio blokiranje, nikada ne pokrene nikakav postupak u kome bi se moglo dokazati je li račun blokiran u skladu sa zakonom, ima li osnova za to, jesu li činjenice tačne ili nisu.

Da bi to otkonila, ja sam išla još jednom grupom amandmana jer bankovni račun svakog građanina spada u pravo na imovinu koje je zaštićeno članom 1. prvog Protokola Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Pravo na imovinu mora biti štićeno. Svakom građaninu se mora omogućiti pristup sudu, pravo na žalbu, to se otklanja mojim amandmanima. Ako to ne uradimo, imat ćemo na stavci u budžetu rezervisanja za stare obaveze u kojima su uglavnom obaveze zbog tužbi što neko od organa nije radio u skladu sa zakonom. Nećemo imati samo 4 miliona i 600 nego ćemo imati na desetine miliona maraka koje ćemo morati isplaćivati po presudama Suda u Strazburu.

Dakle, ja vas pozivam da imamo u vidu činjenicu da sam ja uložila amandmane kojima osporavam amandmane komisije, tako jer vraćam superviziju u Zakon o izmjenama i dopunama Centralne banke. Imam vlastite amandmane koji popravljaju taj tekst supervizije, bankarske supervizije koji je ponuđen od Predsjedništva u zakonu i ne očekujem da danas možemo doći do rješenja o ovome pitanju.

Smatram da ako budemo dobro i dobromanjerno radili, mi možemo imati ovaj zakon do 28. februara i ne propustiti priliku da i ova sredstva idu u budžet BiH, možda i veća ali obavještavam vas da Klub Stranke demokratske akcije, ne može prihvati ovakav izvještaj komisije jer komisija nije prihvatile vrlo relevantan princip zakona. Stoga predlažem da izvještaj ne bi propao, ili da se nešto drugo ne bi dogodilo, predlažem da izskoristimo mogućnost iz stava 3 člana 95. i od komisije zatražimo dodatni izvještaj u roku od 15 dana, to je opet prije kraja januara i da onda ponovo ovaj zakon imamo u prvom čitanju sa novim izvještajem nadležne komisije. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodi Seadi Palavrić.

Ko dalje želi da govori?

Replika gospodin Momčilo Novaković, nakon toga diskusija gospođa Ljiljana Milićević.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa pošto je ovdje i kod gospodina Belkića i kod gospođe Palavrić, čini mi se pomenuto isto pitanje, ja moram to malo izgleda pojasniti. Naime, meni je potpuno jasno šta piše u izvještaju komisije. Ja sam rekao da će podržati izvještaj. To faktično podrazumjeva da mi ne sporimo nekakav vid supervizije ali dogovoren vid supervizije a ne ovaj kakav je predložen ovim zakonom. Zbog toga, i jeste ideja i naša želja da se usaglasi taj nivo supervizije koji će se obavljati u narednih 30 dana i nakon toga ne sporimo mogučnost da prihvativamo takav zakon.

Ono što također nećemo prihvativiti jeste da komisija pravi novi izvještaj. Naime, nema novih elemenata zbog kojih bi komisija dobila zadatak da pravi novi izvještaj, sem ako se neki članovi komisije nisu prevarili, pa bi sada promijenili svoj stav koji su dali na komisiji u novom izvještaju. Dakle, nema nikakvih novih elemenata za novi izvještaj i zbog toga ćemo mi biti protiv zaključka, ako bude takav zaključak predložen, da se pravi novi izvještaj, odnosno da se vrati ovaj isti i prav novi izvještaj komisije. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospođa Ljiljana Milićević, ima riječ izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Hvala. Koelginice i kolege, neću ponavljati ono što je gospodin Belkić dobro prezentovao, pošto je bio prisutan na komisiji i zajednički smo radili na rešenju na ovom izvještaju, moram dodati da je gospođa Palavrić također bila prisutna kao i naša ministrica finansija kao i gospodin Kozarić guverner Centralne banke i moram također reći da je komisija radeći u sastavu koji je bio prisutan potpuno sagledala ovu problematiku i ne želim ponavljati ovdje i sa svih aspekata i shvatili ozbiljnosti problema i važnost zakona koji imamo pred sobom. Moram podvući da se napokon desila situacija na kojoj je radio i prethodni saziv, pa mi onda pokrenuli inicijativu, da napokon BiH može dijelom dobiti da raspolaže, koji ostvari Centralna banka, pa smo onda bili u dilemi da li nam je to malo ili je za početak dovoljno. Znači imali smo sve varijante i shvatili smo da je rješenje koje vodi ovaj Parlament, ne zatvara nam vrata znači, i vodi nas nekakvom boljen rješenju i konsenzusu koji smo mi postigli, podvlačim jednoglasno na komisiji, po tom pitanju. Rekli smo znači da se supervizija ne izbacuje, ne odbacuje. Vraćamo da se usaglasi i da dobijemo prijedlog izmjena i dopuna koje se, znači usaglašen prijedlog izmjena i dopuna.

Mislim da smo tu svi pokazali dobru volju. Prisutni su imali amandmane, povukli svoje amandmane i shvatili da je tako, zašto su promijenili mišeljnje, ne želim da komentarišem. Što se tiče toga, mi moramo ovde jasno reći supervizija, nije uslovljena na nivou Centralne banke ni od strane Svjetske banke i MMF-a, nije ni jedan od reformskih zadataka, to je dobra volja, način na koji ćemo mi, ja podvlačim, ja lično kao neko ko je radio u bankarstvu, želim da se uredi na najbolji mogući način. I to će onda biti dobro i za one ljudi koji rade u bankarskim institucijama i za korisnike usluga, bilo građana, bilo pavnih lica. I voljela bih da se to uredi na način, da ono što je do sada sve bili čisto i jasno o Centralnoj banci, znači da i to bude urađeno na sličan način. Da to bude čisto, jasno, pregledno i da znamo na čemu smo.

Zato, u ime, evo sad u lično ime tražim znači od Doma saglasnost za izvještaj koji smo radili, kojim smo prihvatili dio amandmana koji ovdje stoji, da podržite ovaj izvještaj. Nema potrebe da mi pravimo novi izvještaj, nema novih momenata, da se ispoštuje zaključak u kome je uključeno također da se transkrip naše sjednice, znači sve diskusije, primjedbe koje su bile, svi amandmani koji su ponošeni na komisiji, da budu poslani predlagajuću, da sve to uzme u obzir i da dobijemo u predviđenom roku novi prijedlog zakona. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospođa Palavrić ima repliku, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Replika se ogleda u tome da za primejnu člana 95. stav 3 nisu potrebni novi momenti. Dovoljna je činjenica da komisija nije prihvatile princip koji je težak barem 70% zakona. Dakle, to je jedna stvar.

I druga stvar, mi koji smo imali amandmane nismo ih povukli. Mi smo insistirali da se o njima glasa, glasano je odbijeni su i evo sada su pnovljeni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Gospođa Azra hadžiahmetović, neka se pripremi Miloš Jovanović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja zaista sam inicirana jednim ovaj, jednom izjavom da je ovo dobra volja, da nije ničiji diktat, da nije uslov za bilo šta. Moram reći da sam impresionirana time ovaj, da konačno imamo nešto što nije diktat, međutim jeste diktat ekonomskih fakata i činjenica koje, na koje želim potsjetiti, a koje svi moramo imati u vidu. Možda neko malo manje o tome ovaj, vodi računa ili se ne razumije u to ali ja neću govoriti o pravim aspektima ali hoću o ekonomskim i znam da će me koleginica Ljiljana razumjeti.

Dva su vrlo važna momenta. Ja želim potsjetiti samo na poseban monetarni aranžman kainsi bord koji BiH ima od '97. odnosno sa jedinstvenom valutom od '98.godine i tokom 2004.godine, ukupne slobodne rezerve u Centralnoj banci BiH su iznosile od prilične 150 miliona čini mi se evo neka me koriguje gospodin Korazić, odnosno njegovi saradnici. Dakle, prvi put imamo na raspolaganju slobodne rezerve koje omogućavaju da sutra eventualno u tom sklopu posebnog monetarnog aranžmana Centralna banka odnosno institucije BiH a prije svega Centralna banka obavlja i funkciju kreditora u krajnjoj nuždi, što je od posebne važnosti ne sasmo za današnji period nego za naredni period u cijelom setu reformi koje BiH obavlja.

Ono što želim, posebno na šta želim posebno upozoriti, dakle jedan je momenat slobodnih rezervi a drugi je faktor koji se veže za pitanje revizije bankarske supervizije ustvari na državnom nivou, što je najbolje opet u Centralnoj banci, što je inicirano posebnim povećanjem stope obaveznih rezervi u decembru mjesecu čini mi

se, na 10% i što, ukoliko ne bude supervizije na državnom nivou, odnosno od strane Centralne banke u dogledno vrijeme, može izazvati i stvoriti bankrski haos u BiH. Ja želim upozoriti na to.

Ja samo hoću da kažem da će se eventualne negativne posljedice toga odraziti na oba entiteta. Prema tome, neka niko ne misli da će toga biti pošteđen. Dakle, mi imamo fakat da raspolažemo prvi put odnosno imamo mogučnost da raspolažemo slobodnim rezervama koje će nam dalje otvoriti korak da koristimo mogučnost kreditora u krajnjoj nuždi i drugo, imamo imperativ posljednjeg povećanja stope obaveznih rezervi, o čemu moramo voditi računa. Ovo govorim nevezano za zakon.

I drugo, vezano za zakon, ovde je iznesen predlog da se eventualno izvrši usaglašavanje, što je možda i koristan jedan predlog. Međutim, treba onda voditi računa da isto moramo postupiti i sa predlogom budžeta odnosno izjašnjavanjem o budžetu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Miloš Jovanović ima riječ, izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Evo, ja bih želio da iskoristim ovde prisustvo gospodina guvernera Centralne banke BiH i da ga pitam kako je ovo pitanje riješeno, da kažem u drugim državama. Znači, onim zemljama koje mi uzimamo kao eto za primjer dobrih rešenja, ne samo po ovom pitanju nego po svim drugim pitanjima. Evo konkretno mene znači lično zanima kako je to riješeno u Njemačkoj. Da li ova supervizija treba da bude pri Centralnoj banci ili možda ovaj da bude na nekom drugom nivou ili na neki drugi način organizovanja, znači ja bih to stvarno želio ovaj, lično da znam tako da bi i mi mogli da se na neki način vagamo prema tome. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Guverner ima potrebu da odmah da odgovor, pa evo ima riječ, izvolite.

KEMAL KOZARIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Prije nego što dam ovaj odgovor, želim da dam dva komentara.

Prije svega uvaženom poslaniku Novakoviću da odgovorim da stvarno nije bila želja bilo šta da ucjenjujem ili da nešto uvodim na mala vrata. Ja sam rekao da Centralna banka bi bila najsjretnija da usvojimo zakon u cjelini i da smo mi spremni organizaciono i tehnički i kadrovski da prihvativmo superviziju. Znači, nismo željeli bilo šta da vežemo, jer komisija je izašla, evo ovaj zaključak koji ima napravila je recimo u dva koraka da se to desi. I mi naravno, vi donosite zakone i ako tako izglasate mi ćemo to poštovati. Znači mi nismo željeli.

I druga stvar, želim da kažem na izjavu gospođe Palavrić da je ovo uslov stenbaj aranžmana nije uslov, ali jeste, zaboravljamo da su PRSP strategija usvojena

od obadvije vlade netiteta, gdje je supervizija unutar Centralne banke predviđena. Znači, nije rečeno rok, što znači da je to proces koji će vjerovatno završiti u Centralnoj banci.

I treća stvar, ovo što mi je gospodin, uvaženi poslanik pitao na kraju, naravno da ima različitih modela. Recimo, Francuska, Njemačka i Engleska imaju neovisnu agenciju na državnom nivou za nadzor finansijskog sktora, bankarskog sektora, osiguravajućih društava, mikrokreditnih organizacija i svega ostalog. 80% zemalja EU imaju unutar Centralne banke i sve zemlje eks Jugoslavije imaju unutar Centralne banke. Mi kao jedna zemlja u razvoju, znači mala zemlja, smatramo da su naši kapaciteti sasvim dovoljni da s jednog mjesta dajemo licencu, da s jednog mjesta kontrolišemo bankarski sektor, da ne znači to, mi smo predviđeli da budu agencije u Banja Luci i u Sarajevu, može biti i negdje drugo ako se dogovorimo, nije sporno. Znači, revizor bi iz Banja Luke mogao da kontroliše banku u Sarajvu, iz Sarajeva u Banja Luci iz Mostara u Brčkom itd. Mislim da smo željeli na jedan profesionalan pristup da priđemo problemu. Nećemo biti naravno nesretni ako se desi sad, ja opet kažem, nemojte da propustimo priliku, ne uslovjava se ništa ali mislim, evo vidio sam da je u nacrtu predlog budžeta, predviđeno 12 miliona u nekoj prihodovnoj strani budžeta BiH. Ja mislim da je ovo dobra prilika i da vi mislim da je nećete propustiti da prihvate ovaj dio transfera Centralne banke.

Da sad ne govorim, da vas ne vraćam kakav je išao tok usaglašavanja. Nije ništa napamet, jer sama činjenica da je Upravno vijeće jednoglasno donjelo odluku o prijedlogu da je Predsjedništvo jednoglasno donjelo. Naravno, ovo što vi govorite stoji zaključak Skupštine RS, gdje oni okvirno podržavaju superviziju unutar BiH, nije rečeno na koji način ... precizno i jeste, može se tumačiti da treba, može se tumačiti u nekom pravcu da treba i saglasnost entitetskih parlamenta, ali mi smo smatrali da je dovoljan stepen, mi godinu i po dana radimo na ovom projektu. Nije ovo prvi put, niti smo htjeli da vežemo profit sa supervizijom. Jer, znate kako je zakon promijeniti, kako je teško doći i proći svu ovu proceduru. Zato smo željeli da iskoristimo priliku da zajedno to riješimo. Ukoliko ne riješimo, život ide dalje i neće se desiti ništa na terenu specijalno. Entitetske agencije rade svoj posao dosta kvalitetno i po skoro istim principima, istim kriterijima tako da mi na terenu ćemo imati ovaj, situaciju kao što imamo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Koraziću. Ko dalje želi da govori?

Ako se niko ne javlja za riječ, zaključujem raspravu. Mi smo potsječam vas u prvom čitanju. Treba da se izjasnimo o zakonu u prvom čitanju i ja ću svakako predložiti nakon toga da idemo i dalje sa procedurom, ali prije toga postoji prijedlog gospode Seade Palavrić o kojem se treba izjasniti ovaj Dom a to je da se izvještaj, da se zatraži novi izvještaj od strane nadležne komisije.

Dom o tome treba da se izjasni glasanjem i ja prijedlog gospode Seade Palavrić stavljam na glasanje. Ja vas pozivam da se pripremite za glasanje.

I glasajte sad.

15 za, 19 protiv, prijedlog gospode Palavrić nema opću parlamentarnu podršku, nije prošao.

Pripremite se za glasanje o zakonu u prvom čitanju. Pripremite se za glasanje o zakonu u prvom čitanju, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sa 27 glasova za, 5 glasova protiv, 4 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu, ovaj Dom je usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH u prvom čitanju.

Pozivam vas da se izjasnite da li ste za to da danas raspravljamo i odlučujemo o zakonu u drugom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

28 za, 5 protiv, 5 suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu ušli smo u drugo čitanje po ovom zakonu.

Otvaram raspravu o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH u drugom čitanju. To su amandmani. Potsjećam vas, ovde imamo šest amandmana gospođe Ruže Opta koja brani ove amandmane, svoje amandmane i u plenarnoj fazi, 11 amandmana gospođe Seade Palavrić koje ponavlja i brani u plenarnoj fazi i imamo amandmane gospođe Seade Palavrić kojim osporava sve amandmane komisije. Gospodin Beriz Belkić nije uložio amandmane na ovaj zakon, ja mu se izvinjavam, jer sam u uvodnom dijelu pogrešno pročitao. Njegovi se amandmani odnose na Zakon o, odnosno na budžet.

Otvaram raspravu o zakonu u drugom čitanju. Ko želi da govori? Ako se niko ne javlja za riječ, zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje.

Hočete mi dati amandmane gospođe Ruža Opta. Imam upozorenje da je bilo nekih, ja nisam video da se je bilo ko prijavio za diskusiju i nije se prijavio ali ako neko želi naknadno, može.

Gospodo Opta, imate priliku izvolite.

RUŽA SOPTA

Kao što je rekao gospodin Kozarić, dio amandmana odnosno dio izmjena zakona se odnosi i na tehničke popravke, odnosno usuglašavanje događanja da tako kažem unutar banke koje treba ozakoniti. Tako se moj prvi amandman odnosi na član 4. Prijedloga zakona koji regulira ustrojstvo Centralne banke. Obzirom da je u Centralnoj banci već uvedena funkcija revizije, ja samo nastojim ovim svojim amandmanom popraviti članak 4. Zakona o izmjeni Zakona gdje kažem da pored Upravnog vijeća, pa zarez da stoji i Odbor za reviziju od tri člana koje imenuje Upravno vijeće a onda slijedi dalje Uprava i dalja organizacija banke. Mislim da taj amandman je prihvatljiv, odnosno da poboljšava ovaj članak 4. E sad, ja ne znam da li ja mogu amandman po amandman obrazlagati ili sve amandmane od jedan put.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dok završi gospođa pa ćete dobiti, gospođa Palavrić, poslovnička intervencija, izvolite. Evo završila, sjela je gospođa, ja sam shvatio da je završila, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja se izvinjavam gospodi Sopta. Mi možemo govoriti o vašim i mojim amandmanima samo pod uvjetom da ovi moji amandmani kojima ja osporavam amandmane komisije budu prihvaćeni pa da superviziju vratimo u zakon. Dakle, to je redoslijed. Ako to prihvatimo onda možemo govoriti o našim amandmanima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođo Sopta, evo čuli ste. Mislim ovo je logično što se je čulo od gospođe Palavrić jer se amandmani odnose na onaj dio teksta zakona kojeg više nema. Mi možemo krenuti i ovim putem, da se izjašnjavamo prvo o amandmanim gospođe Palavrić, ako njeni amandmani prođu, onda ima bar ja tako mislim, vi ćete o tome odlučiti, svrhe raspravljati o vašim amandmanima ali ako ne prođu vi ćete biti u prilici, bar ja tako mislim da povučete vaše amandmane.

RUŽA SOPTA

Ja sam upravo gospodine predsjedavajući vama uputila pitanje .... valjda ću imati ja pravo obrazlagati svoje amandmane. Nisam pretendirala da se prvo raspravlja o mojim pa od gospođe Palavrić amandmanima. Meni je to logičan redoslijed.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ured. Jeste logično je i ići ćemo, sekretar Doma onda idemo sa amandmanima gospođe Palavrić i to prvo, zapravo završit ćemo sve amandmane gospođe Palavrić. Dajte provo ove koji su po redu prvi, amandmani kojima se brani ili ovi amandmani kojima se, molim vas, da naravno.

Molim vas lijepo, dakle izjašnjavamo se o amandmanima, dakle ima li, ponovo postavljam pitanje dakle ima li rasprave? Tu smo stali. Nema rasprave. E sad, pustite dalje da ja radim svoj posao.

Zaključujem raspravu.

I naravno, počinjemo se izjašnjavati o amandmanima.

Prvi su na redu, mislio sam na redoslijed amandmana i na to koji amandmani se nadovezuju na koje amandmane i tako.

Izjašnjavamo se o amandmanima gospođe Seade Palavrić kojim osporava amandmane komisije. I gospođa Palavrić ima 12 amandmana takve vrste. Pripremite se za glasanje. Moramo to pojedinačno raditi gospodine Špirići i dajte malo da se uozbiljimo.

Pripremite se za glasanje. Glasamo o amandmanu I gospođe Seade Palavrić, kojim se osporava amandman I komisije.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

14 za, 17 protiv, amandmadn nije dobio opću parlamentarnu podršku.

Prelazimo na izjašnjavanje po amandmanu II.

Pripremite se da glasate o amandmanu II.

Glasajte sad.

14 za, 17 protiv, amandman II nije dobio opću parlamentarnu podršku i nje prošao.

Prelazimo na izjašnjavanje po amandmanu III.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

15 za, 17 protiv, ovaj amandman nema također opću parlamentarnu podršku.

Prelazimo na izjašnjavanje po amandmanu IV.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

15 za, 17 protiv, nema parlamentarne podrške ni amandman IV opće.

Na amandman V.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

... za, 17 protiv, ni ovaj amandman nema opću parlamentarnu podršku.

Amandman VI, glasamo o amandmanu VI.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

14 za, protiv 17, ni ovaj amandman nema opću parlamentarnu podršku.

Amandman VII.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

15 za, 17 protiv, ni ovaj amandman nema parlamentrnu podršku.

Amandman VIII.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

16 za, 17 protiv, ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Amandman IX, glasamo o amandmanu IX.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

15 za, 16 protiv, ni ovaj amandman nije dobio parlamentarnu podršku.

Amandman X.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

16 za, 17 protiv, ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Amandman XI.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

16za, 17 protiv, ni ovaj amandman nema opću parlamentarnu podršku.

I prelazimo na amandman XII, to je poslednji amandman iz ove grupe amandmana.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

14 za, 17 protiv, ni ovaj anamđman nema parlamentarne podrške.

Konstatujem da iz ovog seta amandmana gospođe Palavrić, nismo usvojili ni jedan amandman.

Dajte mi drugu grupu amandmana gospođe Seade Palavrić. Molim, da li odustajete od vaše druge grupe amandmana? Molim, pa moramo se izjasniti ako vi ne odustajete. Ja ne mogu, ja moram staviti na glasanje ako vi ne odustajete, kažite, šta radite da znam šta će ja raditi. Gospođa Palavrić i Sopta, molim vas da se pripremite i izjasnite povodom naših amandmana, da li ostajete kod preostalih amandmana? Da znam.

Gospođa Sopta, imate riječ.

RUŽA SOPTA

Ovako, ja sam obrazložila ovaj svoj prvi amandman mada u tom članku poziva se i na poglavje IX a) koje je sad, glasovanjem za ovo izvješće bezpredmetno. Međutim, ja ostajem pri ovom dijelu jer mislim da popravljam amandman, popravljam članak, odnosno tekst zakona a ja nisam mogla imati u vidu kada sam pisala amandmane da će komisija izostaviti ovo poglavje. Ja mislim, sam tekst koji sam ja predložila kao popravak, da ne remeti situaciju i ovaj dio će biti bezpredmetan u samom članku. Ja ne tražim brisanje ovog članka, nego tražim popravku ovog članka. To je amandman I.

Ostajem pri prvom, drugom i trećem amandmanu, četvrti amandman povlačim iz jednog određenog razloga što sam imala informaciju i znam da Centralna banka upravlja statistički 60 dionica članskog uloga BiH za međunarodno poravnjanje u Bazelu ali sam čula da je to dato, naknadno sam čula da je to dato samo na upravljanje Centralnoj banci i da banka ubire dividendu po tom osnovu ali da to njoj nije dato u vlasništvo. Znači, da i dalje država BiH je vlasnik tih dionica. Iz tog razloga što sam bila predložila da se upiše u početni kapital, taj dio povlačim. I povlačim članak 6. jer je on bezpredmetan usvajajući ovo izvješće, a ostajem pri ostalom, amandman VI pardon, amandman VI, a ostajem znači pri, prvom, drugom, trećem i petom amandmanu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospođo Sopta.

Gospođa Palavrić, kakvo je stanje sa vašim amandmanima?

Ostajete kod svih amandmana.

Molim vas lijepo, prelazimo na izjašnjavanje. Gospođa Ruža Sopta je ostala kod.

Gospodin Momčilo Novaković, poslovnička intervencija.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja vas molim predsedavajući da ovu stvar razjasnimo do kraja. Naime, tih članova na koje su sada uloženi amandmani nema. Dakle, ne postoje ti članovi u zakonu i nema tog zakona sada u tom dijelu na koji se ovi amandmani odnose. Dakle, nemoguće je da glasamo o nečemu čega nema. Mi smo sav posao završili glasanjem o amandmanima, onim amandmanima gospođe Palavrić, ovo ostalo zaista nema smisla jer ćemo se dovesti u poziciju da usvojimo nešto čega nema u prijedlogu, a trenutno toga nema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Novakoviću.
Gospodin Mirsad Ćeman, izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Dakle, bez obzira na to kako sam se ja izjašnjavao o amandmanima, ja mislim zaista da treba prvno korektno tumačiti Poslovnik a kada nema predmeta i da je bezpredmetno izjašnjavati se o određenim amandmanima odnosno dijelu zakona koga više nema. Dajte da jedan takav konstruktivan način protumačimo Poslovnik, kako od strane Kolegija, tako i od kolegica koje su uložile amandmane. Nemojte da jednostavno, pravimo kako da kažem, jednu gimnastiku koja nema veze sa pravnim razumjevanjem Poslovnika.

Ja se izvinjavam kolegicama što ovako govorim, ali jednostavno one su dovoljno kazali svoj stav predlagajući amandmane, ali dajte vi u razumjevanju Poslovnika, imajte to u vidu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Ćeman.
Gospodin Vinko Zorić, malo pažnje molim vas Vijeće ministara, izvolite gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Čitajući izvješće i ove amandmane koje je kolegica Ruža Sopta ovdje podnjela, ja vidim da je suvisan amandman V. Samo možda treba ovde pisati članak 4. jer izvješće članak 11. pretvara u članak 4. Dakle, članak 11. je ostao predloženog zakona i on, o njemu se možemo izjašnjavati a zaista ova tri amandmana ovaj, nema mjesta ali za ovoga ima mjesta. Samo da se zna točno na koji se članak misli. Dakle, 11 ići zakona ili 4 iz izvješća, amandman V.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ovako, dakle koleginice i kolege, stvari stoje slijedeće. Svaki poslanik, mi svi znamo ovo što smo sad čuli u diskusiji gospodina ili bi bar trebali da znamo svi, u diskusiji gospodina Novakovića i u diskusiji gospodina Ćemana. Pratimo šta je ostalo od zakona nakon što je komisija podnjela svoj izvještaj i pratimo na koje su članovi uloženi koji amandmani i vidimo da u zakonu koju trenutno pred nama figurira nema članova na koje su uloženi amandmani. I to je potpuno jasna stvar. Međutim, ja kao predsjedavajući Doma niti Kolegiji nemam pravo da poslaniku oduzmem njegovo pravo da do kraja ostane kod amandmana ali naravno, imam pravo da glasam i ja ću naravno glasati u skladu sa onim kako treba da glasam.

Ja sad ponovo pitam, mi ćemo, Kolegij će se dakle, Kolegij se već odredio ovdje. Ovdje imamo jednu situaciju kod gospođe Ruže Sopte ni jedan amandman osim amandmana V ne odnosi se na važeći i postojeći tekst zakona.

Da li gospođa Sopta i dalje ostaje kod svojih onih amandmana kako je maloprije kazala I, II, III i V?

RUŽA SOPTA

Da sam ja u momentu pisanja amandmana, mogla predvidjeti da ćemo mi remetiti principe, ja bih vjerojatno isti amandman osmisnila na jedan drugačiji način koji bi zadovoljio i principe i popravku ovoga članka. Ja ne znam, nisam pravnik i koliko je to moguće da ostaje u okviru ovoga i da se glasuje o njima, ako ne može ja sam tu nemoćna a ako može, mislim da bitno popravlja u dijelu koji nije princip.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, zahvaljujem gospođi Sopta.

Gospođo Palavrć, vaš se ni jedan amandman ne odnosi ni na jedan član koji sad postoji u zakonu. Je li tako? Izuzev preambule amandmana. Molim vas lijepo, Kolegij, molim vas pratite me ovako, izuzev amandmana I. Molim vas lijepo, Kolegij je zauzeo stav da je bezpredmetno da se ovaj Dom izjašnjava o bilo kom amandmanu koji se odnosi na član kojeg više u važećoj verziji zakona nema. Ovo je stav Kolegija. I na ovaj način, molim vas, molim vas lijepo ostala su dva pitanja oko kojih treba da se izjasnimo. To je amandman V gospođe Sopta i amandman I gospođe Palavrić, jer se oni tiču, prvi se tiče postojećeg teksta, drugi se tiče preambule.

Pozivam vas da glasamo o amandmanu V gospođe Ruža Sopta.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

16 za, 13 protiv, 9 federacija, 7 RS.

Ja se naravno ne slažem, možemo ići u drugi krug glasanja, nije to problem nikakav. Molim, zanima naravno.

MARTIN RAGUŽ

Mi smo za

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Dobro, Nikola?

NIKOLA ŠPIRIĆ
Evo, za

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja sam protiv.
I idemo u drugi krug glasanja.

Pozivam sve one koji su protiv, da glasaju. Prirpemite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, 9 iz federacije protiv, 1 iz RS, nije, nema dvije trećine dakle konstatujem da je ovaj amandman prošao.

Samo da znamo šta je usvojeno. Dakle, amandman V član 11. Prijedloga zakona se mijenja i glasi, raspodjela čistog. Dobro.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu gospođe Seade Palavrić, glasamo o amandmanu I, o amandmanu I gospođe Seade Palavrić koji se odnosi na preambulu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

7 za, 20 protiv.

Konstatujem da amandman nije dobio opću parlamentarnu podršku.

Dobro, prelazimona izjašnjavanje o molim vas malo pažnje samo. Prelazmo na izjašnjavanje o samom tekstu zakona. Pozivam vas dakle, u tekst zakona je ušao amandman gospođe Ruže Sopta. Ja bih samo molio još jedanput da mi se da taj amandman da znaju ljudi, još jedanput da pročitam. Amandman V dakle, član 11. Prijedloga zakona mijenja se i glasi, pa onda na drugoj strani kaže ovako, članak 27. raspodjela čistog profita Centralne banke, da pročitam samo u stenogram. Ako Centralna banka ostvari čisti profit u bilo kojoj godini, čisti profit raspoređuje Upravno vijeće primjenjujući slijedeći redoslijed prioriteta, pod

- a) Dio čistog profita izdvaja se na račun generalne rezerve Centralne banke, tako da iznos početnog kapitala i generalne rezerve bude ekvivalentan iznosu od 5 procenata ukupnog iznosa novčane pasive, kako je definirano u članu 31. zakona, prikazane na računima Centralne banke za kraj ete finansijske godine,
- b) Ostatak čistog profita raspoređuje se tako da 40 procenata Upravno vijeće raspoređuje svojom odlukom za povećane kapitala i rezerve za specijalne namjene Centralne banke, a 60 procenata Centralna banka upućuje na račun institucije zadužene za proračun BiH u periodu od 4 mjeseca nakon završetka proračunske godine i pod,
- c) Čista nerealizirana dobit raspoređuje se na račun procijenjene vrijednosti rezerve koji se vodi u bilansu stanja Centralne banke.

Ovo je tekst amandman. Je li tako? Evo, molim vas sad znamo o čemu glasamo. Pripremite se za glasane o zakonu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da sa 32 glasa za, 2 glasa protiv i 4 suzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH.

Pod ovim se podrazumjeva budući da, molim vas lijepo, pod ovim se podrazumjeva da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvojio i onaj zaključak komisije. Ako neko smatra da Dom nije usvojio, ja mogu to staviti na glasanje, ali mislim da nema potrebe, ukoliko nema, ukoliko nema primjedbi.

Molim vas lijepo, ja zaključak ovaj komisije stavljam na glasanje, čujem neki se javljaju već da treba staviti na glasanje. Ne, ne zaključak treba posebno potpisati i dostaviti Predsjedništvu, nećemo mu dostavljati izvještaj komisije. I imam primjedbi ovdje, nemam jednoglasan stav Doma, ja vas pozivam da se izjasnimo o ovom zaključku komisije kojeg ste dobili,... prijedlogu zaključka komisije iz izvještaja.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

28 za, 3 protiv, 5 suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu, Predstavnički dom je usvojio zaključak da se od predлагаča zakona zatraži da u rokuu od 30 dana, na osnovu obavljene rasprve pred komisijom i na osnovu svih dostavljenih amandmana, sačini nove izmjene i dopune zakona koje će tretirati pitanje supervizije banaka.

Ovo je zaključak Predstavničkog doma. Ja vam se zahvaljujem na ovaj način smo okončali tačku šest dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 7 dnevnog reda, to je

Ad.7. Prijedlog budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu, prvo čitanje

Poštovane kolege, poznato vam je da je Kolegij u skladu sa članom 106. Poslovnika skratio rokove za razmatranje Prijedloga budžeta. Nadležna komisija zasjedala je 10.januara. Istog dana vam je putem faksa dostavljen izvještaj komisije. Kao što ste vidjeli komisija je na prijedlog budžeta usvojila pet amandmana. Pored amandmana komisija je usvojila i određene konstatacije i zaključke, te predlaže da Dom iste usvoji. U plenarnoj fazi amandmane su podnijeli gospođa Seada Palavrić pet amandmana, gospodin Zlatko Lgumdžija deset amandmana, gospodin Milorad Živković jedan amandman koji također želi da ponovo brani. Sve su ovo amandmani koji se žele ponovo braniti. Gospodin Beriz Belkić kojim osporava amandman II komisije.

Otvaram raspravu o budžetu u prvom čitanju. Ko želi da govori?
Gospodin Muhammed Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodo, kolege poslanici i zastupnici, moje učešće u raspravi o budžetu odnosno Proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza u 2005.godini bazirat će više na pitanjima i dilemama vezanim za određena ponuđena i rešenja i koncept samog budžeta, kao i davanje određenih inicijativa koje na određen način praktično su sastavni dio ovih mojih dilema vezano oko koncepta ponuđenog u ovom prijedlogu.

Vjerovatno moje izlaganje će biti nešto duže za to molim Kolegijum da mi ukoliko prekoračim, malo vrijeme, to i dopusti.

Dakle, rekao sam da će početi svoje dileme sa pitanjem i evo ja ga prvo postavljam. Razmišlja li neko u ovoj zemlji o tome da li će se i kada mijenjati Zakon o finansiranju institucija BiH u dijelu u kojem se reguliše odnos između sada postavljenih omjera Federacije BiH, Republike Srpske i Distrikta Brčko, dvije trećine, jedna trećina i fiksno. A ponukan sam time čitajući član 2. redni broj rimske III koji govori u prilogu za institucije BiH sa jedinstvenog računa Uprave indirektnog oporezivanja i on, da potisjetim iznosi 251,5 milion maraka. I normalno, tamo stoji ko i kako se do tih 252,5 miliona došlo. Međutim, u istoj tabeli ukupni rashodi institucija BiH su nepunih 337 miliona. Pojavljuje se razlika od 85 i nešto miliona koji se pokriva neporeznim sredstvima, odnosno neporeznim prihodima, taksama, potporama sadakom, prihodima od Centralne banke CIPS koji je kao projekat već došao u upitno stanje, što čini 25% budžeta BiH i on je naslonjen na varijabilne izuzetne nesigurne izvore finansiranja.

Ako imamo pretpostavku da stojimo na istoj žici jačanja države i njenih institucija, onda je čudno i nespojivo da se 25% budžeta osloni na takva krhka i nesigurna varijabilna sredstva.

Ako podemo od pretpostavke da stojimo na tome da jačamo državu i državne institucije, onda se mora uzeti pretpostavka povećanja rashoda u budžetu na državnom nivou a to znači da treba uspostaviti novi model finansiranja po principu prometa koji se primjenjuje i za entitete u ovoj državi. A to su kriteriji koji će se upotrijebiti pri raspodjeli sredstava sa jedinstvenog računa indirektnog oporezivanja. A to dalje znači da dosadašnji omjer finansiranja mora doći pod upit i mora se o tome neko pozabaviti. To je ovako jedan dublji pristup principima koncepta ovog budžeta.

Ako znamo da su ukupni prihodi posebno indirektnog poreza stvoreni od carina, poreza, akciza, poreta na promet itd. onda se pretpostavlja da jačanjem države treba veći procenat usmjeriti ka tim izvorima a ne ostaviti ga na kojekakvim izuzetno upitnim i varijabilnim izvorima.

Posebno ovo pitanje je važno jer se objektivno već u ovoj godini mora neko pozabaviti pitanjem dijela finansiranja vojske, policije, novih institucija koje su na pomolu BiH i socijalnih programa na nivou BiH. Na ova sredstva to se ne može osloniti, što znači da ovaj koncept neće izdržati ili nešto neće biti uredu u funkcionisanju države i institucija ove države.

Drugo, postavljam pitanje, nisam vidio da u ovom budžetu, ne vidim prihode i rashode za institucije koje nemaju sopstveno finansiranje, kao što su muzeji, biblioteke ili druge kulturne institucije, a vi znate da su već ovde pala 3-4 pitanja u Parlamentu oko finansiranja istih u ovoj zemlji, da su oni pred zatvaranjem i da se postavlja pitanje pred ovu državu šta dalje.

To vjerovatno je neko pokušao članom 6. da riješi, međutim, ja sumnjam u rešenje člana 6. jer ukoliko pročitate član 6. onda možete vidjeti da je to sve na dugu štalu i to mi sve miriše na onu narodnu, crkni magarče dok trava ozeleni. A vi znate da je ključ u nekim institucijama u bravi.

Normalno, tu je upitan i član 7. i član 8. O njima ne bih direktno govorio jer ću govoriti u drugom čitanju ali je neophodno da sva tri ta člana dožive promjenu ili da jednostavno se oni kao takvi ne pojavljuju u ovome. Iz ovoga, posebno iz člana 8. ne vidim da li je Fond za povratak van budžetski fond i da li je za njega postoji li finansijski plan i kakav je taj finansijski plan. Što me navodi na zaključak, da je narušen princip jedinstva budžeta u kome moraju biti sadržani svi prihodi i rashodi, što znači da je očito da se moraju mijenjati član 6., 7. i 8. samo u kom pravcu, to je stvar ovog parlamenta i o tome normalno, ja ću imati u drugom čitanju nešto da predložim.

Nastavio bih svoj dio izlaganja pitanjem broj tri, pitanjem aneksa koji su priloženi uz budžet. Po meni aneks I i II su potpuno nepotrebni. Da je aneks I kompletan, trebalo je predvidjeti po meni, u okviru rashoda na budžetske korisnike. Ovdje je sve pojavom njihovom pomješano, iz ovoga nastaju pod navodnim znacima rupe, stvara se potraživanje koje se samo evidentira a bolje je imati predviđenu poziciju rashoda u okviru budžetskih korisnika koji će se realizovati sa jedinstvenog računa indirektnog oporezivanja.

Isti slučaj se javlja i sa aneksom II, gdje je trebalo predvidjeti prihode i rashode i uključiti ih u budžet. Ovako se gubi svaka kontrola koja se ne vidi iz samog dokumenta. Dakle, sredstva iz aneksa II moraju biti planirana direktno u budžetu sa prihodima i rashodima ili ići na formiranje Direkcije za ceste BiH, koji bi bili pod patronatom ovog Parlamenta.

Što se tiče aneksa III on mora sadržavati obrazloženja kojih tamo nema, raspodjele sredstava sa jedinstvenog računa sa kriterijima i to, u prelaznom periodu do usvajanja PDV-a i nakon usvajanja PDV-a koji će dati drugu sliku. Inače, ovako se ne vidi koji su kriteriji raspodjele sredstava i mnogo štošta što je prikriveno, pod navodnim znacima ili je nedorečeno ili je nejasno u ovom dokumentu.

I na kraju, četvrto pitanje, kao dilema moja vrti se oko zaposlenih. Budžet je pokazao po meni, slikovito ogromnu i nesrazmernu administraciju po institucijama, što je vrijedno dobre analize i reforme jer ova privreda i ova država to ne mogu izdržati a zabrinjavajuće je da preko 70% budžeta ide na ovu, slobodno mogu reći izizetno neefikasnu administraciju, a još je više zabrinjavajuće što se kroz budžet osjeća trend njegovog rasta.

Dalje, ovdje se postavlja posebno pitanje kod određenih institucija, evo dvije godine, šarala su poslanička pitanja upućena ka visokim ličnim dohocima ka

sistematisaciji radnih mjesta i radnih zadataka u određenim institucijama koje su naslonjene na budžet. Interesantno, da ta pitanja nikada nisu odgovorena ovom Parlamentu a ukoliko se uzme kontinuitet pregleda, može se vidjeti da se ona samo tovare dalje na trpka leđa ovako sklepanog mogu reći, budžeta i što je najgore još se poguraju po članu 105. uzmi ili ostavi, što je za mene zabrinjavajuće. Za koga je zabrinjavajuće više ne znam, ali je tako.

Ovaj budžet je izuzetno malo ili neprimjetno razvojni, također neprimjetno malo socijalni a najmanje reformski. Te tri karakteristike ovog budžeta, nisu baš dobra i velika strana ovog dokumenta zbog čega ja na to upirem prstom. Normalno da je komisija imala pred sobom ovakav kakav je dokumenat, da ona nije ulazila dublje u sam koncept dokumenta, nego je površno i odradila u tom smislu posao, pokušala da spoji tamo gdje su pucale niti, na samoj površini i mislim, da on se samo kao takav može djelimično prihvati jer pogotovo ako se zna da evo i u njemu samom ima određenih nedorečenosti, recimo kao što su formulacije vezane za neke stvari u stavu 3 itd. koje ja sebi ne umijem objasniti. Hvala na pažnji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Milorad Živković, neka se pripremi gospođa Ahra Hadžiahmetović.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, sa žaljenjem mogu da konstatujem da ponovo imamo na stolu Budžet BiH koji je došao sa zakašnjenjem, da smo time svjesno prekršili Poslovnik i Ustav BiH, ali smatram da to nije greška Parlamenta BiH i poslanika koji ovde sjede, greška je u Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH i moram opet da kažem da ovaj budžet nije došao po proceduri koja je Poslovnikom regulisana. Naime, mene zanima ako je ministar tu ili predsjedavajući Vijeća ministara da kaže da li je ova budžet prošao proceduru kroz Vijeće ministara? Znam da Predsjedništvo predlaže budžet ali mislim da prije toga na prijedlog Vijeća ministara ga odobrilo i uputilo Skupštini BiH ali nemam utisak da je to prošlo kroz Vijeće ministara, pogotovo kada vidim neke stavke za neka ministarstva. Evo recimo stavka 12 za Ministarstvo vanjskih poslova koje samo nešto malo uvećano a svi koji smo prisustvovali sjednici komisije rečeno je i ministar u ostavci sad gospodin Ivanić je rekao da je ovo nedovoljno za rad ministarstva i da bi ta stavka trebala mnogo više da uveća. Zato izražavam sumnju da je to prošlo kroz Vijeće ministara, nego da je samo prijedlog jednog dijela Vijeća ministara, odnosno Ministarstva za finansije došlo do Predsjedništva a nakon toga se pojavilo ovde kod nas.

Mi iz SNSD-a smatramo da je on nedoslijedan i ne održava politiku BiH u onome dijelu gdje se i opozicija složila da BiH nema drugih pravaca osim da uđe u EU. Znači, u tom reformskom dijelu i to pokazuje recimo konkretno stavka broj 11 gdje je nezamislivo, sramotno da je Direkcija za evropske integracije smanjila svoj budžet u ovoj godini. BiH koja želi da se pridruži EU Direkciji za evropske integracije koje smo mi predlagali da bude Ministarstvo, smanjuje budžet. To mi iz SNSD-a ne možemo podržati iz jednostavnog razloga što ne smatramo da je to reformski.

Rezervisanje stavke za nove investicije, također ne smatramo da je dovoljno, jer smatramo da u ovoj godini one institucije koje nisu formirane će odnijeti mnogo više novca i da je ovo nerealno planiranje i to nije reformsko planiranje budžeta. Iako je budžet po svojoj definiciji proračun ili prije svega politički dokument koji usmjerava ili kanališe novčane tokove, i nama je jasno da nije bilo političkog konsenzusa u ovome dokumentu, da se stavka za popis, koju smo mi insistirali da se stavi u ovoj godini, a imamo iza ovoga i Zakon o popisu, stavi tako da politički ovaj dokument nama u ovome trenutku ne odgovara. Ne odgovara nam i po našem opredjeljenju za demilitarizaciju BiH a vidimo ovde ovde uvećanje vojnog budžeta na nivou BiH i to po nama nije moguće prihvati.

Isto tako bih zamolio ministricu da nam objasni da li je moguće napraviti stavku koja bi obuhvatila samo Kabinet predsjedavajućeg. Smatram da koliko ja imam informacija, da taj njegov kabinet broji mnogo članova, da je praktično napravljena paralelna Vijeće ministara i da se svakim danom ta stavka budžeta uvećava. Da li je moguće znači u ovom proračunu ili budžetu, koji mi dobijamo, da se posebno kao što je posebno stavljeni Parlamentarna skupština, posebno stavljeni Predsjedništvo, da se posebno stavi Vijeće ministara da mi ne sabiramo pojedine stavke kao što je stavka za odbranu ministarstva, pa stavka za ovo i na kraju ne dobijemo tačan rezultat. Mislim da bi bilo i Vijeće ministara potrebno kao posebnu stavku izvesti i da nam se kaže koliko broji Kabinet predsjedavajućeg Vijeća ministara osoba, je nažalost imam informaciju da imamo paralelan Kabinet Vijeća ministara, ... svega toga a vidićemo i nakon objašnjenja ministarke oko ove rasprave šta ćemo sa glasanjem. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Ahra Hadžiahmetović, neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović, ako se je prijavio? Jeste, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem. Ja imam samo jedno kratko pitanje od čijeg odgovora će zavisiti naravno i diskusija u daljem toku rasprave.

Ja imam pitanje za ministricu trezora, finansija i trezora. Prepostavljam da je ministarstvo u skladu sa svojim uobičajenim načinom rada izdalo instrukciju budžetskim korisnicima da planiraju sredstva odnosno, da dostave planirana sredstva potrebnih rashoda u 2005.godini. Ozbirom da imamo nove državne institucije, odnosno nove budžetske korisnike, moje pitanje je sledeće. Da li su svi budžetski korisnici ispoštivali instrukciju Ministarstva trezora i ukoliko nisu, šta to znači? Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Miloš Jovanović. Neka se pripremi za sada, ja ne vidim više prijavljenih. Sead Avdić, pa onda

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, vršeći malo analizu ovog budžeta, moglo se stvarno zaključiti da i to se vrlo često govorilo da mi pravimo policijsko špijunsku državu. A to sam rekao iz razloga da jedna trećina budžeta, znači ide za te budžetske korisnike. Pošto je još aktuelna reforma policijskih snaga, kad bi se i to desilo, onda možete zamisliti koliko bi to bilo još.

Ono drugo što želim da istaknem, ono što sam posebno primjetio, a radi se o rasporedu prihoda prema budžetskim korisnicima i nekoliko nelogičnosti, ja ću ovde da ih istaknem. A nelogično se radi u odnosu na broj zaposlenih i stavki o bruto platama i naknadama. Evo konkretno, znači Institut za standard u prošloj godini je imao 25 zaposlenih, u ovoj godini predviđa, planira 47 a ima manji budžet znači za ovu stavku, planu nadoknade, 796 hiljada i 340 maraka. Sledeće, Izborna komisija također povećava broj, planira da poveća broj zaposlenih sa 2, ima ovu stavku za plate i naknade manju 50 hiljada. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, sa 103 planira da ima 185 zaposlenih a budžet manji za govorim ponovo za ovu istu stavku za 46 hiljada. Ili ovo što je govorio gospodin Živković, Direkcija za evropske integracije. Ako bi negde čini mi se trebalo i povećati broj zaposlenih, verovatno da ti ljudi treba nešto ovaj, da urade ono za što se svi zalažemo, znači 51 planirano u 2004.godini 51 i 2005. a ima manji ovaj budžet za 112 hiljada i 175 maraka. Također, Ured Ombudsmana za ljudska prava za 260 hiljada, Pravobranilaštvo ima 12 zaposlenih, planira 20 a ima budžet manji negde za 13 hiljada. S druge strane, znači imamo budžetske korisnike koji su ili na istom nivou što se tiče broja zaposlenih ili čak malo više, a imaju da kažem velike razlike u platama. Evo smo ću ovaj, Ured za veterinarstvo, 43-43 a planirano da ima više, 324 hiljade. Ili Tužilaštvo 48-48, 75 hiljada i ono što je možda najdrastičnije, Sud BiH 86-86, 974 hiljade i 329. Slična situacija je i sa Ustavnim sudom 66-72, a planirano više 791 hiljada 487 i Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Znači ovo su neke nelogičnosti gde bih ja volio ako ministrica može da odgovori, znači volio bih da znam zbog čega se to tako radi. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Sead Avdić, neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, ja također želim da izrazim nekoliko primjedbi na ovaj tekst budžeta. Naime, na bilans prihoda i rashoda, bi bilo dobro u obrazloženje staviti iz kojih razloga je došlo do recimo, prihod o taksi za prelete preko BiH, kad znamo da nam susjedni kontrolni centri kontrolišu nebo nad BiH odnosno susjedne države, planiraju 2 miliona 600, ostvarili to sa 33 procenta, bilo bi dobro reći iz kojih razloga. Onda imamo dole, posebno zabrinjava prihod za realizaciju CIPS projekta 25 procenata, ostvareno u protekloj godini, pa ovde za izdavanje ličnih dokumenata 30 procenata itd. To stvarno ili je visok stupanj nemogućnosti planiranja u 2004.godini ili stvarno nepoznavanje ili jednostavno neodgovornost u smislu planiranja sredstava koja su bila namjenjena za 2004.godinu a jednostavno se nalaze i normalno kao osnova za planiranje u 2005.godini.

Sa aspekta rashoda, mora zabrinjavati BiH sledeća činjenica da naknade i za plate i znači bruto plate i naknade raste ove godine i predlaže se 74 procenata. Uzimajući u obzir sve i nova ministarstva i nove institucije itd. imate osjećaj da je ovo stvarno prekomjerno jednostavno povećanje ličnih dohodaka i naknada za troškove, odnosno za zapolene.

I druga stavka, također raste za 57 procenata, to je naknade troškova zaposlenih i putni troškovi 44 procenata. Ima se osjećaj da ovaj budžet dijelom ohrabruje ponašanja koja smo mi identificirali prošle godine, a tako kada smo razgovarali o budžetu 2003.godine i 2004.godine, o nalazima revizije da objektivno nismo imala osjećaj te pouke stekli ili jednostavno pokušali pretočiti u ovaj budžet. Iz tih razloga ja sam uzeo samo jednu stavku da analiziram. Stavka koja je po meni apsolutno je nepotrebna u Budžetu institucija BiH, stavka sa kojom se dosta manipulira, stavka koja služi jednostavno kako to narod obični kaže, da sa svojim ahbabima i prijateljima nabaci neki posao nekoj instituciji koja je dobra sa mnom itd. a tiče se stavke kaže ovako, to su ugovorene i druge posebne usluge. Naslov pravi, jednostavno a kada se realizira objektivno upozorava svakog od nas da je ta stavka nepotrebna, osim možda samo dvije institucije u BiH, a to je Obavještajno sigurnosna agencija i SIPA, možda ima potrebe za ovom stavkom i niko više. A sad ova stavka raste od 50 do ne znam ni ja 130 procenata itd. I kad uzmete malo, pregledate ovaj materijal, objektivno i onome kome ne treba ova stavka jednostavno rase enormno, zato što to direktori, odnosno Upravni odbor imaju inokosno pravo jednostavno da rasplažu svojim sredstvima i zaključuju poslove po svom nahođenju i td. To znači da vas ne opterećujem, koliko to Predsjedništvo BiH povećava. Oni su povečali ni manje ni više nego za 58 procenata a da ne govorim ovo ostalo, prevoz, troškovi i ostalo ono što smo mi zapažali prilikom Izvještaja o Budžetu institucija BiH protekle godine.

Agencija za promociju stranih investicija to povećava 77 procenata, sa 123 hiljade odnosno sa 163 hiljade na 283 hiljade ugovorene usluge i jednostavno i ostale naknade. I također Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa stvarno je ovde ironija se mora zapaziti. Jednostavno imate ovde mogučnosti razvoja domaće proizvodnje i stimulacije, vjerovali ili ne 40 hiljada maraka a druga stavka odmah ispod toga, kaže, ekspos 2500, valjda je to izložba jel de, finansira se sa ni manje ni više 250 hiljada. Aferim stvarno na ovome, na ovim logičnostima i na ovoj brizi za domaću proizvodnju i stimulaciju. Niste trebali ni ovo staviti. Ni ovih 40 hiljada. Ovo je stvarno sramotno. Ovo stvarno, kako čovjek da shvati? Ekspos 250 hiljada a stimulacija 40 hiljada. Pa ko je to mogao odobriti ovakav dokument? Ko ga je mogao poslati poslanicima, ne stvarno, interesantno.

Ja predlažem gospodine predsjedadvajući, tri zaključka ako je moguće?

Da se izdaci za usluge prijevoza i goriva zadrže na nivou potrošnje 2004.godine. Uštedit ćemo odmah 2 miliona maraka.

Pod 2. da se stavka ugovorene i druge posebne usluge u cijelosti eliminira za 2005.godinu, osim dvije institucije, OSE i SIPE, uštedit ćemo 10 miliona maraka.

I pod 3. da programi posebne namjene ostanu na nivou planiranih sredstava kao i 2004.godine, uštedili 2 miliona i 627 hiljada i samim time, malo racionalizirali ovaj budžet ni manje ni više za 15 miliona maraka. Tek toliko za početak, a

jednostavno ovo je samo jedna stavka o kojoj sam ja razmišljaо i analizirao. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospodin Beriz Belkić, neka se pripremi gospodin Mirsad Ćeman.

BERIZ BELKIĆ

Ja ћu pokušati na jedan drugačiji način .... o ovom predlogu budžeta. Ko je pažljivo pratio diskusije i argumentaciju do sada iznešenu, a ko je još član Komisije za finansije i budžet osječat će se vrlo nelagodno tim prije jer smo mi dio procedure i gospodine Avdiću i mi smo na neki način predložili ovom Parlamentu kao Komisija za finansije i budžet da ovaj dokumenat usvoji uz ove zaključke i predloge koje smo mi ovde napravili. Dakle, snosimo i mi dio krivice. Evo mi priznamo gospodine Avdiću i nećemo više nikad.

Dakle, želim da nekoliko drugih aspekata ukažem. I meni kao članu komisije, apsolutno je bilo neobično da jedna Direkcija za evropske integracije u jeku opredjeljenja itd. za Evropu, da je smanjujemo. Apsolutno mi je bilo nejasno da institucije od značaja za BiH odvajamo samo milion maraka, apsolutno mi je bilo nejasno da desetine stavki ni jednu intervenciju koju sam ovde čuo nije moguće osporiti. Međutim, postoji i druga strana dimenzije. Dakle, možemo raspravljati o pravičnosti, odnosno o sposobnosti da utvrđimo prioritete i šta je to preće od prećeg.

Komisija za finansije i budžet i ovaj Parlament, nažalost opet vežem za raspravu o Izvještaju o izvrženju budžeta, nije imala uporedne podatke ni orijentacione za 2004. Komisija za finansije i budžet i ovaj Parlament, nema ni naznaka Programa rada institucija BiH u 2005.godini, nema pouzdanih podataka šta će se uspostaviti i u kojem kapacitetu, nema uvida u ukupnu javnu potrošnju, odnosno ukupne javne prihode u BiH, nema uvida u posebice reformi koje provodimo, šta se gdje ukida, šta se gdje smanjuje u odnosu na ono što uspostavljamo. Dakle, postoje neke stvari koje ne bi trebale prouzrokovati dodatne troškove. Ali ako uporedite entitetske budžete za 2005.godinu, i državni budžet, vi ćete vidjeti da se ništa nije promijenilo. Ova država će jednostavno bankrotirati. Jednostavno će bankrotirati, samo što ne objavljuje bankrot. Šta se radi u situaciji kada niste u stanju da pokrijete potrebe i kada niste u stanju da ostvarite nove prihode. Onda morate ponašati se pružiti se koliko vam je jorgan dug. Dakle, vrlo je bilo važno, mi smo to na komisiji pokušavali da pretočimo u ove naše zaključke. Vrlo je važno kontrolisati novčane tokove i imati princip isplativosti tih troškova. Nekada gospodine Avdiću se isplati uložiti, isplati se uložiti i u ove vanredne usluge, ugovorne usluge ako one donose korist. Problem što mi ne znamo kakva nam je korist od bilo kojeg uloženog novca. Mi ne znamo šta je Direkcija za evropske integracije do sada napravila i sa onim parama koje smo uložili. Mi nemamo principa isplativosti troškova. Mi ne znamo šta su agencije u koje smo uložili pare napravile. Mi ne znamo hoće li Uprava za indirektno oporezivanje opravdati 50 miliona koji su ovdje izdvojeni za njih. Hoće li ih ona zaraditi. Dakle, to su principi.

Nažalost u nedostatku svih tih informacija, pritisnuti s druge strane činjenicom ako ne usvojimo ovaj budžet, dakle ovaj put opet ako gospodine Novakoviću, neće funkcionisati institucije. I zbog toga se komisija opredjelila uz ove zaključke naravno, uz mogućnost rasprave amandmanskog djelovanja, da predloži ovom Parlamentu da usvoji budžet institucija odnosno da usvoji Budžet BiH za 2005.godinu. Hvala lijepo. Ja se izvinjavam predsjednici komisije, što sam uzeo sebi za pravo da malo u ime komisije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Berizu Belkiću.

Riječ ima gospodin Mirsad Ćeman, neka se pripremi gospodin Petar Kunić.

MIRSAD ĆEMAN

Vrlo kratko. Dakle, svi bi smo mi, da smo koncipirali budžet, vjerovatno to na svoj način sa više manje informacija postavili nekoga više ili manje podržali, opravdano, neopravdano i stoga ja uvijek nalazim sasvim opravdano da ljudi intervenišu i da nude svoja rješenja u vezi s tim. Ponekad sam odustanem od toga zato što evo, kao što gospodin Belkić maloprije reče, trenutno smo parafraziram je li, tu gdje jesmo, vidjeli smo stav komisije i stoga ja neću duljiti. Malo sam bio krenuo u pripremi nekih svojih amandmana koje nisam uložio.

Želim samo osvrnuti se na dvije, tri stavke načelno. Prva je troškovi zakupa u mnogim, kod mnogih budžetskih korisnika su u najmanju ruku neobjasnjenivi, bar sa onoliko informacija koliko ja imam. Mislim da treba uvijek iznalaziti mogućnosti reduciranja takvih izdataka a jaj ču potencirati samo recimo, kada je riječ o Ministarstvu vanjskih poslova, više kao neka inicijativa ovim povodom. U stavci kapitalni izdaci, pod 1 nabavka građevina, građevina nema ništa predviđeno a istovremeno ne znam koliko miliona evo se daje za troškove zakupa itd. ja mislim da bi imalo smisla u politici da kažem ovaj, finansiranja troškova našeg diplomatsko konzularne mreže, imajući u vidu da smo neke ambasade u postupku suksecije dobili itd. analizirati zaista gdje se isplati iznajmljivati zgrade ambasada a gdje možda podići kredit u zemljama domicilnih, pa jednostavno vraćati ga umjesto plaćati zakupnine itd. Dakle, napraviti svoju ambasadu itd. Jednostavno, kao razmišljanje, a što se tiče drugih stvari, mnogi su prethodnici kazali ono što sam imao namjeru, ali po svemu sudeći mi trebamo što prije doći do ovoga budžeta i u najmanju ruku za u buduće, mada uvijek na tu st... ukazujemo, trebali smo ga daleko prije dobiti, kako bi smo i mi koji želimo na njega intervenirati i komisije a i oni koji ga trebaju braniti imali više vremena za jednu kvalitetnu raspravu. Toliko i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Petar Kunić, neka se pripremi gospodin Zlatko Lagumđija.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući. Naime, ja sam želio reći neke stvari koje su već rečene i en bih to ponavlja. Naravno, da bih želio istaći sledeće pitanje koje je diminiralo na

Ustavnoj komisiji prilikom rasprave o nekom drugom pitanju, ne o budžetu, ali tamo je to rečeno i čvrsti stavovi su bili u pogledu toga.

Naime, šta je u ptianju. U pitanju su plate službenika u institucijama BiH. Dakle, tu vlada jedan haos. Tu vlada jedna prava nepravda, nepravičnost jer od pojedine isntitucije do institucije imamo različite plate za iste poslove. Iste poslove stručna spremi, vještine, umječa itd. ali su veoma različite plate. ... neke institucije da imaju po 6 hiljada maraka platu, ja bih vas potsjetio da ovaj Parlament nije prihvatio separatno da usvoji zakon mislim o platama sudija Tužilaštva upravo iz razloga što smo rekli da ćemo inicirati donošenje zakona o platama na nivou institucija BiH. Mislim da je to primarno i da ovaj Parlament treba pokrenuti inicijativu sa ostalim organima da se doneše takav zakon.

Posebno Parlament treba inicirati tu ideju iz razloga da se stalno ovaj Parlament dakle i plaće poslanika povlače u javnosti, a one su negde čak dva puta manje nego za neke funkcionere u nekim ja bih rekao, ne bih potcjenjivao ni jednu instituciju, ali periferne institucije u odnosu na Parlament BiH i njegovu odgovornost itd. Kao Parlament nije samo da donosi zakon, koji donosi zakone ali on je i u toj funkciji da kontroliše sprovođenje zakona odnosno, da kontroliše sprovođenje trošenja sredstava. A u sadašnjim okolnostima on nije u mogućnosti da kontroliše trošenje sredstava.

Dakle, da li je BiH u mogućnosti, materijalnoj mogućnosti da obezbedi plate nekim funkcionerima koji rade u nekim institucijama 6 hiljada maraka i 5 hiljada maraka, kada profesori univerziteta ili neki drugi, poznatiji hirurzi imaju daleko, daleko manje plaće itd. A ljudi koji rade u institucijama koje se finansiraju putem budžeta, imaju takve plate. Mislim da je to nedozvoljeno, nije to samo pitaje institucija BH nego je to pitanje institucija i entiteta i drugih itd. Tako da imate situaciju da predsjednik, odnosno načelnik u nekoj opštini ima 4-5 hiljada maraka platu a ne znam u institucijama BH ima 2-3 hiljade maraka. Dakle, to je jedno od primarnih pitanja o kojim se ovaj Parlament mora očitovati prilikom donošenja ovog budžeta, a to je moja inicijativa, odnosno prijedlog da se formira jedna komisija dakle koja bi bila sastavljena iz oba doma Parlamenta i Savjeta ministara, iz pravosuđa određeni ljudi i iz nekih drugih institucija, da se sagleda to u cjelini dakle i da se pride izradi jednog zakona o platama na nivou intitucija BiH. Naravno, time bi izbjegli, imali mogućnost da donešemo taj zakon, što rade sve države, sve države to rade, mi imamo jednu situaciju koja je abnormalna, ako nemamo takav zakon na sceni.

Prema tome, za nas je naš klub je prihvatljiv, naravno ovaj budžet prihvatićemo ga pod uslovom da se doneše zaključak u tom smislu dakle koji bi sadržajno bio blizak u ovom pravcu u kojem sam rekao. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Kuniću. Molio bih samo da mi se u pisanoj formi dostavi prijedlog zaključka ovde, dok traje rasprava. Imamo to u izvještaju komisije, izvinjavam se nema potrebe, ima ovde dakle u izvještaju komisije to napisano.

Gospodin Zlatko Lagumdžija ima riječ. Pretpostavljam da će se nakon toga javiti ministar, pošto se više niko od poslanika nije prijavio. Ja bih zamolio

predsjednike klubova da obavijeste kolege iz svojih klubova da idu prema ovoj sali, da zauzmu svoja mjesta jer dolazimo vrlo brzo u situaciju da se izjašnjavamo o budžetu. Molim vas povedite računa o poslanicima.

Gospodine Lagumđija, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, pošto je ovo samo prvo čitanje, odnosno rasprava o principima, ja će se fokusirati samo na to i u mjeri u kojoj spomenem eventualno nešto što liči na neki od amandmana, to je samo u funkciji oko eksplikacije onoga što je objašnjavanje principa.

Prvo, mislim da je jako dobro da ćemo čuti ministricu i neću ponovo da je hvalim, može žena imati problema zbog toga što je hvalim, evo već danas skoro drugi put. Ovaj drugi put će preskočiti ali mislim da u svakoj zemlji na svijetu rasprava o budžetu je kapitalni događaj u svakom parlamentu, svake sezone u svim čak i neozbiljnim zemljama, da ne govorim o ozbiljnim zemljama. Onaj ko je predlagač po ustavu te zemlje dolazi u parlament, prvi dođe zadnji ode iz parlamenta. Po Ustavu BiH član 5. tačka 3 pod f) predlagač budžeta je Predsjedništvo BiH na preporuku Ministarskog savjeta, kraj citata Ustava BiH.

Meni je savršeno jasno da mi možemo dopis Predsjedništva u kojem je ovlastilo Predsjedništvo ministricu da njih zastupa vjerovatno jer je sasvim logično da ih zastupa u tehničkim pitanjima, kako ovo, otkud ovo i da odgovore na neka pitanja koja su se ovde čula. Ali na neka pitanja koja su druge naravi, je uvijek uobičajeno da čak prije nego što bilo ko od nas šta kaže, da nam u ime predlagača šef države ili makar ko je njemu preporučio a to je predsjednik Ministarskog savjeta, da neke napomene i kaže nam o čemu se radi. Da nam kaže unaprijed da spriječi neke nepotrebne možda diskusije, da nam kaže koja su ograničenja koja imaju, šta je to što su bile dileme koje riješili na takav način na kakav su riješili. I onda bi sve to skupa bilo prihvatljivije.

Mislim da ovaj, kada je o principima riječ ovaj budžet nije reformski, on nije razvojni i on nije socijalni. Dakle on nije ništa od onoga o čemu smo mi govorili u zadnje dvije godine u ovom Parlamentu. ovaj budžet je suprotan nekim zaključcima i kojim smo imali diskusijama, vezanim za revizorske izvještaje koji su bili pred nama, suprotan je usvojenim dokumentom kao što je PRSP ili borba protiv siromaštva, odnosno Strategija borbe protiv siromaštva, suprotan je nekim intencijama koje proizilaze iz našeg opredjeljenja da ubrzamo procese koji su dio Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju EU, suprotni su ovi neki stavovi ovog budžeta Rezolucije od 08.09.ove godine, kojim je dat moratorij na povećanje raznih troškova koji su ovde čak matematski vrlo precizni. Ona je suprotna zaključcima koje je Vijeće ministara usvojilo, koje je Visoki predstavnik nam održao predavanje javno u novinama, i mi rekli da ćemo se pobrinuti o tome, a tiču se odnosa prema kulturnim institucijama BiH. Ovaj budžet je suprotan opredelenjima za smanjenje javne potrošnje i ovaj budžet ne odgovara na zahtjeve koji proizilaze iz stalne zakletve važećih garnitura da će se Koridor VC kao državni projekat graditi ubrzano, brzo i još brže.

Dakle, to su sve razlozi zbog kojih ovaj budžet ne može biti u ovoj formi prihvatljiv. Takožer ne može biti prihvatljivo da se primaju novi uposlenici na budžet

BiH tim više što sada pošto će prilivi sredstava ići na jedinstveni račun državni, pa će se onda distribuirati na državu i posle na niže nivoe, na entitete i gdje sve ne, nije prihvatljivo da se kod jedog ovakvog bužeta upošljavaju novi ljudi, a ovde odbrojiti od 8.400 i nešto, uposlenih koliko broji u ovoj godini, planira se povećanje na blizu 10 hiljada, 9.900 i nešto, dakle negdje oko 20% povećanje broja uposlenih. Da me odmah ne bi optužili da sam protiv stvaranja državnih institucija, ja nisam protiv stvaranja nikakvih institucija, niti sam za stvaranje družavnih institucija ukoliko su one dupliranje institucija koje već postoje.

Ali kada stvaramo državne institucije, mi smo se usaglasili dogovorili, da stvaranjem državnih institucija se anuliraju i pomnože s nulom neke institucije na nižim nivoima, naročito njihovo finansiranje. Kad se primjera radi, je li, draga mi je da sam čuo od kolege Jovanovića, da mi, on je mislio mi, mislio je SDS, HDZ, SDA i PDP da prave policijsko špijunsku državu, draga mi je da sam od njega čuo to. Jeste da vi zajedno tačno, vi zajedno pravite policijsku špijunsku državu u smislu da upošljavate nove špijune i nove policajce a špijune i policajce na drugim nivoima nigdje nema obaveze da će ti špijuni i policajci iz drugih nivoa, ... doći u državu pa postati državni špijuni i da će te pare koje se daju na drugim nivoima, da se više neće tamo davati. To je jedan princip koji je logičan, treba da se vidi iz vaše policijsko špijunske budžetske projekcije.

Dakle, mislim da je to nešto što je sasvim prirodno da u principima o tome trebamo zauzeti odgovarajuće stavove. Također želio bih da postavim par pitanja, pošto je predsjedavajući najavio ministricu da će da nam odgovori.

Otkud to da je došlo do pada makroekonomskie pomoći EU za budžet u narednoj godini i to za pad te stavke podrške EU, ja sam shvatio da nas EU sve više i više pomaže, a ovde iz budžeta vidim da je planirano da će oni da nas pomažu 40% manje nego ove godine, pardon da u 2005. planiraju da nas pomognu 40% manje nego u prethodnoj godini. Pa to nekako mi malo ovaj, nisam to znao i volio bih da znam, jer onda će to vjerovatno, taj odgovor može biti obrazloženje zašto vas bole ramena od tapšanja po ramenima kako ste dobri, a ne daju vam pare za to što ste dobri, jer EU je ovde 40% smanjila podršku.

Također bih volio da mi se odgovori zašto je u Direkciji za evropske integracije došlo do takvog smanjenja? Jel zato što nema para Azra, ili zato što smo odustali od toga a posebno mislim da bi trebalo odgovoriti na pitanje, kako to da se u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, da je došlo do smanjenja od 40% sredstava pri čemu smanjenje u 2005. godini je praktično svo otislo na smanjenje u programu, dakle podršku izbjeglicama. Nije su se smanjila administrativni troškovi, nego se smanjio fond koji je bio za izbjeglice 2,5 miliona sad ga nema, sad je nula, a sva administracija ostaje.

Dakle, ako ćemo smanjivati pare za povratak izbjeglica, onda bi bolje bilo krenuti od smanjivanja administracije, ostaviti pare, bravo ustvari još i gore, povećava se administracija, mislim draga mi je da vi, vjerovatno ćete onda glasati kao i mi iz opozicije protiv ovog budžeta jer ovo sve što ste govorili, pa jasno.

Ovaj, također bih volio da mi se odgovori zašto se ovde ne vidi ova zgrada pored nas, ova visoka, siva oderana, zašto se ona ne vidi u budžetu? Zašto se ne vidi u

budžetu zgrada jer poznato je, ja to dobro znam i nema potrebe čak evo ima ovde iz ministarstva, maloprije je bio neko iz Ministarstva vanjskih poslova neki koji su putovali sa mnom prije tri godine kad smo dobili 10 miliona eur-a od grčke Vlade da se napravi ova zgrada ovde. Pa dobro bi bilo, eto recite nam Grci nisu uplatili ali nemojte biti tako neozbiljni. Poznato je da grčke pare već dvije godine stoje ovde i da se ne radi ništa, sad se u budžetu to ne vidi. Ne vide se ni te pare, ne vidi se ni naša obaveza da nam se odgovori o čemu se radi.

Također, bi molio na kraju, da se samo kod principa odgovori na pitanje zašto se u principu smanjuju sredstva koja se tiču evropskih integracija, ne samo na nivou Direkcije za evropske integracije nego i na nivou projekta koji se tiče pregovora o stabilizaciji i pridruživanju.

I na kraju napomena, ponukan kolegom Belkićem, koji je uvijek za mene inspiracija, da kažem da pošto je gospodin Belkić priznao da je Komisija za finansije suodgovorna za jedan ovakav predlog, jer je ona jednoglasno ovo prihvatile, ja bih želio, što reče kolega Džaferović u magnetogram da kažem, da ostane upisano, ja jesam član te komisije, ne smatram se odgovornim jer nisam bio na toj sjednici komisije zbog službene odsutnosti ali su svi moji amandmani jednoglasno odbijeni na toj komisiji. Znači komisija je radila (?) i ja se slažem sa kolegom Belkićem da je komisija odgovorna, suodgovorna za ovako sramotan prijedlog budžeta i da je ona zaista napravila veliki posao za Vijeće ministara, za Predsjedništvo jer je time podijelila odgovornost sa ljudima sa kojim nema potrebe dijeliti odgovornost, bar u ovoj fazi. A o amandmanima ćemo poslije.

Da podvučem gospodine predsjedavajući, smatram Prijedlog budžeta na nivou principa neferormskim, nerazvojnim, nesocijalnim i zbog toga mislim da bi dobro bilo da mi ovo sve vratimo nazad i da idemo iz početka kao ozbiljni ljudi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Poštovane koleginice i kolege, ja nemam više prijavljenih diskutanata među kolegama poslanicima. Ja sam rekao vjerovatno će uzeti riječ gospoda ministar finansija i trezora gdje sam rekao da će uzeti, jer to je po meni potpuno normalno kada se govori o budžetu, ali evo ministar kaže da je to vjerovatno zaista i stvarno, ona traži riječ, ja joj dajem riječ.

Riječ ima ministar finansija i trezora, gospoda Ljerka Marić, izvolite.

LJERKA MARIĆ

Evo znači na dnevnom redu imamo i Proračun institucija BiH za tekuću 2005.godinu. Ovo što je do sada diskutirano znači, ja ću prihvati tako kako je rečeno u formi pitanja i probat ću na kraju odgovoriti znači ali da evo, pošla bih zbilja od toga da je u sredini ovog materijala napisan jedan tekst koji se zove – Osnovne napomene.

E sad, što su te osnovne napomene u sredini materijala je li, metodološki možemo razgovarati a u tim osnovnim napomenama, napomenuto je sve ono na temelju čega je napravljen i kako je napravljen ovaj proračun, do duše vrlo skraćeno, vrlo kratko i na drugoj strani tih osnovnih napomena, ja bih vam samo rekla ono što

sam ja poslije vidjela da je problem, a to bi bila rečenica koja kaže, na ovaj način izvršeno je ujednačavanje plaća u državnim institucijama sa plaćama u entitetima. Znači ovo je konstatacija koja se može shvatiti jako dobro i pravilno, ukokilo se poznaje da je ovaj proračun napravljen zajednički domaćim snagama uz zbilja matematičku, tehničku pomoć AMF-a na način da se u okviru konsolidacije dva entiteta Brčko distrikta i države na kraju u raspodjeli državi odborilo od strane entiteta, odnosno zajednički smo se dogovorili da to bude iznos od 251,5 miliona sa jedinstvenog računa, pa na novi način, znači za državu za 2005.godinu. Entiteti koji su ranije nego država pustili u proceduru proračun, nisu imali tehničkih problema zbog usvajanja su u međuvremenu uložili amandmane i prilagodili bivšu, oni to zovu konzervativnu metodu, zašto se tako zove zbilja ne znam ali znači ono kako se na stari način obračunavao proračun, uložili su amandmane i prilagodili su svoje proračune tome da se znači ovaj dio koji državi priprada direktno se odbija. Tako da sad imamo konsolidiran taj proračun smanjen za ovaj dio koliko je državi, pa su onda to negdje oko 900 miliona jedan entitet, drugi i ne znam Brčko.

U međuvremenu znači, kad je ovo rađeno, mi nismo znali šta će se dešavati vezano, pošto paralelno su išli ovi zakoni, Zakon o jedinstvenom računu, Pravilnik, Zakon o porezu na promet i akcizama itd. i mi smo zbilja na prvoj stranici napisali znači, također tom nazvanom konzervativnom metodom, da ćemo se finansirati u okviru prihoda jednu, dvije trećine iz federacije i trećinu iz RS i znači, to je u međuvremenu Komisija Parlamenta koja je zasjedala eliminirala jer je zbilja znači, pošto je i rok do nove godine to je ipak trebalo biti gotovo, znači mi sad znamo da ovo nije ovako i da postoji znači transfer koji se izdvaja prvi za onog zajedničkog računa, jedinstvenog računa prema državi i ovo zbilja više ne postoji, mada su ovi omjeri vrlo slični. To znači, evo ta zabuna koja je postojala malo pred kraj godine vezano za način kako ćemo svi skupa napraviti te naše proračune.

Ovaj naš proračun znači obraduje zbilja prihodovnu stranu i ovaj naš gospodin zastupnik koji je prvi govorio, govorio je o tome zašto se državi nije dozvolilo da sa jedinstvenog računa dobije 100% od prihoda. Entiteti kažu, zašto bi se toj državi dozvolilo i 251 milion prihoda jer isto kao što mi kažemo ovo, da vidimo funkcioniranje institucija, plaće zaposlenih i onda smo došli do plaća zaposlenih, do broja zaposlenih u kojem su entiteti zaključili zajednički, Brčko je šutilo, da imamo jako visoke, visoke plaće i da te naše plate odnosno naše nastojanje da širimo institucije, zajedničke institucije BiH ugrožava ostale na način da mi izjednačavamo plaće, znači znamo kakve su plaće u jednom entitetu u drugom, da podižemo plaće za obadva ta nivoa na treći, znači je neprihvatljivo i ovo je bio maksimum jer je naš zajednički, naš prijedlog Vijeća ministara prema entitetima bio prvi od 479 miliona. I to je bio neki iznos koji će se naravno razraditi vrlo pojedinačno u okviru evropskog partnerstva, u kom ćemo mi znači napraviti razradu osim aktivnosti i razradu potrebnih finansijskih sredstava po pojedinim aktivnostima koje naravno moramo dodatno tražiti i dodatno dobiti jer tekući prihodi proračuna vrlo rijetko i koriste za ovakve stvari.

Znači, postoje još određeni projekti kao što je KARS koji se ne nalazi u ovom projektu i postoji pitanje koje je zastupnik koji je zadnji govorio, govorio vezano za pomoć, makrofinansijsku pomoć Evropske komisije. Tu se radi o ugovoru iz 2002.godine, o tri tranše makrofinansijske pomoći, jednostavno se radi o tome da se

ona ne smanjuje, ne povećava u ovoj stavci, nego se radi o tri tranše. Prva 7, druga 10, treća 14. Ova 14 nije došla lani, doći će ove godine i to je to.

Što se nas tiče, mi smo ispunjavali uvjete, ne matematički rečeno to je to. Znači to su tri tranše dogovorene, 40 granica 20 kredita državi eur-a, državi i entitetima, vrlo jasan plan, potpisani znači sporaum i tu nema nikakvih priča oko toga šta je ova stavka. Dura stredstva i druga potrebna sredstva naravno moraju doći iz nekih drugih izvora.

Pitanje uopće broja zaposlenih institucija, vi ste vidjeli isto tako u ovim, u ovom opisnom dijelu, iza njega se nalazi nekoliko tabela. I mi smo ovaj put priložili tabele. Naravno, da je gospodin Belkić u pravu kada kaže da naša izvršenja moraju dolaziti malo prije. Ono na čemu smo mi tačno radili proračun ove godine jeste, prvo granica proračun za 2004.godinu je davao granicu svoju. U međuvremenu, vi znate da smo mi primjenili one čuvene protokole koji su se poslije nazvali aneksima, u kojim smo u pola godine dobili Upravu za indirektno oporezivanje, u međuvremenu smo obavještajne službe do kraja godine isto tako financirali preko našeg računa ali iz sredstava entiteta i da se vojska u međuvremenu takva kakva je, dobila ovaj, Generalstab i ne znam šta još i da su se te potrebe iskazale na ovaj način. Znači, da smo mi ponovo morali preispitati šta su ti novi korisnici koji imaju jako puno zaposlenih, koji su imali niže plaće od ovih što smo ih mi dali, kako ćemo to sve skupa uklopiti u ovaj proračun. U broju zaposlenih znači ovoj tabeli broj, ne znam sad ovdje koji, broj 4, znači mi smo počeli, to smo davno počeli negdje u septembru odmah proračun, imali smo broj koji piše ovdje dole 3.969 zaposlenih, i mi zbilja sa 2004. godinom nemamo ovaj broj zaposlenih. Znači taj ćemo podatak izbaciti točno i zato što smo u međuvremenu se pripremili za ovaj, izradu zakona o plaćama na način da smo u trezoru napravili taj neki tehnički ... mogućnost da se sve plaće obračunavaju na jednom mjestu i da se onda znači imaju liste korisnika za usporedivost plaća, za znači ažurnost, za mogućnost bilo kakvih pomicanja, evo taj tehnički dio je uređen, treba sada napraviti zakon koji će to na kraju obuhvatiti kao takav. U međuvremenu svi ti zaposleni što se tiče pravila, propisa o plaćama, mi sad imamo 3-4 propisa. Jedan je Odluka znači Vijeća ministara o plaćama ovih državnih službenika koji u to ulaze, namještenika i ovih ministara savjetnika i ne znam, pravobranitelja koji je poslije dobio iznos plaće, direktora itd. Vrlo važan zakon koji je tijekom godine donesen je Zakon o policijskim službenicima koji je bitno uredio ovo ptianje, on ga je bitno i finansijski odredio i uredio, jer je u 11 razreda znači postojjeću najnižu plaću policijaca, tu traži dosta finansijske osjetljivosti je li, i da se onda dosta sredstava u odnosu na to osigura jer imamo jako puno, znački skoro čitav DGS je policija i SIPA bi trebala imati tisuću zaposlenih od 1. mjeseca sad. Tako da je jako veliki dio sredstava vuku ti korisnici.

Dinamikom zapošljavanja koja je ovdje predložena, mi smatramo da ćemo postići izvršenje ovako kako piše. Znači da ćemo uz 25% izvornih prihoda koji nisu direktni porezni prihodi, da ćemo dobiti ovu treću tranšu kako ovdje piše. Znači da ćemo na kraju 2005.godine imati ovaj neki broj od skoro 10 tisuća zaposlenih.

Ovo se vi dobro znate, evo kako u prijedlogu ovamo kako piše, znači već po broju postojećih ovih, odnosi na to da je 2.200 zaposlenih bilo u Upravi za indirektno oporezivanje i da bi ona od prilike na to trebala ponovo izaći, na naš onaj osnovni broj koji smo zatekli. Sad slažemo bukvalno nove korisnike. Pitanje zapošljavanja u vojsci

nije toliko boljno pitanje, njih je 100 i nešto ne znam ni ja, za sada. Pitanje SIP-e jedno vrlo otvoreno i vrlo finansijski teško pitanje jer lanjsko izvršenje će biti ovo prema 2004. u planu, sa 6 i nešto miliona, znači oni su već na 25 miliona i to je jako puno sredstava.

Iz svih ovih razloga znači kako da složimo proračun koji je najvećim dijelom finansiran od 75% i više sa jedinstvenog računa, da sve ove potrebe uklopimo i posebno pitanje evropskih integracija, zaposlenih u evropskim integracijama i rada u okviru tog posla. Ako će samo Direkcija za evropske integracije provoditi integraciju u BiH u Evropu, onda bi to bilo jednostavno pitanje, zaposlit ćemo tamo ne znam malo više ljudi, to će oni riješiti. Znači, ne radi se tako. To je direkcija koja radi sa svim korisnicima proračuna zajedno u okviru 16 onih zadataka prvih koje smo ispunjavali. Najveći dio je imao ministar pravde, pa onda trgovine, pa onda je mene zapalo dobar dio tamo svih onih zakona, znači oni, mi koordiniramo, ljudi drže vezu sa komisijom, mi dobijemo obveze svoje, jesmo li to ispunili na vrijeme, nismo. Na taj način se stvarno do sada to vršilo. Sad je li potrebno jačanje i zapošljavanje više ljudi u okviru postojećih korisnika proračuna, ministarstava. Ja mislim da jeste. Prvo koordinator koji bi znači s njima zbilja profesionalno nekako koordinirao a onda i u okviru tih ministarstava posebno ... financija vezano za buduću pomoć, financijsku pomoć Evrope Bosni i Hercegovini, treba širiti.

Znači, ne evropske integracije direkciju povećavati nego ostale korisnike, da mogu prihvati zadatke koje oni trebaju raditi a ne Direkcija evropskih integracija. To je bio moj odgovor.

Što se tiče, ne bih vam znači ništa više posebno govorila osim vezano, znači uvela sam vas, zapošljavanje, govorili smo o sredstvima koja su nam načelno ćemo dobiti. Šta se onda na kraju desilo vezano za ovu rečenicu s kojom sam počela, jer su plaće ujednačene? Kad je došlo do raspodjele sredstava, onda smo međusobno razgovarajući došli do zaključka kad smo izveli kompletan proračun, da na hvali oko 17 miliona uz ove ovdje napisane prihode kako stoje. I na kraju svih rasprava smo zaključili da je potrebno izvršiti smanjenje plaća linearno od 10% ne naknada, ne nekih drugih primanja, da bi tih 17 miliona koje nam fuale ušparali a da bi konačno zapravo počeli i to usuglašavanje sa ostatkom države. Još uvijek entiteti u svojim glavama u svom načinu rada itd. imaju kod sebe prisutno to da oni finansiraju državu. Je novi račun, je novo sve, međutim još uvijek su tu transferi, realo apsolutno to dolazi sa mjesta gdje mi svi živimo ali znači, ovo je prva godina na ovaj način. I koliko za sada možemo reći vezano za punjenje proračuna, mada ne možemo sredstva trošiti jer nemamo proračuna. Račun, evo taj jedinstveni je proradio to će biti ako Bog da sve bolje i bolje, značit o če se uštimavati i to će se rešavati.

Ali, ono šta bi bio nekakav problem vezan za ..... zašto je Generalni sekretarij tu, zašto nema ureda predsjedavajućeg, zašto sad ne znam sve u tom smislu neka pitanja. Mi podlogu za izradu proračuna uvijek koristimo zakone koji su na snazi, pa smo korisnike, imena njihova počevši od redom sad svih redom, Parlamentarna skupština, pa ova ministarstva kako se koje zove, to smo znači prepisali iz važećih zakona. Pa ima zakon neka... ministarstvo ne znam u čemu pa kaže, ovo ministarstvo, ono ministarstvo, pa mi to prepišemo. Pa onda tamo ni nema stvarno posebno napravljenog ureda predsjedavajućeg nego se kaže, Vijeće ministara .... predsjedavajući i onda je koncept mogući i slijedeći. Kao što rade neke vlade, da se

napravi to, da se ministri u okviru Vijeća ministara sa Generalnim sekretarijatom, Uredom predsjedavajućeg povuku na jednu stavku, pa da svi ti budu tako kako jesu na jednoj stavci tu tih ne znam koliko ministara i ostalo a da ministarstva ostanu stavkama ministarstava. Bio je i taj model primjenjen. I meni se taj model zbilja nikad nije svidio. Znači, ja sam već u životu radila proračune i meni se taj model stvarno nije svidao. Mi smo ostavili princip da Vijeće ministara da su prvo ministri onda oni mogu imati neke prateće službe. Znači nismo se za to opredjelili, ministre smo ostavili uz ministarstva jer neke vlade rade drugčije a Generalni sekretarijat obuhvaća znači Ured za zakonodavstvo, Ured administrativnog, službu sad moram naći pravo ime i Ured predsjedavajućeg. Ured predsjedavajućeg funkcionira na principu kako i svi drugi uredi ministarstva i sve drugo funkcionira, po donesenim pravilnicima. Znači, Pravilnik o unutarnjem ...zbilja su uredno donešeni pravilnici, sistematizacija, broj zaposlenih stim što svi ovi planiraju puno više zaposlenih i pišu i te pravilnike i onda se ne slažu s nama kad mi kažemo, jese donesen pravilnik piše u pravilniku 300 ljudi, ali moramo biti realni pa moramo nekako to suzbiti u neke moguće mjere. I te moguće mjer su ovdje primjenjene. Znači moguće mjer.

Vi vidite da u ovom proračunu nema sredstava od treće licence. Ona sredstva što smo od ja, koncesije onu licencu za trećeg operatera, znači to je mimo ovog proračuna posebno ostavljeno za izradu studije i za financiranje konkretno u entitetima ovih projekata infrastrukture itd. Znači to su vrlo mala sredstva koja smo mi znači, kao takva ostavili kompletno za razvojne programe i nismo potrošili ni jednu marku za konkretno tekuće potrebe opravki na rashode proračuna.

Što se tiče još nekih, evo ja sam probala pisati sva ova pitanja i mislim da sam odgovorila na većinu, ovog Instituta za standarde i ne znam, nešto lani je bio jedan institut. Mi smo u okviru ovih 16 zadataka donjeli tri zakona o tri instituta, rastavili te institute, svaki je dobio svoju poziciju i morao bi hitno proraditi, malo bolje raditi da bi mi ...tu funkciju, ono što su oni preuzeli ispunili i odnosno, jer mi na prihodovnoj strani od rada ovih instituta očekujemo i prihode za izdavanje licenci, za izdavanje, znači oni imaju svoju funkciju i u prihodovnoj i u rashodovnoj strani.

Ovo dalje ne znam stvarno šta je bilo, one ugovorne usluge, ugovorene usluge. Definitivno znači spada nekoliko vrsta izdvajanja. Mi s tim plaćamo reprezentaciju, sve šta ona podrazumjeva. Znači one knjige, kada nam neko dolazi, znate dobro eto šta je to. Znači od restorana, od tih knjiga, od tih poklona itd. U tu stavku, stavlju znači i informiranje, kupovina novina, tiska, eto ta vrsta usluga. Povremeni privremeni poslovi u koje spadaju i prijevodi, jer ja imam vrlo često potrebu u samom ministarstvu da prevodim sa engleskog ove, Svjetska banka jako puno materijala .... na naš jezik da bi se to, na naše jezike da bi se to objavilo pa tu ide jako puno para. Eto i to je u toj stavci. Znači, definitivno u toj stavci su nabrojane ove, ovo ovako kako ja kažem, i ako možemo bez toga, ja nemam ništa protiv, stvarno. Znači evo ovo vezano za taj prijedlog. Ali mislim da to nije pametno i mislim da smo mi evo, znači konačnim Prijedlogom proračuna u ovom iznosu koji je u visini od 581 miliona, koji se sastoji od 336,7 miliona administrativnog dijela, i gdje 44 miliona potrebno za servisiranje vanjskog duga, mi predlažemo ovom Parlamentu, znači na način kako je to već predloženo po toj nekoj proceduri koja ne bi trebala biti sporna, uz primjedbe i prijedloge koje zbilja, koje nam je dala Administrativna komisija, jer je ispravljeno 10 tehničkih propusta koji su napravljeni, jer je ipak to obiman materijal, da Parlament

ovo usvoji i da počnemo znači konačno godinu sa malo zakašnjenja ali da je počnemo po zakonu i po ovom proračunu.

Ako sam bilo šta izostavila, ja sam spremna u svako doba odgovoriti. Mi smo znači izveli instrukciju za pravljenje proračuna na vrijeme u 10. mjesecu, stvarno po novom zakonu na vrijeme. Većina korisnika je poslala svoje zahtjeve. Jeste, stvarno pojavilo se par korisnika koji su to pred novu godinu poslali. Bilo je malo nekih krivih adresa, uglavnom mi smo na kraju uvažili i takve jer su oni osnovani lanske godine, nisu recimo radili uopće pa su se pojavili da se uvrste u proračun u međuvremenu. Ali, u principu korisnici, svi korisnici planiraju uvjek to jedno 30-40% više u slučaju da se to smanji. I zbilja nije, znači i koliko ljudi se, i vježbaju sad svi skupa radimo, to će se svest nekad u te mjere koje će biti prave mjere a posebno će biti potreba da svi korisnici proračuna, onda je tu i Parlament, procijenimo svoje snage, potrebna sredstva za buduće aktivnosti vezane za Evropsko partnerstvo. Znači sve aktivnosti nabrojane i koliko to stvarno košta, bez obzira što to nije u tekućim rashodima proračuna prikazano. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođa Azra Hadžiahmetović, traži riječ. I ima riječ gospodin Miloš Jovanović, traži riječ i ima riječ. I to je što imam do sada prijavljenih, pa da onda krenemo da svodimo raspravu kraju.

Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja nisam slučajno postavila ono pitanje na početku. Želim potsjetiti i obavijestiti ovaj Parlament da je Ministarstvo trezora zaista postupilo u skladu sa svojim obavezama, što me ne čudi znajući i savjestan rad i rukovodstva Ministarstva a posebno tima koji radi na budžetu što je bilo i u dosadašnjem periodu. Znam jednako tako da je instrukcija koju je izdalo Ministarstvo trezora, izmeđuostalog podrazumjevala budžetskim korisnicima obavezu da planiraju sredstva u skladu sa sistematizacijom o radnim mjestima, usvojenim pravilnicima itd. Ja želim samo pomenuti da se to nije dogodilo svim institucijama i da je Prijedlog budžeta, ja sam očekivala da će ministrica trezora to ovdje javno reći, ako ništa drugo da skine odgovornost sa sebe, odnosno Ministarstva trezora za ono što se može učiniti u narednom periodu, imajući u vidu obaveze po Zakonu o financiranju institucija.

A drugo, na osnovu dosadašnjih diskusija članova Predstavničkog doma cijenim da je posebno važno, obzirom na politički trenutak u kome se Bosna i Hercegovina nalazi i nemogućnost da eventualno Vijeće ministara donese odluku o privremenom finansiranju državnih institucija gdje je jako važno da svi znamo koje su posljedice ne usvajanja budžeta, bez obzira kakav je odnos. Ja mislim da bi bilo korisno možda da razmislimo o svim na tu temu i da eventualno nemogućnosti bilo kakvih promjena, korekcija itd. ostavimo za neka druga vremena.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Azri Hadžiahmetović. Za riječ se javio gospodin Miloš Jovanović. Izvolite.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Pa ja stvarno nisam dobio odgovor ni na jedno pitanje i postavlja se stvarno da li ima smisla da se i za ovakav budžet glasa. Onda bi da kažem stvarno pogazio sve ono što sam pričao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jovanoviću. Ko želi dalje da govori?
Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo poslanici, još jedanputa pozivam predstavnike klubova da obavijeste poslanike da uđu u salu. Mi treba da se izjasnimo sada o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2005. godinu u prvom čitanju.

Pozivam sve da se pripremite za glasanje.

_____ (?)

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To ćemo kada budemo u drugo čitanju. Staviću ja prijedlog vaših zaključaka na glasanje. To će biti stavljen. Dakle, biće stavljeni.

Idemo na drugo čitanje pa ćemo onda imati amandmane, pa zaključke. Sve ima svoj red. Nemojte se ništa. Sve što je izgovoreno danas dobiće odgovor, ovdje što je upućeno meni kao predsjedavajućem. Vjerujte mi.

Pozivam vas da se izjasnite o Prijedlogu budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine većinom glasova sa 28 glasova, 5 protiv i 2 suzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio Prijedlog budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu u prvom čitanju.

Predlažem da Predstavnički dom danas pređe na drugo čitanje i predlažem da se o tome izjasnite.

Pripremite se za izjašnjavanje o tome da li je Dom da se ide danas u drugo čitanje. Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 27 glasova za, 3 glasa protiv i 5 suzdržanih glasova, uz dovoljnu entitetsku većinu odlučio da danas o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu raspravlja u drugom čitanju.

Uvažene dame i gospodo poslanici otvaram raspravu u drugom čitanju.

Za uvod želim da kažem da je ovo rasprava o konkretnim amandmanima koje su podnjeli:

- Gospoda Seada Palavrić 5 amandmana koje želi ponovo da brani, gospodin Zlatko Lagumđija 10 amandmana koje želi ponovo brani, gospodin, gospodin Milorad Živković 1 amandman koji takođe želi ponovo da brani i gospodin Beriz Belkić, on je podnjeo amandman na amandman Komisije.

Ove četiri, tri vrste amandmana gospođa Palavrić, gospodin Lagumđija, gospoda Lagumđija i Živković su obnovljeni amandmani, za razliku od gospodina Beriza Belkića koji svojim amandmanom zapravo osporava jedan amandman kojeg je usvojila Komisija.

Ovo treba dakle naravno da bude predmet rasprave. Predmet će svakako biti i izjašnjanja i Prijedlog zaključka gospodina Kunića. Gospodin Kunić je predložio, mi to već imamo ovdje, meni je sekretar Doma rekao da to ima u izvještaju komisije, tekst prijedloga zaključka. Komisija se već osvrta na to da se donese zakon na nivou Bosne i Hercegovine kada su u pitanju plaće u svim institucijama i to će biti predmet izjašnjanja i želio bih da obavijestim gospodina Seada Avdića da je on iznjeo tri prijedloga danas u raspravi koja su zapravo po svojoj suštini amandmani, a da amandmane u toku rasprave naravno nije moguće podnosići jer zna se kada je rok za amandmane istekao.

Toliko za uvod i ja sada otvaram raspravu u drugom čitanju. Izvolite, prijavljujte se i diskutujte.

Za riječ se javio gospodin Beriz Belkić, nakon toga gospodin Milorad Živković, nakon toga gospođa Seada Palavrić, nakon toga gospodin Zlatko Lagumđija itd. itd. Sve sam vas pročitao, ja mislim.

BERIZ BELKIĆ

Da dam dodatno objašnjenje mojem jednom amandmanu. Ja sam na Komisiji bio protiv amandmana kojeg i sada evo osporavam. Ja sam nakon kratkog obrazloženja ovdje dao, ali želim da naglasiti da razumjevajući namjere gospodina Novakovića da pokuša amandmanima popraviti neke, neki nesklad u platama itd. mislim da je neprincipijelno na jednom budžetskom korisniku, jer su dva amandmana također bila koje smo odbili na Komisiji i mislim da je bilo riječ o SIPI i još jednom budžetskom korisniku da nije korektno i da tako kažem principijelno na jednom budžetskom korisniku ispravljati eventualno neke stvari koje možemo samo sistemskim zakonom o platama. Naime, gospodine Novakoviću da ja završim, dajte strpljenja. Naime o čemu se radi. Svaki budžetski korisnik, koliko je meni poznato u ovom trenutku sredstva, odnosno masu sredstava za lične dohotke obezbjeđuje na osnovu dva dokumenta, dakle Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji mora biti donezen na propisan način i dokumenta kojim se regulišu lični dohoci. Da li je to odluka, da li je to zakon ide od slučaja do slučaja. Dakle mi nismo bili u situaciji da osporavamo ove cifre koje su na taj način po mom mišljenju i kreirane.

Dakle, mislim da ne bi trebao ovaj parlament podržati na ovakav način pređe da onog zaključka o harmonizaciji plata preko leđa da tako kažem jednog budžetskog korisnika, tim prije što idemo u pravcu prebacivanja transferiranja tih sredstava u korist Parlamenta. Ovom parlamentu mislim ne treba na takav način da obezbjeđujemo neka dodatna sredstva.

To je što se tiče moga amandmana i želim iskoristiti priliku, više se neću javljati, vrlo sam zainteresiran za amandmane gospođe Palavrić i gospodina Lagudmžije, pa bih prvo pitao gospodina Lagumdžiju da mi objasni, apsolutno podržavamo njegove namjere da se pojačaju naporci za evropske integracije, da se koridor itd. Međutim kada sam sabirao plus, minus, rashodnovna, prihodovna strana hvali mi svega devedesetak, stotinjak miliona skoro, ali eto ja vjerujem da će predlagач razjasniti na koji način, ali mi je vrlo važno da čujem i ministra finansija. Također aposluno podržavam i namjere amandmana gospođe Palavrić poljoprivreda DGS. Ja sam spreman čak i da proširim, čuli smo ovdje, samo trebamo čuti da li je realno i da li je očekivati ovih 14 miliona da će akcize, odnosno Uprava za indirektno oporezivanje, ako Parlament u obrazloženju piše, ako većina u Parlamentu obezbjedi da uprava počne, odnosno PDV počne se primjenjivati 1.9. ja sam mislio da je to zakonom uređeno od 1.7.

Mislim sve su to neke pretpostavke zbog kojih ja ne mogu se odrediti o ovim amandmanima, pa bih molio predлагаče da preciziraju i garantiraju nam ove izvore finansiranja na kojim temelje ove rashode, povećanje ovih rashoda koje predlažu. Evo toliko što se tiče mene.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Belkiću. Za riječ se javio dr Živković. Izvoliter.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi, amandman koji imate ispred sebe u obrazloženju praktično potvrđuje ono što smo pričali i što smo usvojili prošle godine u ovom parlamentu, tiče se Otavske rezolucije i ovim povećanjem stavke za 25 hiljada maraka samo simbolično dajemo na znanje da smo odgovorni ljudi koji poštuju međunarodne dokumente i oni koji smatramo da treba raditi u tom pravcu. Neću da kažem koliko u dokumentu koji smo usvojili piše procenata treba da izdvojimo, ali evo ja sam spreman na kompromis i kao što vidite amandman je unutar budžeta, znači ne ide izvan budžeta, samo preraspodjela pojedinih stavki i ako gospođa ministarka ima ideju i način da se iz budžetskih rezervi ova stavka od 25 hiljada maraka ostavi, meni bi bilo dovoljan i usmeni, usmeno obećanje. Ja bih odustao od ovoga svoga amandmana da ga ne stavljam na glasanje. U slučaju da nije moguće nikako da se ovo ubaci, onda ću staviti amandman na glasanje. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodine Živkoviću. Za riječ se javio gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, prvo moram da kažem da me ovdje začuđuje jedna grupa amandmana i zbog toga mislim da predlagači ovih amandmana dovode u opšte u pitanje usvajanje budžeta u drugom čitanju na današnjoj sjednici.

Naime, grupa amandmana koji podrazumjevaju mjenjanje dogovorenog, dogovorene raspodjele sredstava između institucija, odnosno budžeta koji mi ovdje usvajamo i budžeta entiteta su za nas apsolutno ne prihvatljivi. Pri tome imamo u vidu da su, odnosno da je u Republici Srpskoj budžet usvojen na bazi prihoda koji su dogovoreni između Ministarstva finansija na nivou Bosne i Hercegovine i ministarstva finansija na nivoima entiteta i kantona. Ako to uzmemo u obzir, onda amandman gospođe Palavrić, posebno amandman I, a i ostali koji se vežu za ovaj amandman I su za nas neprihvatljivi i ukoliko, naravno to je naš stav, a ne nikakva prijetnja niti upozorenje, ukoliko dođe do promjena ovog balansa mi ćemo biti protiv budžeta. Da to odmah na početku da razjasnimo.

Što se tiče amandmana gospodina Belkića, ja moram da kažem da sam ja bio predlagač amandman koji je Komisija prihvatile, a koji gospodin Belkić osporava sa jednom namjerom, a to je već nekoliko puta ovdje na Domu pominjani visoke plate i naknade za zaposlene u CRA, odnosno u ovoj agenciji za komunikacije i ja sam smatrao da se ta sredstva u tom smislu trebaju znači na neki način približiti, ako ne, a sigurno je da i na ovaj način se neizjednačuju sa ostalim budžetskim korisnicima, a i dalje su daleko iznad sredstava ostalih budžetskih korisnika, ali bar da se približe.

Zbog čega sam predližio da to ide Parlamentarnoj skupštini. Nisam mislio naravno da te pare treba mi da podjelite u plate, a uzeli smo od nečijih drugih plata, nego sam smatrao da je potrebno da, sozbirom na opremu sa kojom ovdje mi radimo, ne sada u ovoj sali, nego uopšte i klubovi i ako hoćete poslanici, pa ako hoćete i uslovi u kojima radimo gdje u zgradi ne rade liftovi, gdje, čuli smo kako nam izgleda zgrada okolo itd. smatrao sam da ovih 3 miliona i nešto bi nam i te kako pomogli da neka pitanja rješimo, da pri tome ne izazovemo nekakav debalans, odnosno nekakave velike razlike u cijenama, odnosno u platama, odnosno da ih približimo.

Naravno da ja ostajem i dalje kod tog prijedloga i glasaću u tom smislu protiv amandmana gospodina Belkića i moram reći da bez obzira na sudbinu ovog amandmana oni neće opredjeliti moj stav prema glasanju za budžet. Dakle, bez obzira kako glasali o tom amandmanu.

Što se tiče i ostalih amandmana, dakle i amandmana gospodina Lagudmžije, mi nismo spremni podržati te amandmane tim prije što smatramo da glasajući znači protiv budžeta zaista nema smisla onda ulagati amandmane. Nije principijelno ulagati amandmane ako glasate protiv nekog zakona. Dakle, to je nešto što je po nama neprihvatljivo i u tom smislu ne vidimo razloga da onaj ko glasa protiv nekog zakona u prvom čitanju ulaže dalje amandmane i opet će glasati usvojeni oni ili ne usvojeni protiv tog zakona.

Dakle, iz tih razloga nećemo podržati ovu grupu amandmana i što se tiče amandmana gospodina Živkovića, on je za nas prihvatljiv dakle, jer mislimo da se ne radi o značajnom iznosu, a na neki način želi jedno posebno pitanje malo istaći i dati

mu neku ozbiljniju notu, mada kažem, bez obzira opet i na glasanje o ovom amandmanu naš stav o glasanju za budžet neće biti promjenjen, dakle bez obzira da li ovaj amandman usvojen ili ne. Dakle, mi ćemo podržati onda jednostavno rečeno podržaćemo budžet, naravno ukoliko se mogne u onom dijelu u kome ga je Komisija predložila, a ako ne dakle ukoliko ne dođe do promjene u balansu između sredstava koja su predviđena za entitete i za zajedničke institucije, odnosno za ovaj nap budžet, mi ćemo podržati ukoliko do toga dođe mi nećemo podržati budžet. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođa Seada Palavrić, a nakon toga gospodin Zlatko Lagumdžija neka se pripremi. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Hvala lijepo. Prije nego obrazložim svoje amandmane dopustite da se osvrnem na nešto što je ministrica rekla i što već piše u Prijedlogu budžeta. Naime, tamo piše da je ovim budžetom izvršeno izjednačavanje plaća. Ministrica je objasnila da to treba tumačiti na način da je izvršeno usaglašavanje sa entitetima.

Muslim da je važnije od mojih amandmana ovo što ću sada reći. Država Bosna i Hercegovina nije ni kćerka ni pastorka entiteta i oni ne mogu po Ustavu određivati budžet Bosne i Hercegovine. Da to potkrijepim, pozivam vas da pročitate član 4. Ustava Bosne i Hercegovine 4.4.c) gdje piše – Parlamentarna skupština je nadležna za odobravanje budžeta za institucije Bosne i Hercegovine. Dakle mi smo nadležni da odobrimo budžet Bosne i Hercegovine i 4.4.b) – Parlamentarna skupština je nadležna za odlučivanje o izvorima i iznosu sredstava za rad institucija Bosne i Hercegovine i za međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine.

Dakle, ja vas molim da u startu ne gazimo odredbu Ustava Bosne i Hercegovine i da ne dopuštamo da sada i čak tamo gdje Bosna i Hercegovina ima neosporne nadležnosti mi kažemo da i to ovisi od entiteta. MOLIM vas da to ne činimo.

Kada je riječ o mojim amandmanima koji su sasvim korespondiraju sa ovom ustavnom odredbom njih je 5, a odnose se na tri stvari. Jedna da Parlamentarna skupština u skladu sa svojim ustavnim ovlastima može povećati prihodovnu stranu i ja predlažem da je poveća za 14 miliona. Smatram da osposobljavajući Upravu za indirektno oporezivanje kojoj za opremu treba 10 miliona i za ljudstvo još 4 miliona, kada je osposobimo i uredimo PDV možemo ubrati ne samo ovih 14 miliona koje nam nedostaje, nego i daleko više. To je jedna vrsta problema koja se proteže kroz nekoliko ovih amandmana, jer je tako budžet rađen.

Drugi problem je što su sredstva za plaće i naknade u DGS-u smanjena u odnosu na 2004. godinu, a pored Uprave za indirektno oporezivanje ja DGS smatram sljedećim faktorom koji će nam osigurati i ubiranje poreza i smanjiti sivu ekonomiju i osigurati borbu protiv svega onoga protiv čega treba da se borimo. Dakle moj amandman je da se ta sredstva DGS zadrže na nivou iz 2004. godine.

I da kada već imamo ovih 12 miliona od Centralne banke, a govorili smo da ih hoćemo upotrijebiti za podsticaj neposredne proizvodnje da osiguramo barem neka 2 miliona za tu proizvodnju. I ja sam našla ta sredstva u prerasporedu rezervisanja koja su izvršena gdje imamo rezervisanja za stare obaveze u odnosu na prošlu godinu kada smo imali 400 hiljada maraka, sada 4 miliona 642 hiljade maraka itd. Predložila sam da ta sredstva za stare obaveze ostanu na istom nivou, visini kao prošle godine, dakle 400 hiljada, da iz tih 4 miliona i 600 uzmemo 2 miliona i 161 hiljadu koliko nam treba da DGS, a da uvedemo novu stavku podsticaj rezervisanja za podsticaj poljoprivrednih proizvođača sa 2 miliona 80 hiljada 931 marku.

Ja znam da će se ponoviti ono što je bilo i na Komisiji, jer su moji amandmani odbijeni, obrazložiće se da poljoprivreda nije u nadležnosti države. Ja znam da nije poljopriveda u nadležnosti države, nažalost, ali mislim da mi kao parlamentarci koje su birali i ti poljoprivrednici i ti neposredni poljoprivredni proizvođači nemamo pravo oglušiti se o činjenicu da entiteti nisu uopće podsticali poljoprivrednu proizvodnju, da sada nešto kao malo popravljaju se i stojati u mjestu. Smatram da se ova sredstva mogu utrošiti, ili na način kako sam ja predložila poseban fond na nivou države, ili na neki drugi način, sasvim je svejedno, ali je važno da konačno neko počne brinuti o tome zašto se mlijeko prosipa, zašto su domaći proizvodi nekonkurentni, jer nemamo drugih mjera. Ne možemo napraviti diskriminaciju u odnosu na uvozne robe, ali možemo podsticati domaću proizvodnju kroz subvencije.

Dakle, to je suština svih mojih pet amandmana ove tri ključne stvari. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodri Palavrić. Gospodin Zlatko Lagumđija. Ja više nemam prijavljenih. Aha, dobro, dobro. Samo da poredamo polako, ne sekirajte se.

ZLATKO LAGUDMŽIJA

Ma dajte replike. Bolje replike, ne bih htio da se miješam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma nije bolje, nego se moraju dati replike po Poslovniku. Gospodin Momčilo Novaković, replika. Ko ima repliku još?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja sam nekoliko puta zaista molio kolege da slušamo jedni druge. Nisam ja osporavao pravo Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine da donese budžet. Taman posla. Znate ja peti put učestvujem u donošenju budžeta u Parlamentarnoj skupštini, ako se to što smo do sada radili moglo nazvati učestvovanjem u donošenju budžeta, sobzirom da smo to najčešće radili u martu mjesecu aklamacijom.

Ono što sam ja rekao i ponavljam nažalost gospodo mi to nećemo moći izbjegći, ma koliko neki htjeli, to je činjenica da je zakonskim propisima definisana obaveza da ovaj dio prihoda raspodjeljujemo sporazumno. I to je tako, sviđalo se to nama ili ne. I to je tako i urađeno. Ja ništa drugo nisam rekao nego da to što je

urađeno postujemo, odnosno ja će poštovati i moj klub će poštovati, a ukoliko ne bude ispoštovano, onda nećemo podržati budžet. Dakle nisam nikome osporio pravo da to ne poštuje, ali naravno da sa punom odgovornošću onda treba da prebrojimo ovdje imamo li dovoljno za ovaj budžet ili ne. Ništa drugo. Ja molim da se to tako i gleda na ovaj način na koji sam rekao. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospodin Zlatko Lagumđija. Neka se pripremi gospođa Azra Hadžiahmetović. I to je lista prijavljenih i na taj način bi bila iscrpljena. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Hvala lijepo gospodine predsjedavajući. Ja sam ovdje, kao što je već rečeno i vi ste u nekim od svojih napomena konstatovali da ja imam 10 amandmana koje sam ovdje sada u funkciji branitelja i odmah na početku želim da odustanem od jednog što je pokazao dobru volju i razum.

Naime, prvi amandman je vidio sam poslije intervencijom Beriza Belkića na određen način prihvaćen tako od prvog amandmana odmah odustajem. I to je li kraj mojih odustajanja za danas.

Drugi amandman se može tretirati komplementarno sa amandmanom X radi razumjevanja čitavog problema. Naime, amandman drugi se odnosi na jedan princip koji smo mi više puta usvojili i koji je ova parlamentarna skupština u različitim formama imala pred sobom i uvijek se pozitivno izjašnjavala o njemu, a to je da kod kreiranja novih institucija na državnom nivou kod novih zapošljavanja ljudi da se vodi računa o tome da u drugim nivoima gdje te funkcije se rade da se na tim nivoima prestane sa njihovim finansiranjima, jer praktično mi imamo dupliranje i ljudi i funkcija i financija.

Amandman dakle II i X podrazumjevaju da sutra kada ove špiune primjera radi stavimo na državni nivo da adekvatan broj špiuna na nižim nivoima se prestane finansirati. Ne, to ne znači otpuštanje njihovo, jer to znači ili njihovo preraspoređivanje na druga radna mjesta, ili njihovo preraspoređivanje u državne špiune, a u svakom slučaju oni će otići na samofinansiranje i to vjerovatno vi znate kako se samofinansiraju ti špijuni, ja ne bih o iskustvima drugih stranaka ulazio u to. Dakle ovaj amandman I i X smatram da će naići na vaše razumjevanje zato što je on ustvari samo formulacija onoga što smo više puta zaključivali.

Treći amandman se odnosi na Predsjedištvo Bosne i Hercegovine i on kaže da se iznos za Predsjedništvo 6 miliona i 49 hiljada i nešto maraka mjenja u 4 miliona i 49 hiljada i isto toliko ono nešto maraka. Razlog za to je, prije svega zaključak ovog istog parlamenta povodom Izvještaja o rebalansu i reviziji Predsjedništva. Pošto je Predsjedištvo evidentno prošle godine ne samo što smo ih poslije revizijom morali pokrivati, odnosno vi ste i većina ih je pokrila da ljudi ne odgovaraju za to, ali im je tada rečeno – nemojte nikada više. E sada tim je umjesto nemojte nikada više praktično povećan iznos u ovoj godini za još više. Ja samo predlažem ovim amandmanom da se Predsjedništvu pošalje jasna poruka da Parlamentarna skupština

ono što je zaključila jest jednom da to ozbiljno misli, tj. da ljudi domaćinski se odnose prema sredstvima koja su im data. Ta sredstva će u svakom slučaju ostaviti prostor za neke nove namjene o kojima ćemo na kraju govoriti odgovarajući uvaženog kolege Belkića.

Četvrti amandman ide ka tome da, samo da vas podsjećam vas, da u budžetu za prošlu godinu je stajala stavka da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju ćemo finansirati sa 250 hiljada maraka, a ove godine u Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju priše da nećemo finansirati nikako. A ispod toga stoji da ćemo početak pregovora o stabilizaciji i pridruživanju ove godine finansirati sa 150 hiljada, a prošle nismo nikako jer smo prošle godine mislili da nam ne treba početak da ćemo odmah se stabilizirati. E sada šta se ispostvilo. Sad se ispostavilo da hoćemo da finansiramo početak pregovora o stabilizaciji i pridruživanju što ja podržavam, ali isto tako treba otvoriti paralelni proces za sam sporazum o stabilizaciji i pridruživanju u skladu sa zaključcima koje smo imali i zato je prijedlog da ova stavka u principu u cijelini umjesto 150 hiljada iznosi 250 hiljada, dakle da nastavimo sa Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. To je moj prijedlog, pa da taj nastavak Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju bude u budžetu, jer u protivnom djelujemo kao neozbiljni ljudi.

Peti amandman govori o ovom projektu PRSP-a. Naime, mi smo prošle godine za PRSP imali 465 hiljada odvojeno i taj projekat je okončan na način kako je okončan. Parlament je usvojio odgovarajuće zaključke. Već smo neki dan dobili materijale kako to ide, sprovođenje zaključaka i slično. E sada mi smo prošle godine usvojili da li imaju u budžetu PRSP, dakle strategiju razvoja smo finansirali sa 465 hiljada, a ove godine finansiramo sa nula hiljada iz čega se da zaključiti da ustvari nismo bili ozbiljni sa PRSP-om, jer je tada nama bilo rečeno i pa klima glavom zato štočovjek misli da ozbiljno pričam. Ja, možda nije, on klima glavom bez odobrenja ministra. Jasno. Dobro. Čovjek, ekspert klima bez odobrenja ministra glavom. U redu, priznajem. Eto shvatio sam. Izvinjavam se ekspertu što sam ga pogledao, jer kakav ekspert može klimnuti glavom i imati problem. Dobro.

Dakle, mi smo prošli put čuli i preprošli put, prošli put kada nam je, kada smo izvještavani o tome dokle smo stigli, a preprošli put kada nam je rečeno gdje idemo. Tada nam je rečeno da će se formirati jedan mehanizam, jedno tijelo, nešto što se uslovno rečeno neka institucija ili neki odjel, ili neki ljudi će biti koji će pratiti praktično kako ide, kako se realizuje strategija razvoja, odnosno strategija borbe protiv siromaštva. Nažalost iz ovog budžeta sada vidim da se od toga odustalo. Ja zato samo sam predložio ovdje amandmanom da se onih 465 hiljada koje smo dali za izradu a samo vas napominjemo da tih 465 hiljada je bio samo dio para, jer najveće pare je dala Svjetska banka. Dakle za 200 hiljada maraka odvojimo za ustrojavanje mehanizma odgovarajuće institucije koja će pratiti strategiju i davati nama svima i Parlamentu i Vijeću ministara i drugima preporuke dokle su stigli, šta se radi itd.

Šesti amandman govori o mogućnosti razvoja domaće proizvodnje i stimulacije. Kolega Avdić koji je sada izašao on je govorio nešto na tu temu, ali pošto je spravom kolega Džaferović rekao da Avdić nije uložio amandmane, evo ovo je prilika da na ovom amandmanu, ono što je kolega Avdić se uradi. Naime, šta hoću da kažem. Ovdje stavka od 40 hiljada koje je on uporedio sa onom izložbom od 500 hiljada, dakle za izložbu 500 hiljada i treba tu izložbu, 250 na izložbu, e izvinjavam se, odlično. 250, jeste, ja zato, ja sam predložio da bude 240 za proizvodnju, jer nisam

htio da vam tu izložbu poremetim. Pošto ste za izložbu predložili 250 hiljada, smatrao sam da je to neka važna izložba vama i da onda ne bi htio sa ovom stimulacijom da se takmičimo sa izložbom i prijedlog je da se više simbolično, pošto je ovo svakako simbolično. Molim. A odustajete, e taman ima dodatno para da podržite ovo nešto malo jadne proizvodnje domaće koju svakako ubijate Zakonom o akcizama, a o tome ćemo poslije.

Sedmi amandman. O njemu je ministrica na određen način i nehotice mi dala neke odgovore. Sedmi amandman kaže da u stranici 12 u tabeli 18 u dijelu tri kada je u pitanju Koridor Vc, Koridor Vc je u čitavom našem budžetu se nalazi sa iznosom od 100 hiljada maraka. To je otprilike kvalitetniji jedan seoski put, nemožete postaviti za te pare i to stoji da ćemo dati konsultanske usluge vezane za Koridor Vc i predloženo je 100 hiljada maraka. Amandman ide ka tome da se ovih 100 hiljada maraka zamjeni sa rječju 90 miliona maraka. Zašto 90 miliona maraka. A prvo zato što u onom obrazloženju koje je na kraju našeg budžeta za kojeg je ministrica rekla da je trebalo biti na početku. Tamo u tom, na kraju što je trebalo biti na početku ima jedan aneks koji je u sredini, e u tom aneksu stoji da nekih 20-ak miliona maraka stoji na posebnom računu Centralne banke za finansiranje dokumentacije. Ja uopšte ne vidim nikakvog razloga da stoji na računu Centralne banke i da ...bilansno stoji. Zašto to ne bi stajalo u budžetu. Dakle tih 20 miliona već postoji samo nisu u budžetu. Dakle moj prijedlog je da tih 20 miliona uđe u budžet i da se finansiraju sve usluge vezane za Koridor Vc, a da se dodatno izdvoji 70 miliona, a 70 miliona je iznos koji je izdvojen Federaciji od domaćih prihoda 2002. kada je napravljeno onih 11,5 kilometara, baš je čini mi se iz ove, kolega Pamuk je bio na otvaranju tog, te trake. I tih 70 miliona, dakle to nisu neke pare, ali je to 2002. je moglo 70 miliona samo u jednom entitetu da se izdvoji i nema razloga da se tolike pare ne planiraju za početak za izdvajanje i na nivou Bosne i Hercegovine.

Osmi amandman govori o jednoj stavci na strani 12, tabela 18 – izrada projekta informatizacije društva. Ja bih vas molio ako ovaj amandman nećete da prihvatile, da odmah mi date mogućnost da obrnem amandman. Naime, za informatizaciju društva stoji da ćemo ove godine odvojiti 10 hiljada maraka. Pazite, 10 hiljada maraka za informaciono društvo u BiH. Moj prijedlog, pošto treba, u planu i usvojeno je u Parlamentu da se formira odgovarajuća agencija za informaciono društvo koje treba i sada da ne ponavljam šta sve ne, moj je prijedlog da tih 10 hiljada maraka bude zamjenjeno sa 300 hiljada maraka da bi se to pokrenulo. Ako se ne usvoji ovaj amandman, ja bih vas zamolio da otvorite mogućnost da se ovih 10 hiljada izbaci. Jer ovo je zaista, mislim ovo je kino. Ovo je stvarno, neću da koristim grube riječi. Za informatizaciju društva 10 hiljada maraka na nivou BiH, to bi mogao na neku izložbu, na onu izložbu od pola miliona mogao bi neko otići da tamo pogleda kako to izgleda informaciono društvo kao i na drugim izložbama.

I na kraju deveti amandman, zašto je on na kraju, zato što sam deseti već objasnio da je on praktično povezan sa drugim, a tiče za to ona da ne možemo zapošljavati ukoliko ti ljudi nisu ili preuzeti iz drugih budžeta ili ako se preuzimaju ovdje da se onda ne finansiraju na drugim nivoima.

Amandman IX govori o finansiranju institucija od značaja za BiH i iznos koji je bio milion ovdje se planira da bude 4 miliona. Zašto 4 miliona? Meni je jedini reper 2002. u federalnom budžetu dato 3 miliona i 3 miliona je dato, dakle postoje ta

sredstva, a vidim sada u federalnom budžetu nije ništa odvojeno zato što valjda se čeka ovdje. E sada ako smo 2002. mogli dati 3 miliona, dakle jel što kaže gospodin jel Pamuk, kao uvaženi kolega iz drugog doma ne moramo svake godine davati za kulturu i državne institucije, moguće je i taj način razmišljanja da se može prihvati. Međutim, ja objektivno se snjam baš previše ne slažem i to je razlog zašto je prijedlog da ovdje stoji 4 miliona. Ako ništa ovaj amandman ćemo poslati Visokom predstavniku da vidi čovjek da brinemo o onome o čemu i on brine i drži nam predavanja preko novina. Pa da ne ispadne da je on jedini čovjek zadužen za kulturu u ovoj zemlji.

I na kraju odakle ova sredstva. Ova sredstva koja su ovdje veća ima nekoliko ovdje. Prvo neka od ovih sredstava postoje kao što je onih 20 miliona Centralne banke. Neka od tih sredstava već postoje. To je jedan izvor. Neka će doći uštedom sa drugih stavki, jer vidite recimo Predsjedništvo, veliku ćemo stvar i uštedu napraviti sa Predsjedništvom, 2 miliona. Moći će se finansirati informaciono društvo i borba protiv siromaštva i evropske integracije i još će nam ostati para. Samo kada Predsjedištvo svedemo u pravu mjeru tu se moće onda finansirati ovo što sam predložio informaciono društvo, borba protiv siromaštva, strategija razvoja, evropske integracije. Sve to može da se pokrije i još da ostane para.

I onda još takođe priliv koji sam ovdje, koji nisam iskazivao. Naime mi smo, odnosno pardon, vi ste na prošlom zasjedanju usvojili onaj izvještaj one zajedničke komisije da će one akcize Zakon o akcizama, da će se 31.12., do 31.1. da dopunite ovo pa će to sad biti više para, pa pošto je ova kalkulacija pravljena na ono manje para, onda to dopunjeno po onom vašem zaključku od 31.1. onaj zaključak garantuje otprilike punjenje za nekih više od oko 20% više sredstava nego što je to slučaj sada. Drugim riječima mi ćemo imati problem rebalansa ako do 31. 1. ove godine usvojimo ove izmjene i dopune zakona, sakcizama ćemo imati više para nego što smo ovdje planirali, tako da ovaj prihod, ovaj priliv suficita, kolega Belkiću nije potreban.

I na kraju ja vam se gospodine predsjedavajući zahvaljujem što ste mi omogućili da prezentiram ove svoje amandmane u nadi da će kolege da me podrže, uključujući i vas gospodine Zoriću od kojih ćete valjda prihvati nešto od ovoga. A gospodine Novakoviću, u vas ne sumnjam ni najmanje. Vi ćete sve što je razumno prihvati tako da

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Lagumđžija. Ja bih molio malo samo da.

ZLATKO LAGUMĐŽIJA

Što, pa imam se pravo zahvaliti ljudima kada mi govore.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zamolio bih vas da

ZLATKO LAGUMĐŽIJA

Možete njima.. namjerno dobaciju, pa onda meni da odgovorim, a ne da meni prvo zabranite odgovaranje, a njima ne zabranjujete dobacivanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma nisam vam se uopće obratio gospodine Lagumđija i nikome se posebno nisam obratio, samo vas molim da

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Znači istraga je u toku

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

nemate potrebe da vodite dijalog samnom jer zaista vam se nisam obratio. Ja vas samo molim sada za malo pažnje da nastavimo dalje sa raspravom.

Gospođa Seada Palavrić želi da ispravi krivi navod. Izvolite, a neka se pripremi gospođa Azra Hadžiahmetović za diskusiju. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja ču samo jedan od iznesenih krivih navoda ispraviti. Naime, kada je riječ o Zakonu o akcizama koje smo usvojili 29. čini mi se decembra i kada je riječ o tome da u njemu nedostaju akcize na luksuzne robe, ja samo želim gospodina Lagumđiju, mog uvaženog kolegu podsjetiti da je to skup zakona entitetskih i Distrikta Brčko, dakle Zakon Federacije onakav kakav je bio i u vrijeme 2002. kada je Alijansa bila na vlasti i nije uvela akcize na luksuzne robe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođi Palavrić. Gospođa Azra Hadžiahmetović ima riječ i time bi bila iscrpljena lista govornika.

Molim vas malo pažnje. Izvolite gospođo Hadžiahmetović.

Jeste tražili? Gospodine Lagumđija nema problem dobićete riječ. Niste. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa, prvo nemam namjeru se vraćati, organizovati povratak u prošlost gospođi Palavrić. Međutim, šta god Alijansa uradila i dalje stoji da 31.1.ove godine ste vi, ste preuzezeli obavezu da donesete zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama koji će omogućiti dodatni priliv. Ja sam kažem da taj dodatni priliv nam omogućava da ovdje imamo neke rezerve koje se ovdje baš ne vide. A ne pada mi napamet da polemišem o prošlosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Azra Hadžiahmetović ima riječ. Izvolite.

AZRA HADŽIAHEMTOVIĆ

Zahvaljujem. Uvažene kolegice i kolege ja želim skrenuti pažnju na amandman II Komisije u Izvještaju Komisije o čemu je dijelom govorio i kolega

Novaković koji je bio predлагаča, kako sam obavještena ovog amandmana. Odnosi se, amandman II se odnosi na Regulatornu agenciju za komunikacije, odnosno na smanjene naknada, dijela naknada Regulatorne agencije, a za isti iznos povećavanja naknada, odnosno prihoda Parlamentarne skupštine nabavke i opreme.

Našta želim upozoriti u smislu protiv zakonitosti ovog amandmana u izvještaju. O čemu ustvari u prilog korekcije te protivzakonitosti i govori i amandman koji je podnijeo kolega Beriz Belkić. U Zakonu o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine u članu 9. stav 4. stoji da Vijeće ministara ne može umanjiti budžetski podnesak za regulatornog organa za više od 20%. Pošto je Vijeće ministara već umanjilo za 20% ovaj amandman znači dodatno umanjenje za 15% što ovaj prijedlog čini nezakonitim, amandman nezakonitim kolege Novakovića, a samim tim i nezakonitim i ovaj dio izvještaja Komisije.

Ja u tom smislu apelujem da bismo ispravili tu nezakonitost i da se usvoji amandman koji je podnjeo kolega Belkić. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodji Azri Hadžiahmetović.

Uvažene koleginice i kolege, ja ponovo pozivam predstavnike klubova da pozovu poslanike da uđu u salu, koji nisu u sali, približavamo se trenutku kada ćemo početi odlučivati o amandmanima i o samom budžetu.

Pitam vas još jedanputa da li još neko nešto želi da kaže, da govori? Može naravno.

Izvolite. Gospođa ministar.

LJERKA MARIĆ

Apsolutno da će uvijek postojati različiti stavovi i naravno da će to biti jako dobro, jer u toj diskusiji ćemo, mi ćemo doći sigurno do kvalitetnijih rješenja i zakona na kraju do izvršenja.

Pazite, ono što je jako bitno za donošenje proračuna svih ovih godina sukladno Ustavu, ja sam na početku rekla da smo za ovu godinu radili, zašto je uopće napravljena Uprava za indirektno oporezivanje na razini države koja nije državna, nego je znači dva entiteta Brčko i država. Mi smo mogli vrlo lijepo i lagano da smo u Ustavu nadležnost za fiskalu napraviti svoju upravu državnu, ne pitati ni entitete ni Brčko itd. i sami imati svoju upravu. Birat ćemo koliko hoćemo i djelit ćemo koliko hoćemo. E to ne može. To ne može prvo zato što znači imamo problematičnu previsoku javnu potrošnju koju moramo smanjivati, odnosno na Džidipi, ona mora biti usklađena zajedno vezano za iznose svih budžeta, za ukupnu konsolidiranu javnu potrošnju koja uključuje sve razine u državi, entitete, kantone, općine i fondove u odnosu na Džidipi i fondove u odnosu na Džidipi. Ta potrošnja prelazi 50% i vi znate koliko je to sporno vezano za ostatak sredstava koji se mora postići vezano za i ove projekte iz oblasti infrastrukture i ostalog.

Molim vas, proračun se radi uravnoteženo. Znači prvo smo konsolidirani proračun raspodjelili koliki je dio državi od zajedničkih, mi imamo zajedničke izvorne prihode. Država sad dobiva svoje izvorne prihode. To su zajednički prihodi. Znači prihodi koje mi dobijavmo po osnovu indirektnih poreza, carina, akciza i poreza na promet za akcizne robe su naši zajednički prihodi koji djelimo prvo države i zato je država u povlaštenom položaju, jer bi država svakako trebala dobiti svojih 251,5 miliona. Svakako će se platiti 244 miliona, više, manje, zavisno od tečaja dolara. Od ostatka sredstava na jedinstvenom računu prema koeficijentima koji su objavljeni dijeli se entitetima i Distriktu Brčko. Znači mi bi na ovaj, bilo kakvom preraspodjelom i udnosu na entitete, bilo kakvim podizanjem stavke koja se odnosi na prihod od indirektnih poreza, koja je promjenjena sada znači u onom dijelu tabele, mi bukvalno onda ugrožavama dogovor sa entitetima, odnosno znači preraspodjelu prihoda od indirektnih poreza. Za ovu godinu mi čekujemo da ćemo ostvariti taj iznos i mi ćemo ga nanovo ostvariti jer smo prvi. Znači u tom dijelu se zbilja ne bi moglo nešto raditi i dirati.

Ne bi trebalo raditi ništa ni na proširenju okvira proračuna, jer naš proračun, više proračuna jednog entiteta, drugog entiteta, Brčkog, zajedno treba da poslujemo 0,1% fiskalnog suficita u odnosu na ukupnu javnu, staru javnu potrošnju, odnosno na Džidipi. To su naši zadaci, ciljevi koje smo mi sebi zadali. Normalno da dizanjem, smanjivanjem jednom korisniku Proračuna i davanjem drugim korisnicima Proračuna, stvarno dolazi uvijek u pitanje u obzir. Vezano za ovu priču o PRSP i ovim svim aktivnostima, koje mi trebamo provoditi, naravno da je jako dobro imati više sredstava, jer sve za potrošnju, nateguta, programirana. Mi, ipak, u ovom trenutku stvarno imamo dovoljno pomoći Evropske komisije, vezano za jedan ... sekretarijat, vezano za ove naše potrebe, vezano i za PRSP i vezano za izradu ovih strategija.

Znači, zato smo u tom dijelu mi maje sredstava stavili domaćih izvora, nismo uključili ove izvore sredstava drugih, jer oni nisu inače u proračunu. Kars inače nije u našem proračunu. Znači, ne postoji, on se ne registrira kod nas. Samo se registrira treća tranša, koja direktno ide ka makro finansijska pomoć Proračunu.

Dakle, da ja završim sa diskusijom. Uravnoteženi proračun, u okvirima kakkav je, to je prvi princip. Dakle, to je prvi princip. Znači, ne bi se smio širiti 336 miliona i ne bi se smjelo dirati 251,5 miliona, to je prvo.

Ne možemo reći da ćemo nekad nešto očekivati da neko nešto raspodijeli. Bilo je amandmana koji su bili jako konkretni, pa 25 gore, pa prihodi, skinemo sa ovoga, stavimo na ovo, ukoliko postoji podrška za to.

Mi smatramo da je Proračun realno planiran. Da je realan u stvri, a da sve one institucije, koje su osnovane krajem godine po nekom zakonu, krajem godine, koje će se osnovati po zakonima, po osnivačkim aktima, odlukama, kako piše u Zakonu o izvršenju, biće još koliko volite za ovu godinu, već imamo u planu, znamo šta ćemo za ovu godinu osnovati, gdje trba plaćati. Sve što nije sad stavljen u Proračun, zato postoji ona rezerva, koja kaže, novi korisnici Proračuna, pa ne znam navedeni su tamo Agencija za javnu nabavku, pa ima tri-četiri, znači ispod onog dole, nisam ponijela tekst, svi će oni naći svoje mjesto vremenom kad dolaze. Znači, otvaraju se te, sukladno zakonu. Niko nikom neće sprječiti da postane korisnik Proračuna, ne u nemogućim uvjetima, ali znači u onom koliko mi možemo stvarno osigurati. Jer smo

mi i za izvršenje za ovu godinu on će doći puno prije nego što je došlo. Vidjet ćete da smo se stvarno ketali svi u tim granicama i da ne vidimo nikakve potrebe da na novo nešto se tu remeti i dira.

Znači, ja vas molim, neću o konkretnim amandmanima govoriti, ali ove se stvari, ovo su nam principi. Znači, okvir je princip i prihod sa izvornog, sa jedinstvenog računa, zajedničkog je princip i u to se zbilja za sad ne bi smjelo dirati. A, nadat ćemo se mi tu da višak sredstava svi skupa ćemo se truditi da dobijemo višak sredstava. Svi vi radite i dalje, vrlo aktivno i dalje vrlo aktivno sa nama, znači, da će postojati, ipak, sredstva druge vrste evo i od Evropske komisije i Svjetske banke, znači rješavamo i idemo dalje dogovor sa Svjetskom bankom. Vezano za onu donatorsku konferenciju mi bi trebali imati brzo izvještaj i o tome šta smo znači tamo ostvarili, ali za projekte vezano, ne tekuća potrošnja nego infrastruktura, ne znam vodosnabdjevanje, ovo što smo sve govorili i plus naravno sredstva koja postoje kao domaća sredstva, sredstva fondova koji imaju neko donatorsko porijeklo. Ta sredstva treba usmjeriti u domaću proizvodnju. Tim se sredstvima mogu znači ne zaštiti domaća proizvodnja, ali se pod povoljnijim uvjetima može kreditirati.

Postoje znači domaći fondovi donirani Bosni i Hercegovini koji su i sada u funkciji razvitka. Njih treba samo malo više upotrijebiti i naravno da entiteti ne mogu pobjeći od ovoga. Njihova izvorna nadležnost u tim vrlo osjetljivim sektorima je postojeca i mora biti do kraja ispoštovana, moraju nam pomoći i moramo svi skupa zajedno riješiti to otvoreno pitanje. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama.

Ako se više niko ne javlja za riječ, poštovane koleginice i kolege ja bih zaključio raspravu i pozivam vas da krenemo sa izjašnjavanjem.

Prvo ćemo se izjašnjavati o amandmanima, nakon toga o budžetu, nakon toga o prijedlogu zaključka koje su dvojica kolega ponudile vezano za ove plaće na nivou države.

Prvi po redu su amandmani, dajte mi amandmane, amandman gospodina Beriza Belkića. Gospodin Beriz Belkić je podnijeo jedan amandman na amandman Komisije.

Pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje. Glasamo o amandmanu, da može naravno izvolite.

Gospodin Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ

Ja bih molio da kolegica Azra još jednom pročita ono, imala je primjedbu da nešto nije zakonito u onome što je u izvješću usvojeno. Molim. Pa i ja mislim da je zakonito, ne znam jesam li je dobro čuo, jer ondje piše da Vijeće ministara ne može, je li, a zastupnik, odnosno Parlament može. Ja to tako razumijem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Zoriću. Gospođa Hadžiahmetovi očigledno ima potrebu da odgovori. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ovo bi bilo zaista dodatno iznenađenje da bilo ko drugi osim Vijeća ministara, kakva je formulacija absurdna u ovom zakonu. Jer ovdje kaže – Vijeće ministara ne može umanjiti budžetski podnesak regulatornog organa za više od 20%. Ja, samo vas obavještavam da je Vijeće ministara već umanjilo 20% i da ovaj amandman koji smo imali u parlamentarnoj proceduri znači dodatno umanjenje od 15%.

Evo, molim Vijeće ministara neka nas neko koriguje ako grijesim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodi Azri Hadžiahmetović.

Prelazimo na izjašnjavanje. Molim vas lijepo glasamo o amandmanu gospodina Beriza Belkića kojim se pobija amandman II Komisije.

Pripremite za glasanje. Glasajte sad.

Ovako sa 22 glasa za, 13 protiv imamo opću većinu, ali iz RS nemamo većinu, 4 su poslanika, dakle. Da, da, jesu. Za Berizov amandma.

Molim vas lijepo, da li ima u Kolegiju saglasnost povodom ovog pitanja.

MARTIN RAGUŽ

/ne razumije se diskusija/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu nema saglasnosti.

Prelazimo na na odna drugi krug izjašnjavanja.

Polazim ono koji su protiv ovoga amandmana da se pripreme za glasanje. Dakle oni koji su protiv amandmana i pozivam ih da glasaju sad.

- 5 iz Federacije i 7 iz Republike Srpske, dakle nema 20, odnosno nema 11 iz Republike Srpske.

Ja konstatujem da je ovaj amandman dobio podršku Parlamenta.

Prelazimo, dakle ovo je usvojen amandman.

Prelazimo na sljedeće amandmane. Dajte mi sljedeće amandmane sekretaru.

To su amandmani gospođe Seade Palavrić.

Izjašnjavamo se o amandmanu I. Da izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Vi kao da ne treba niko drugi, vi kao predsjedavajući, samo kroz amandman da kažete kao što je to gospodina Belkića, dok se ljudi snađu u tome, to je amandman koji je o tome i tome, tek toliko da se, da znamo

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, u redu. U redu uavažavam

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ništa drugo, amandman VII, VIII, IX eto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, molim vas

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Da je nama lakše se snaći

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, prije svega ja vas pozivam da uzmete amandmane koje je uložila gospođa Seada Palavrić i kada ja kažem amandman I svi možete da pročitate šta piše тамо. Ja kada procjenim da je situacija takva onda ću ja sam čitati, ali nema potrebe da zaista sve čitam.

Ja vas pozivam, uzmite ovaj papir, ponovljene amandmane gospode Seade Palavrić i u pitanju je amandman I. Pogledajte amandman I i izjašnjavamo se o amandmanu I gospođe Seade Palavrić.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad. Izvinjavam se, ja sam pogriješio, dakle sad glasanje.

- 12 za, 16 protiv. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Prelazimo na izjašnjavanjem o amandmanu II gospode Seade Palavrić. Pogledajte amandman II.

Pozivam vas da se prirpemite za glasanje. Glasajte sad.

- 12 za, 17 protiv. Ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Prelazimo na amandman III gospođe Seade Palavrić. Pogledajte amandman III.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 10 za, 17 protiv. Ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Prelazimo na amandman IV gospođe Seade Palavrić.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 10 za, 17 protiv. Ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu V gospođe Seade Palavrić.
Amandman V. Pogledajte amandman V.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 13 za, 17 protiv. Nema ni ovaj amandman parlamentarnu podršku.

Završili smo sa izjašnjavanjem o amandmanima gospođe Palavrić.
Dajte mi sljedeće amandmane.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima gospodina Zlatka Lagumdžije.
Gospodin Zlatko Lagumdžija je odustao od amandmana I.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu II gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 7 za, 24 protiv. Amandman nije dobio parlamentarnu podršku.

Prelazimo na izjašnjanje o amandmanu III gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 14 za, 18 protiv. Ni ovaj amandman nije dobio parlamentarnu podršku.

Molim vas za pažnju i ako možete suzdržite se od komentara da glasamo.

Prelazimo na amandman IV gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 11 za, 23 protiv. Amandman IV nema parlamentarnu podršku.

Molim vas za pažnju. MOlim da se suzdržite od komentara dok glasamo.

Prelazimo na glasanje o amandmanu V gospodina Zlatka Lagudmžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 10 za, 22 protiv. Ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu VI gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 13 za, 21 protiv. Ni amandman VI nema parlamentarnu podršku.

Amandman VII gospodina Zlatka Lagumdžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 16 za, 22 protiv. Ni ovaj amandman nema parlamentarnu podršku.

Amandman VIII gospodina Zlatka Lagumdžije.

Molim. U toku je glasanje. U toku glasanja nema nikakvih intervencija.
Možete poslije.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pogledao i imam valjda poslovničku intervenciju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imate izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, sam bih molio da dobijem listing, a naročito za Koridor Vc sam zainteresovan.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim službe da poslaniku

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne mogu da vjerujem da je Koridor Vc dobio

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim službe, ja vam se zahvaljujem gospodine Lagumdžija. Razumio sam vaš zahtjev. Molim vas lijepo pažnje.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja vam se zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja vam se zahvaljujem, razumio sam vaš zahtjev, molim vas za pažnju. Tražim da Sekretarijat Parlamentarne skupštine gospodinu Lagumdžiji dostavi listing bilo kojeg glasanje kojeg on zahtjeva u ovoj fazi izjašnjavanja.

Gospodin Novaković poslovnička intervencija jel. Dajte molim vas.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

...da tražim listing o svim glasanjima o amandmanima gospodina Lagumdžije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Dobićete. Molim služba da ovo. Molim službu da izvrši. Ovo je poslovnička obaveza.

Amandman VIII. Molim vas za pažnju. Molim vas, amandman VIII gospodina Zlatka Lagudmžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 12 za, 20 protiv. Nije dobio podršku ni amandman VIII.

Amandman IX.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 8 za, 23 protiv. Ni ovaj amandman nije dobio podršku.

Amandman X.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 10 za, 23 protiv. Ni ovaj amandman nije dobio parlamentarnu podršku.

Završili smo sa amandmanima gospodina Lagudmžije.

Imamo još amandmane gospodina Milorada Živkovića i to jedan amandman.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu gospodina Milorada Živkovića.
Amandman I.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 21 za, 10 protiv. 9 iz Federacije, 12 iz RS. Nema entitetsku većinu iz Federacije. Nismo saglasni jel tako. Nismo saglasni.

Pozivam sve oni koji su protiv da se pripreme za glasanje. Idemo u drugi krug glasanja. Idemo u drugi krug glasanja. Glasaju oni koji su protiv.

Pripremite se za glasanje Glasajte sad.

- Iz Federacije 13, to je manje od 2/3, iz RS, to je manje od 2/3. Amandman je usvojen. Proglašavam dakle da je amandman I gospodina Milorada Živkovića prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o budžetu dakle. Budžet koji obuhvata izvještaj komisije i dva amandmana koja smo danas usvojili.

Pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje o budžetu.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Gospodin Lagumdžija izražava sumnju u glasanju. Gospodin Lagumdžija izražava sumnju na glasanje.

Proglašavam nevažećim ovo glasanje i pozivam se da se pripremite za ponovljeno glasanje o budžetu. Glasajte sad.

Ja molim za pažnju. Uvažene dame i gospodo poslanici, ja vas molim za pažnju. Ovo je sjednica Predstavničkog doma, dozvolite da radimo onako kako nam je Poslovnik dozvolio. Nastojte da ne komunicirate između sebe.

Konstatujem da je Predstvnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 29 glasova za, 4 protiv i 5 suzdržanih glasova, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio Budžet institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu, 29 za, 4 protiv i dovoljna entitetska većina. Hvala vam.

Da, da. Samo malo. Nastavljamo dalje sa radom.

Prelazimo, dakle poslije Zakona o izvršenju budžeta napravićemo jednu pauzu od 15-ak minuta pa ćete onda moći da se malo i odmorite.

Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda, to je

Ad.8. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu

Ja, ja se izvinjavam. Dobro ste. Odlično. Izvinjavam se. Ja se dakle izvinjavam kolegama, hvala im što su me podsjetili. Ja sam jednostavno zaboravio.

Mi imamo prijedlog zaključka trojice poslanika, gospodina Kunića Petra, Mirka Blagojevića i Gligorića Tihomira, prijedlog zaključka glasi – da se formira komisija koju bi činili predstavnici Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Pravosuđa i državne uprave koja će sačiniti radni tekst Zakona o platama za sve budžetske korisnike u institucijama Bosne i Hercegovine. Rok je 90 dana za realizaciju zaključka. Zadužuje se Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Ja vas pozivam da se pripremite za glasanje o ovom zaključku. Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 33 za, 1 protiv, 2 suzdržana. Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak i sada prelazimo na 8.tačku dnevnog reda. To je

Ad.8. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine, međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu, ja

LJILJANA MILIĆEVIĆ

.... mi smo predložili kao Komisija određene zaključke gdje se ukazuje na problematiku da se izjasnimo o tim zaključcima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prihvaćen je izvještaj komisije kroz prihvatanje ovoga

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Znači nema potrebe da se izjasnimo posebno o zaključcima jer smo predložili Parlamentu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nema potrebe.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nema potrebe. To se podrazumjeva. Prelazimo na 8. tačku dnevnog reda, to je

Ad.8. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija Bosne i Hercegovine, međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2005. godinu, prvo čitanje

Uvažene dame i gospodo, poslanici vi ste 10. januara dobili izvještaj Komisije za finansije i budžet o Prijedlogu zakona. Komisija je usvojila 4 amandmana. U plenarnoj fazi nismo dobili amandmane.

Ja otvaram raspravu. Gospodin Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja moram kazati, a isto ovo što će sada reći mogao sam kazati i po pitanju proračuna, dakle prethodne točke. Međutim, malo sam bio izočan iz dvorane pa nisam, nisam znao u kojoj ste fazi, nisam se htio javljati u tijeku rasprave o amandmanima, a radi se o tome da sam ja jedan i drugi zakon, a isto tako i moje kolege iz Kluba dobili na ne hrvatskom jeziku. Čak smo do sada imali običaj dobiti zakon sa žigom pored kojeg je isalo h iako nije bilo ništa na hrvatskom. Sada nema ni toga. Prije smo ponekada dobili, sada ima samo proračun, ispričavam se, ali samo u naslovu, a poslije nigdje više.

Prije smo dobivali, ako je nekome od ovih gostiju ovo smiješno, neka slobodno iziđu vani, ovo što ja sada pričam, ako im je smiješno neka slobodno iziđu vani, ja će nastaviti o ovome pričati i na svakoj sjednici kada god ne dobijem materijale na hrvatskom jeziku. Dakle, prije smo znali ponekada dobiti zakone da piše barem na hrvatskom članak, a sada nismo ni to dobili i ja ne želim zbog toga da danas glasati protiv ovih zakona i pozivam i kolege iz Kluba da podrže i ovaj zakon kao što smo podržali proračun.

Međutim, evo pozivam tajnike komisije da promjene izvješće zajedničke komisije o PDV-u, jer sam juče inzistirao da piše na hrvatskom jeziku kako bi mi mogli raditi po toj točci, inače ćemo zatražiti pauzu i tražićemo je dok god ne dobijemo to izvješće na hrvatskom jeziku. Ovo ne govorim zbog PDV-a, jer uporno mene zovu kako Ruža nije unutra, a glasa se o PDV-u, a mi od PDV-a daleko pet točaka, jer tog ko mene zove zovu iz OHR-a tko je ovdje špijun ja ne znam. Ali uporno se nekoliko puta zove da Ruža Sopta nije unutra, a glasaće se o PDV-u. Ne govorim ovo zbog toga, nego govorim zbog jezika, zbog jezika. Ovo je zaista neprimjereno da mi nedobijemo ni jedan zakon. Vjerojatno imaju primjedbe i predstavnici ostalih naroda, odnosno konzumenata ostalih jezika bosanskog i srpskog da ni oni ne dobijaju materijale na svom jeziku, ali ovo je nedopustivo. Ovo. Zašto piše ne znam u naslovu budžet kroz proračun? Pa možemo li mi barem nekada biti nazivnik, a ne uvijek, brojnik, ispričavam se, ne uvijek nazivnik. U razlomku se nalazi samo u naslovu budžet kroz proračun i to je to. I to je zadovoljenje svih jezika u Bosni i Hercegovini. To nije to i javano i glasno ovdje protestiram protiv toga.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Zoriću koji svakako ima za pravo.

Kolegij će poduzeti korake kako bi se materijali dostavljali na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku poslanicima onako kako su se oni opredjelili prilikom popunjavanja onog upitnika kada su dali svečanu izjavu ovdje u Parlamentu i ja tražim od službi da se to pravilo oštuje i da u budućnosti ne dolazimo u sitauciju da imamo ovakve prigovore i ovakve rasprave koje su u svakom slučaju opravdane.

Gospodin Momčilo Novaković, pa gospođa Seada Palavrić. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja sam se ovaj javio doduše prije ovaj, nego što je kolega Vinko počeo da diskutuje, i on je uzeo praktično najveći dio onog što sam ja i mislio reći. Predsjedavajući je također u ovom svom praktično saopštenju dakle i zahtjevu pema službama istakao isto. Ja sam na jednoj od prethodnih sjednica rekao da mi nećemo uopšte raspravljati o zakonima koji ne budu na srpskom jeziku i ciriličnom pismu. Nažalost, nisam izgleda ozbiljno shvaćen ili u nekoliko sjednica jesam a kasnije opet nisam i tako da evo i danas imamo jedan broj zakona. Ne bi imalo smisla da usvojimo Zakon o budžetu a da ne usvojimo Zakon o izvršenju i samo iz tog razloga ćemo glasati ovaj put za ovaj zakon ali zaista zamoljavam da u buduće se kao i što je kolega Vinko zatražio, dakle uvažavaju ta pravila i poštuju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Seada Palavrić, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja neću dodati ništa onome što su moji prethodnici rekli u vezi s jezikom, izuzev da zaista je nedopustivo da treću godinu mi treba da nagadamo na kojem je jeziku a ustvari ti se materijali ne rade niti na jednom od tri službena jezika. I nadam se da će ovo prestati biti prazna priča.

Želim skrenuti pažnju na pismo Ombudsmana u vezi sa Zakonom o izvršenju budžeta. Ja nisam htjela ići na amandman jer nisam htjela odlagati a očigledno, izgleda dovoljno da amandman poriće od mene pa da propadne. Pismo Ombudsmana u jednom dijelu je opravdano u drugom, normalno nije. Kad je riječ o tome da su ombudsmani, osoblje ombudsmana izuzeti od Zakona o državnoj službi, ja to razumjevam na način da se na njih neće primjenjivati one odredbe Zakona o državnoj službi koje govore o imenovanju, o načinu imenovanja. Međutim, isto tako i sa vremenom, moram primjetiti da su ombudsmani razumjeli da oni sada mogu određivati plaće do nebesa i svojim zaposlenim isplaćivati plaće za isti posao u visini, isti posao državnog službenika ali daleko veće plaće. Dakle, u tom dijelu ja njihovo pismo ne podržavam. Ali, molim da kao jedan od zaključaka uz Zakon o izvršenju budžeta, ide stav da su ovdje ombudsmani u pravu kada kažu da nije predviđeno pravo žalbe budžetskog korisnika ukoliko mu Ministarstvo trezora ne udovolji njegovom zahtjevu, a njegov zahtjev je sasvim u skladu sa zakonom, jer se događa ili se može dogoditi da ide zahtjev prema Ministarstvu trezora, da je sasvim utemeljen, da on iz nekog, ja vjerujem do sada uglavnom opravdanog razloga, bude odbijen, međutim ono što konvencija traži, jeste da budžetski korisnik ima pravo na žalbu, na pravo žalbe na odluku Ministarstva trezora.

Dakle, samo u tom pogledu, dakle sa bi smo ispoštovali pravo na žalbu, predlažem da u zaključku ide prilikom prvih izmjena ovoga zakona, da se ugradi pravo na žalbu Trezora.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Napišite gospođo Palavrić taj prijedlog zaključka, dostavite mi. Ko dalje želi da govori?

Ako se niko ne javlja više za riječ, zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o Zakonu o izvršenju budžeta u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

28 za, bez protiv, 6 suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu, konstatujem da smo usvojili Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu u prvom čitanju.

Predlažem vam da se izjasnimo, da idemo odmah u drugo čitanje. Dakle, očituјemo se oko toga da idemo u drugo čitanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

31 za, nema protiv, 4 sudržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, donesena je odluka da se ide u drugo čitanje.

Otvaram raspravu u drugom čitanju, ali pošto nema amandmana, prepostavljam da se neće ni diskutovati. Ako se niko je javlja za riječ, zaključio bih raspravu i pozivam vas da se izjasnimo o ovom zakonu u drugom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

30 za, bez protiv i 5 suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu, konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH usvojio Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005.godinu i u drugom čitanju, čime se zakon u ovom Domu smatra usvojenim.

Prelazimo na izjašnjavanje o zaključku gospođe Seade Palavrić. Gospođa Seada Palavrić priprema u pisanoj formi zaključak. Nemamo kad to čekati, nego ću ja interpretirati prijedlog zaključka kako sam ga ja razumio.

Gospođa Palavrić predlaže da ovaj Dom sugeriše Vijeću ministara da prilikom prve izmjene ovoga Zakona o izvršenju budžeta, se ugradi pravo na žalbu budžetskom korisniku koji je odbijen sa svojim zahtjevom za dodjelu budžetskih sredstava. Je li to suština? Neka upgrade u zakon i neka razrade mehanizam, to je prijedlog je li tako? Dajte da pročitam još jedan put. Ma evo glasajte ljudi, mislim ja moram staviti na glasanje, stavio sam sve na glasanje pa.

Dakle, ovako glasi, u prvim izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju budžeta za 2005.godinu, predviđjeti mogućnost žalbe na odluke Ministarstva finansija i trezora donesene u skladu sa članom 24. i 36. zakona i ovo se upućuje Vijeću ministara.

Otvaram raspravu povodom ovoga. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu i pozivam vas da se pripremite za izjašnjavanje o ovom zaključku.

Glasajte sad.

13 za, 17 protiv, konstatujem da zaključak nije dobio potrebnu parlamentarnu većinu.

Uvažene dame i gospodo, određujem pauzu od 15 minuta, nastavljamo u 4:20. Molim vas vodite računa da je u nastavku dnevnog reda vrlo značajna problematika također, izmeđuostalog Izvještaj Komisije o usaglašavanju Zakona o PDV-u. Budite ovdje u 16 sati i 20 minuta.

/PAUZA/

Poslanici, vrijeme pauze je isteklo, nastavljamo sa radom. Molim vas da zauzmete vaša mjesta. Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda, to je

Ad.9. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava u 2005.godini, predlagač je poslanik Milorad Živković, prvo čitanje

Prijedlog zakona Domu je dostavljen 21.septembra 2004.godine. Predlagač je tražio da se razmatra po članu 104. Dom nije usvojio zahtjev predlagača za hitni postupak pa se prijedlog zakona razmatra u redovnoj proceduri. Ustavno-pravna komisija je dostavila mišljenje 12.oktobra 2004.godine. Kao nedležnu za razmatranje ovog zakona, Kolegij je odredio Ustavnu-pravnu komisiju. Ustavno-pravna komisija Izvještaj je dostavila 17.decembra 2004.godine. Kao što ste vidjeli, komisija je većinom glasova podržala principe predloženog zakona, konstatovala da nije bilo amandmana, prihvatile Prijedlog zakona i konstatovala da je predloženi zakon neophodno donijeti. Nakon izvještaja komisije, gospodin Milošević u ime Kluba SNSD-a uložio je 13 amandmana pozivom na član 94. stav 3a Poslovnika. Mi smo sada u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Ko želi da govori?
Gospodin Mirsad Ćeman, izvolite.

MIRsad ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolege, mada to rijetko prakticiramo ili praktikujemo ja ču samo u ime Ustavno-pravne komisije, dakle potsjetiti, kao što ste vidjeli da je komisija prihvatile principe. Iz izvještaja se vidi da je riječ o većinskom dakle stavu unutar komisije, 4 glasa su za 3 su glasa protiv, nije bilo uzdržanih, mada bih a nemam pravo kao predsjedavajući komisije biti maliciozan onda bih mogao reći da je neko ovde preglasan itd. ovdje je ustvari izvršeno glasanje na način na koji je predviđeno Poslovnikom i rezultat je ovo što je u izvještaju komisije. Možda bi, ali bilo bi po mom sudu uputnije kada bi predlagač zakona obrazlagao svoj prijedlog mada ovim znači da je komisija većinom glasova podržala principe ovoga zakona.

Ja lično imam određene primjedbe na ovaj tekst zakona i kada bude ustvri rasprava otvorena o tome, onda ču ne u svojstvu predsjedavajućeg komisije, nego vrlo kratko kao član ovoga Doma reći svoje mišljenje. Ovo je tek jedna kratka napomena, obzirom na činjenicu da smo do sada imali prilike ponekad na ovaj ili na onaj način kvalifikovati glasanje u komisiji, upravo evo koristim ovu priliku da kažem jednostavno izvršeno je glasanje, nikakvo preglasavanje i volio bih kada bi i u buduće sa ovakvim pristupom se tretirao bilo kakvo ili tretirala bilo kakvo glasanje u bilo kojoj komisiji. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori?
Gospodin Beriz Belkić pa Seada Palavrić.

BERIZ BELKIĆ

.. bilo uredu da bez stavova naših prođe praktično ova rasprava u prvom čitanju, pa će ja pokušati u najkraćem da kažem da Stranka za BiH apsolutno nema ništa protiv da u ovoj državi se napravi popis i da potpuno razumijemo sve racionalne razloge da takva zajednica, društvo, država ima, što je moguće više ažurirane podatke o stanovništvu itd. Ja sam i ranje govorio da su vrlo bitni motivi zbog čega i zašto popisujemo naše stanovništvo i da mi se zalažemo da to bude, da to budu isključivo da tako kažem motivi nepolitičkog karaktera da tako kažem ekonomskog i potreba za planiranjem itd.

Dakle, mi u principu nemamo ništa protiv da se procedura nastavi, odnosno da se zakon doneše, ali apsolutno smo protiv ovih rokova, ovih određenja i vremena i preporučujemo, odnosno mi ćemo se tako odrediti da praktično rokove i sadržaj tih upitnika itd. utvrđuje Vijeće ministara a da mi ovdje neki okvirni dokument na osnovu kojeg ćemo obavezati Vijeće ministara da procijeni i predloži Skupštini kada je to najpogodniji tajming i koja su to sredstva za ove stvari potrebna, tim prije jer imamo i mišljenje našeg Zavoda za statistiku koje je dosta korektno. Dakle, da se razumijemo, nismo protiv popisa, smatramo da treba potpuno tu akciju depolitizirati, treba imati na umu sigurno da sadašnje stanje demografsko u BiH nije rezultat prirodnih procesa, nego rezultat rata, rezultat nasilja, protjerivanja ljudi itd. i to treba respektovati ali kažem, potrebu ne osporavamo za popisom. Prema tome, možemou prvom čitanju podržati zakon, međutim do drugog čitanja apsolutno treba izvršiti određene korekcije i sa datumom. Evo recimo u zakonu su planirana sredstva za popis, 14 miliona itd. mi smo usvojili budžet, tih sredstava nema, evo ovde su rokovi neki utvrđeni, svi se tiču 2005.godine, za to sredstava nema. Dakle, trebali bi naći neki dogovor, ako naravno i ostali misle da trebamo ići ka projektu popisa stanovništva. Hala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Seada Palavrić, pa gospodin Mirsad Ćeman.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem. Ja neću ponavljati one rasprave koje su vođene ovdje kad smo govorili o proceduri jer mnogo toga je rečeno i o suštini zakona ali će ponoviti da su za Stranku demokratske akcije, dakle govorim u ime Kluba Stranke demokratske akcije, principi na kojima je postavljen ovaj zakon neprihvatljiv, da je zakon nepotpun. Ja lično sam se konsultirala i saznala da ovaj zakon treba da sadrži mnogo, mnogo više elemenata nego što ih sadrži, elemenata struke. Da je potrebno odrediti rokove u kojima bi općine osigurale katastarsku podlogu za popis, da su potrebna sredstva, da je potrebno mnogo toga i ja ne bih željela da što kaže narod, deremo mačku i da predлагаč insistira na ovakovom zakonu jer iz Vijeće ministara smo jasno dobili dokaze da Vijeće ministara sasvim ozbiljno radi na izradi zakona o popisu stanovništva. Ovakav zakon zahtjeva javnu raspravu i u svakom slučaju Zakon o

popisu stanovništva treba donjeti, vjerovatno i do kraja ove godine ali i najboljem zakonu trebaju prema mišljenje struke tri godine da bude vremena da pripreme za izvršenje popisa.

Dakle, za Zakon o popisu stanovništva koji bi uvažio sve ono što je danas u svijetu relevantno, koji omogućava kvalitetan popis i sredstva za popis, mi smo takav zakon spremni podržati. Ne treba ignorirati ni stav Evropske komisije prema kome bi bilo najbolje kad bi zemlje u regionu imale popis 2010. jer i kad ne bi postojale prepreke za popis, ponovo bi se popis vršio za pet godina. Dakle, to je ono što niko ne radi, što je preskupo i rekla sam ponovo, politički razlozi u ovom trenutku nisu bez sjenke. Činjenica je da se ne mogu oteti dojmu da predлагаč u ovom trenutku želi popis, novi popis kako bi se u entitetima uspostavila nova vlast po rezultatima novog popisa, koji bi sigurno pokazali katastrofalne rezultate proteklog rata. I iamajući u vidu činjenicu da nije provedena ni Odluka o konstitutivnosti, dakle da u organima uprave u entitetima, pa čak ni u zakonodavnim tijelima entiteta, nisu ispoštovani, nije ispoštovana Odluka o konstitutivnosti naroda, u ovom trenutku Stranka demokratske akcije ne može podržati niti Izvještaj Ustavno-pravne komisije niti zakon u prvom čitanju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodji Seadi Palavrić.

Gospodin Mirsad Ćeman, neka se pripremi gospođa Ljiljana Milićević, replika krivi navod, izvolite.

LJIJANA MILIĆEVIĆ

Želim da reagujem, na izjavu da mi smo dobili dokaze da Savjet ministara sasvim ozbiljno radi na ovome. Pa ja sam na prvoj tačci pročitala odgovor Savjeta ministara u kom piše da je popis statističko istrživanje i da Agencija kaže mislim, oni bi mogli to tehnički uraditi ustvari u tom odgovoru piše da ništa nije urađeno po ovom pitanju. Znači nije tačno da smo mi dobili, ja ga bar nisam dobila ni moje kolege, nikakvo uvjeraanje da Savjet ministara ništa radi čak po ovom pitanju. Jer da su išta uradili, obrazložili bi onu svoju obavezu da donešu nekakvu odluku, čak ne piše da ni da su se dogovorili ni nisu se dogovorili.

Poštujem inicijativu gospodina Živkovića, pozdravljam je i spremna sam na ovo što kaže gospodin Belkić, donošenje zakona je uslov da se, preduslov da se znači pristup nekakvima radnjima. I potpuno se slažem s tim.

Moram vas još jednom potjetiti da želite i ovi ljudi koji to rade 2001. pa 10. pa će raditi 20. to, to su ljudi koji su uredili sve, ušli u sve moguće integracije. Ne možemo ići u integracije i tamo gdje smo planirali neznajući šta imamo, čime raspolazemo. Budite sigurni, da je ovo jedan jako važan uslov, jer ja koliko znam, mora čak u zemljama koje su ušle u EU mora i ona stoka koju ima, biti obilježena i mora imati broj. A mi bježimo i zatvaramo oči pred tim koliko imamo ljudi. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Odgovor na krivi navod, odgovor na ispravku krivog navoda, gospođa Seada Palavrić, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ako uzmete magnetogram, replika

MILORAD ŽIVKOVIĆ

...96, stav tri, predlagač zakona ima pravo da dobije riječ uvijek kad zatraži riječ. Ja sam predlagač zakona, morate mi dati riječ,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobit ćete riječ dok završi gospođa Palavrić

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ne možete tako, ja sam prije tražio riječ. Predlagač zakona

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kad ste tražili riječ?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Evo sad sam tražio prije ovaj, i tražio sam riječ prije nje. Znači vi meni po Poslovniku trebate dati riječ.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imate samo da završim sa odgovorom na repliku i odmah ćete dobiti riječ.

SEADA PALAVRIĆ

Dakle, ako uzmete magnetogram, vidjet ćete da sam ja rekla, ja sam dobila dokaze, nisam rekla mi smo. A dobila sam dokaze, da Vijeće ministara radi na način što sam komunicirala sa Ministarstvom civilnih poslova, sa Agencijom za statistiku za koje sam vidjela da rade na konkretnim papirima, na zakonu. Komunicirala sam sa općinama za koje sam vidjela da im katastri nisu spremni i dakle govorila sam u svoje ime, ne u naše.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Milorad Živković, kao predlagač zakona, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja sam tražio riječ na izlaganje gospođe Palavrić, ali evo, s obzirom da sam dobio riječ, reći ću i ostalo. Naime, ne dozvoljavam da bilo ko imputira mi one stvari koje mi ni na kraj pamenti nisu. Ovde je gospođa Palavrić rekla da bih želio da popisom stanovništva verificiram (?) stanje koje se desilo i da na kraju krajeva napravim neki drugi sistem ovde u BiH, što bih ja znači morao da kažem, svi oni koji žele ustavne promjene u BiH, žele da naprave centralističku BiH, da naprave ovo, ono, što je van pameti. Nemojte da pričamo o onome što ne piše u ovom zakonu, što

nije cilj niti predлагаča niti bilo koga ko podržava popis stanovništva. A da vas potjetim, popis stanovništva podržavaju svi relevantni faktori u ovoj državi, bilo da su sa stručne strane faktori ili politički faktori, osim SDA. I meni je to jasno. I svima ovde koji su pričali u vezi sa ovim zakonima o potrebi donošenja, o funkciji ovoga zakona, mislim da smo o tome dovoljno pričali, ali evo gospodin Ćeman je od mene tražio da kažem još par stvari u obrazloženju ovoga.

Ako je potrebno, znači obrazlagat ćemo ga još pola sata ali znam da na toj strani, koji su u početku bili protiv ovog zakona i sada su protiv toga zakona. Meni je drago, da poslanici, dio poslanika u ovome Parlamentu su shvatili vrijednosti i potrebu donošenja ovog zakona i da se došlo do toga da se ne slažemo samo o terminu provođenja popisa. U vezi toga postoji mogućnost, postoji mogućnost i u drugom čitanju u vezi sa amandmanima. Postoji mogućnost i da Dom naroda, ako se usvoji ovaj zakon, ko želi da potegne vitalni nacionalni interes, ako misli da time zakonom diramo u vitalni nacionalni interes bilo koga, da ga prepravi i dopuni. Iz tog razloga, ne dopuštam znači da iko mi imputira ono što mi nije bila namjera u vezi sa ovim zakonom. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Mirsad Ćeman. Neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

MIRSAD ĆEMAN

Prvo jedna opaska kolegici Palavrić. Ona je u dijelu svoje diskusije rekla da nije prihvatljiv ni Izvještaj Ustavno-pravne komisije. Ja ću dakle u prvom dijelu, ponovo samo u svojstvu predsjedavajućeg komisije reći da sa aspekta pravno tehničke obrade izvještaja, izvještaj je korektan. On sadrži ono što se na komisiji desilo, kratko i kada se na komisiji nadležnoj prihvate principi nekog zakona, to znači da je ono što je predlagač uzeo kao obrazloženje dovoljno u toj, ustvari obrazloženje tih principa.

Dakle, s te tačke gledišta izvještaj komisije nije, ne bi trebao biti problematičan. Naravno, tekst zakona za one koji su mislili drugčije bilo na komisiji, bilo sada, može biti problematičan i ja sam ustao da kao član ovog Parlamenta samo 2-3 stvari kažem.

I meni isto tako je sasvim logično da za BiH bi bilo korisno ovaj, koliko danas imati odgovarajuće statističke podatke, da je to za razne proračune, koncepcije razvojne, ovo, ono, potrebno itd. i to niko ovde i ne dovodi u pitanje.

Što se tiče principa, mi govorimo dakle, o prvom čitanju o principima, ja mislim upravo da je rokovi i samo vrijeme održavanja ovoga zakona, su bitan element, bitan princip ovoga zakona i s te tačke gledišta absolutno za mene na osnovu onoga što sam i ja konsultujući se o ovoj problematici, spoznao u međuvremenu, dakle taj princip nije prihvatljiv. A da je to tačno, ja se neću dakle, ni na šta drugo pozvati, nego upravo na odgovor koji je, bez obzira što ona sa ovim odgovorom nije bila zadovoljna, kolegica naime, Ljiljana Milićević je od Agencije za statistiku dobila odgovor ali jedan dio tog odgovora je za mene indikativan i ja ću ga u prilog svojoj diskusiji samo citirati.

Naime, za kvalitetne pripreme i provedbu popisa potrebno je od tri do pet godina, i znatna finansijska sredstva. Procjenjuje se na osnovu iskustva susjednih zemalja da popis košta od 7 do 10 KM dakle maraka po jednom popisanom licu, a što u uvjetima u kojima bi se popis provodio u BiH može biti i znatno više. BiH ne posjeduje potrebnu infrastrukturu za provođenje popisa, registra i klasifikacije, skice statističkih i popisnih krugova, optičke skenere, hardveri, softveri itd. Trenutno u fazi izrade je studija izvodljivosti popisa u BiH. Studiju pripremaju UNDP i koja bi trebala da ponudi odgovor i na postavljeno pitanje, završen citat.

Prema tome, ja ovo uzimam kao dovoljnu stručnu argumentaciju u prilog tome da, zaista, mi koliko god, čak i ako nema ovih političkih prednjih i zadnjih namjera, jednostavno nije realno moguće ovaj posao uraditi ovako kako kolega Živković predlaže. I, da budem, ipak, korektan i na tragu onoga što sam rekao, čini mi se i na komisiji, ja, ipak, kolega Živkoviću, vi kao predlagač zakona, aposlutno ste uložili veliki trud. Cijenim taj doprinos itd., ali ja, ipak, u ovome ako ne, eksplikite, a onda implicite vidim loše posljedice po nešto što se može razumijevati kao pokušaj verifikacije nečega što neko zove etničko čišćenje na ovaj ili onaj način, a pogotovo u propisima koji se govore o participaciji u organima vlasti itd., ako se na osnovu postojećih rješenja uzima posljednji popis, onda ovo htjeli vi ili ne, objektivno bi se odrazilo tako da bi se stekao dojam da neko želi da to legitimiše. S te tačke gledišta, kako god ste vi osjetiljivi na eventualno prigovore na ovaj način valja razumjeti i oprez onih koji promišljaju iz suprotnih pozicija, da bi, eventualno, ako ima strahova te vrste ih se odagnalo, onda jedino rješenje, po meni, bi moglo biti, ne sporeći ono što je dobro u ovom zakonu, bilo kroz ustavnu dogradnju ili zakone iz drugih oblasti koji govore o participaciji, recimo u vršenju vlasti, uzeti kategoriju popisa iz '91., kao validnu, a ne kategoriju posljednjeg popisa, vjerujte, tada biste pružili argumentaciju onima koji se boje, ako ništa implicitnih odraza ovog zakona na nešto, što jednostavno u ovom trenutku ljudi ne mogu, a da ne vide.

Eto, to je bio moj, na neki način mali prilog ovoj diskusiji i, opet, ponavljam u principu, zaista bilo bi jako dobro kada bismo mi imkali ove podatke o kojima kolega Živković u Prijedlogu zakona govori, ali u ovom trenutku i za dogledno vrijeme to jednostavno nije moguće. U Evropi se govori o popisu 2010. godine. Ja mislim da bismo i mi u tom pravcu trebali razmišljati i ono što je stručno potrebno pribaviti, odnosno pripremiti kako bismo taj popis 2010. godine obavili na jedan kvalitetan način. Danas je 2005. ovdje vrijeme brzo prolazi, bez obzira što nam neki procesi u principu sporo idu. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mirsadu Ćemanu. Gospodin Momčilo Novaković ima riječ. Da, izvolite gospodin Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, htio bih samo da ispravim nekoliko navoda uvaženog kolege Ćemana, a u vezi sa principima ovog zakona, koji nisu narušeni i princip ovog zakona je da, se popis izvrši u 2005. godini, a rokovi koji su potrebni, koje ste vi naveli, koje institucije u BiH, Agencija za statistiku ali isto tako i statistički zavodi u entitetima i u Brčko Distriktu, smatraju da je potrebno vrijeme da obave

predprijedlome radnje. Ja sam pokušao da nadoknadim u amandmanima, koje sam ovdje podnio, pod članom 94. tačka 3. b. Kada nastoje da se usaglase dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava, znači, mi ovdje vodimo raspravu o terminu. Evo, ja pokušavam da budem dovoljno fleksibilan da im damo dovoljno vremena da urade svoj posao, a vjerujte, da im nikada neće biti dovoljno vremena, jer statistički zavodi su takvi da bi najviše voljeli da im se pruži pet do deset godina, da se pripremaju za pojedini posao. Iz tog razloga je vrlo važno da se donese politička odluka da će se ići u taj popis i da ti ljudi već jednom počnu da rade. Ja postavljam pitanje ko im je do sada branio da rade na tom popisu ili na tim poslovima koji su potrebni da se izvrši popis.

Isto tako navest ću vam nekoliko razloga, gdje nije dovoljno bilo, nije potrebno toliko para, koliko oni navode. Znate, Hrvatska je uzela sedam maraka po glavi stanovnika, mislim da BiH sa dnevnicama koje ulaze u tu svotu za održavanje popisa za rad na terenu itd. mnogo manje troši novaca, nego što to radi Hrvatska, iz tog razloga sam smatrao da je dovoljno šest maraka po glavi stavnovnika, mada to po glavi stanovnika je vrlo relativna stvar i mi nikad ne znamo koliko je to u BiH stanovnika, pa je ta suma isto tako mala. I, da kažem onima koji su pitali gdje da se nađu te pare. Te pare se nalaze u rezervi Budžeta BiH, ali isto tako kao što su sve zemlje u bivšoj Jugoslaviji bile podpomognute od Evropske unije i drugih zemalja za održavanje popisa i BiH ima isto tako legitimno pravo da traži donaciju da bi se pomoglo da izvrši jedan vrlo važan, da kažem, akt, kao što je popis stanovništva.

I, na kraju, molim vas da vam kažem, stalno vežete ustavne promjene i popis stanovništva. Ja bih vam isto tako mogao da kažem, zar nije logičnije da se napravi prvo popis stanovništva, pa da se jedna, da kažem, ona briga koja je vezana za izmjenu Ustavu premosti i da se onda otvore priča o ustavnim promjenama. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođa Ljiljana Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Vidite, pošto se gospodin Ćeman poziva na onaj odgovor koji smo dobili. Iz ovog odgovora gospodine Ćemane je lijepo napisano da je naš, Agencija za statistiku, šta je uradila, planirala odpočinjanje priprema za popis i bili pet dana da vide kako to druge zemje planiraju i lijepo su ljudi napisali osim gore navedenih aktivnosti nisu preduzeli druge radnje. Završeno. Dole kažu da oni znaju šta im treba. To nije traženo, nije uključeno ni u zahtjev za budžet, znači, ništa se ne radi po tom pitanju, a ono što vi ističete kao pozitivan korak, ja ću reći, nažalost. Vi kažete da se priprema studija izvodljivosti. Mi imamo Agenciju za statistiku, a znači, super je to što će nam to raditi, ja nemam ništa protiv UNDP-ija i Evropske komisije, koja je mogla da pomogne u tome. Zašto mi nismo smogli snage uradili tu studiju izvodljivosti i uradili popis, nego jednostavno čekamo da nam neko drugi uradi i sad ja očekujem sledeći korak, okretala sam da nema nešto na drugoj strani napisano. Možda piše da očekujemo zakon o popisu stanovništva od istih. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Momčilo Novaković. Neka se pripremi gospodin Nikola Špirić. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvažene kolege, ja, čini mi se da moramo dvije stvari razdvojiti, odnosno ovdje se radi praktično o dva principa. Jedno je donošenje političke odluke. Čini mi se da u dosadašnjim diskusijama se, uglavnom, bavimo političkom pozadinom ovoga i, mi bismo, što se tiče Kluba, naravno, podržali ovaj zakon, jer time, u stvari donosimo i političku odluku o popisu. I, to za nas nije sporno. Smatramo da je popis potreban, valjda to ne trebamo napominjati i sada iz kojih razloga da ne ulazimo sada u ekonomski i sve druge, planiranje itd.

Ono što moram biti iskren, nismo mnogo djelovali, nismo mnogo radili na ovom zakonu kao klub, jer opet moram biti iskren, nisam ni računao da će doći uopšte u fazu drugog čitanja, znači, s obzirom na raspoloženje koje je ovdje bilo i na komisiji, moram biti iskren da nisam očekivao čak ni da će ovaj zakon ovdje doći na Parlament. Ali, postoji i više načina, dakle i više mogućnosti da se ovaj popis izvrši, osim ove koja je predložena ovdje. Mi ćemo podržati zakon. Ali, molim vas, predlagač zakona je izgubio iz vida u članu 18. da u ovoj zemlji postoji Agencija za statistiku BiH, Republički zavod za statistiku RS i Federalni zavod za statistiku, koji sa svoje strane svi zajedno mogu ovaj popis uraditi kvalitetno i, ako ništa drugo, mogu ga brže pripremiti. Dakle, nemamo tih institucija ovdje i predlagač je izgubio iz vida ulogu ove dvije zadnje institucije u čitavom popisu i, inače, ne samo u popisu stanovništva, nego i u popisu svih ostalih ovdje predviđenih kategorija.

Također, kod svih zemalja u okruženju popis poljoprivrede se obavljao kao poseban popis. Ovdje je predviđeno da se obavlja zajedno. Ja se bojam da ćemo zakomplikovati to. Ali, naravno, ponavljam, imajući u vidu da nam je bolji zakon o popisu, koji možemo mijenjati, a da njime otpočnemo bar pripreme za popis, a nedostatke u toku da mijenjamo, onda ćemo mi podržati zakon i uprvom čitanju, a ako dođe do drugog čitanja, podržat ćemo ga i u drugom čitanju, jer nismo djelovali amandmanski i, ako moram reći da smo imali i imamo razloga da nekoliko ovdje članova, na nekoliko članova djelujemo, siguran sam da time poboljšamo kvalitet zakona i omogućimo da se ovaj posao obavi i brže i kvalitetnije.

Ja sugerisem ostalim, zaista, predlagaču da još jednom, evo ove amandmane koje je predložio da do njih dođemo da vidimo je li i da nas obavijesti sa kim je usaglašavao ove rokove i jesu li to neki rokovi, koji su realno prihvatljivi. Dakle, ono što mene brine jeste da, bojam se da ne donešemo zakon, znači, brine me da ne donešemo zakon koji, zato zbog nekoliko mjeseci svi nađu izgovor zbog čega ga neće provesti, a mi želimo da donešemo zakon koji je provodiv, znači, onaj koji će imati efekta. Pa bih, zaista, molio da vidimo je li, jesu li sada novi rokovi, koje je sam predlagač izmijenio zakonom, odnosno amandmanima, predložio da se izmijene amandmanima, jesu li oni sa nekim usaglašavani, sa nekom stručnom institucijom, sa nekim ko to ozbiljno analizirao i siguran sam da ja nisam taj koji to mogu sagledati sa ove pozicije u čitavoj toj širini.

Na, kraju krajeva, predlagač je predložio amandmane, je li tako, sam na svoj zakon, ako može gospodin Lagumđija izraziti sumnju u svoje glasanje, što ne bi predlagač mogao predložiti amandmane na svoj zakon.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Živkoviću, samo da vam kažem, vi imate pravo da vam se da riječ, ali u skladu sa instrukcijama predsjedavajućeg. Dakle, da to znate. Ja ču ovaj put dozvoliti. Ne bi bilo dobro da vi nakon svake diskusije, ustajete i dajete odgovore. Ja vam sugerisem da to uradite na kraju, ako bude trebalo i takav je neki red u Parlamentu, da omogućimo i ostalim kolegama, ali, evo, izvolite gospodine Živkoviću, odgovorite na ova pitanja, očigledno želite to.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Hvala predsjedavajući na ovim pojašnjenjima. Naime, ja sam se sad javio zbog krivog navoda, ali ako vi meni ne dopustite krivi navod.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne, ja vama dopuštam krivi navod. Samo izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Znači, krivi navod je bio u vezi sa poljoprivrednim gazdinstvima, da to ne treba biti u jednom zakonu. Naime, zakoni BiH o popisu stanovništva '91 godine je zajedno to stavio i svugdje u svijetu pokušavaju da to zajedno obave i mislim da je to dobra stvar. Ne treba to da se ide u neki drugi zakon. Isto tako kada kažete da su ispušteni ovdje entitetski zavodi. Nisu ispušteni u članu 18., a u članu 17. se već kaže da popis organizuje Vijeće ministara, sprovodi ga Ministarstvo civilnih poslova, entitetske vlade, vlade Distrikta Brčko, resorna ministarstva, agencije za statistiku u BiH, entitetski i statistički i geodeski zavodi itd., a u članu 18. je navedeno samo onaj politički princip, koji sam objasnjavao i u komisiji, a to je da ne bi bilo priče o nekom preglasavanju u donošenju metodologije, o popisu da to donese Vijeće ministara, ali na prijedlog i uz konsultaciju sa entitetskim vladama, koje će, naravno od svojih agencija za statistike, odnosno zavoda za statistike dobiti uputu kako ta metodologija da se sproveđe, a Vijeće ministara je samo organ koji će dati odobrenje da se na taj način provodi popis. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Nikola Špirić. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažena ministrice, cijenjeni kolege i kolegice poslanici,

Razmišljam sam da li uopšte da se javljam za riječ, iz razloga jer sam mnogo govorio o potrebi popisa i popisa stanovništva u BiH i moram da kažem da je to strogo državna stvar, a ne nacionalna i nacionalistička pogotovu ne. Mi, dakle, trebamo da raspravljamo zašto postoji otpor popisu. Ja hoću kao vaš kolega i drug da znam gdje leži strah. Ako su samo Srbi ili da su samo Hrvati ili da su samo Bošnjaci za popis, ja bih bio protiv tog zakona. Dakle, ako ovdje jedan narod samo insistira na popisu, to gotovo nije dobro, ali mi kao kolege moramo prvo da raspravimo da vidimo šta je strah. Evo, mene interesuje zašto je strah. Dakle, prvo moramo neke dileme koje su strogo političkog karaktera riješiti da bi ušli u suštinu, ali ja ne vidim da danas iko

raspravlja o principima, nego ovdje postoji ili ... cijeni li se da li je vrijeme ili nije. Ali, ako budemo ovako raspravljali o tako bitnom državnom pitanju, ja se bojim da 2010. nećemo imti popis stanovništva. Dakle, ako mi budemo se vraćali na '91., pa bojazan da li će neko da legalizuje čišćenje, ubijanje, zločine itd. ja sam ubijeden i bio bih protiv takog zakona, koji bi imao tu nakanu ili namjenu. Šta znači sad se pozivati, kaže, hajde da usvojimo zakon, a da ide principi konstituisanja vlasti iz '91. pa imamo to danas ljudi na terenu. Imate jednog odbornika tamo gdje ih je po popisu možda trebalo biti pet. Ne funkcioniše vlast. Ne može popis stanovništva zabraniti povratak, povratak neće stati dok se posljednji čovjek slobodnom voljom ne vrati na svoje ognjište u BiH, da to rasčistimo. Dakle, nije cilj predлагаča to. A, mi smo jedina zemlja u kojoj je sve procijenjena veličina. Valjda da nam neko iz vana kaže da moramo sutra, ono što meni smeta danas, da je došla poruka iz bilo koje međunarodne institucije, jasno saopštena, da to treba za dva mjeseca, imam osjećaj da bi oni koji danas su protiv zagovarali i poticali da to bude za dva mjeseca. To nije dobro za ovu zemlju i zato mi se dopada ovo o čemu je govorio kolega Belkić, dajte da dođemo do kostura zakona, a ima li sredstava i kad će biti popis, naravno da se mora biti stav politički jasan i najbolje je da je to konsenzus.

Dakle, ja hoću da mi se objasni zašto neko misli ako ja predlažem, evo nisam predlažač, predlažač je klub iz stranke iz koje sam ja, zakon o popisu šta je stah. Dajte da eliminišemo strahove. Ja nisam zato da donešemo zakon u kojem će strah dominirati. Gdje mislite da bi taj zakon mogao biti diskriminirajući za bilo kojeg čovjeka pojedinca. Pa, evo, kažem, primjena rezultata iz '91. ja vas molim, sve one koji brane, primjenu rezultata iz '91. ja vas molim, sve one koji brane, primjenu rezultata popisa od '91. da prvo analiziraju da li u opštini u kojoj stanuju i gdje su poslanici to primjenjeno. Nebitno je koja je opština u BiH, da li je u entitetu ili nije. Je li primjenjeno ili nije. Dajte da procijenimo kad će taj strah nestati. Hoće li nestati on za tri godine, za pet godina, koja je garancija.

Dakle, ja vas molim da mi kao odgovorni dravni ljudi, shvatimo popis kao državnu stvar, a ne stvar nadmudrivanja. Ko god želi da legalizuje čišćenje, progone, neće uspjeti u ovoj zemlji. Dakle, ta nakana je uzaludna. Ali, dajte da se mi međusobno ne flefiramo strahovima. Ja se u ovoj zemlji ničega ne bojim. Nema razloga bilo koji živ stvor u ovoj zemlji da se boji, pogotovo da se boji popisa stanovništva u svojoj zemlji, dajte molim vas.

Dakle, to je strogo državna stvar i mi sada koristimo podatke i ovo, pošto je kolega Novaković govorio, nema u zakonu entitetskih zavoda, ne znam da li je greškom ili nije. Ali, entitetski zavodi su dugo vodili borbu da ne zaživi Agencija a statistiku države BiH i šta će biti rezultat? Zaživit će državna agencija ili državni zavod, oni će otići adakta, toga se bojim, ali to je aktivnost koja je vođena. Žao mi je što je tako. Dakle, ima za sve mjesta koji žele da rade u skladu sa interesima države i građana ove zemlje i ja mislim da danas treba podražti principe u prvom čitanju, da treba ostati otvoren zakon da bi Vijeće ministara, ako ima korisne sugestije kaže mi mislimo zrela je situacija, pa i oko datuma. Dakle, predlažač je rekao 2005., gotovo je sigurno da nema sredstava i ne može 2005.. Ne može ni 2006. Pa može li 2007.? Može li 2008.? Pa možemo li barem godinu dana prije nego nam naredi. Pa pričam sa demografima u BiH, koji su različite nacionalnosti, ljudi koji su uvaženi od kojih sam učio. Nemaju ljudi ništa protiv, pa kaže valjda to je normalan potez, ali mi koji bismo trebali da relaksiramo, ali mi koji bismo trebali da relaksiramo ljudi od straha i

donosimo dobre dražvne zakone, mi pokušamo zakonima prepadati ljudi, protiv toga sam ja, a za svaku diskriminaciju jesam da se sankcioniše i zato je moj apel da usvojimo principe, a da ovo što jesu otvorene teme ne žurimo, da vidimo na koji način možemo izaći iz toga. Postoji li uopšte političko raspoloženje, ako ne postoji, džaba danas gubimo vrijeme. Ali, ono što jesam htio reći, da mi jednostavno pokušamo jedni drugima objasniti odakle potiče strah. I, ako samo Srbi, ovdje se tiče dojam da smao poslanici iz reda srpskog naroda jesu za popis. Ako je to tako ja sam protiv popisa. Dajte da vidimo. Ne treba samo Srbima popis u ovoj zemlji. Jesmo li u istoj zemlji. Je li vrijeme da znamo koliko je rođenih i koliko umrlih, koliko nas uopšte ima. Koliko nas ima u dijaspori. Koliko nas ima unutar BiH. Koliko ih je protjerano? Koliko hoće da se vратi. Sve popis treba da uradi. Ko se bavio zločinima, progonima, treba da odgovara. Eto, toliko i hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Selim Bešlagić, neka se pripremi gospodin Mirsad Ćeman.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege,

Sa tehničkog stanovišta popis u BiH je potreban i moramo znati od broja ljudi, preko imovine, pa do broja stoke, ako želimo uopšte ići u nekakve integracije, razgovore itd.

Ja sam sa gospodinom Živkovićem imao jedan razgovor preko radija, Radija BiH i, u principima i on i ja smo za popis. Ovdje je pitanje koje se postavilo datuma i ja mislim da je to ona stvar koju je rekao i Beriz Belkić, evo sada i Špirić, a i sam predlagač je predložio. Nama je potreban zakon i, ako je potrebno da raspravljamo o njemu, hajmo reći sada da ga usvajamo kao princip, jer je komisija rekla. Nije nikakav grijeh napravljen, jer je to po zakonu to moguće, a da ostavimo prostor da se vodi rasprava oko ovih stvari kad, kako, kad se steknu, ja bih rekao politički uslovi. Mi moramo znati šta želimo i tim zakonom, sem onoga što je ovdje rečeno. Možda ima još drugih stvari koje su nama potrebne i, treća stvar koja je vrlo bitna, mislim, ja lično smatram da je zakon potreban, ali da je rok veoma kratak. Zašto to govorim? Govorim iz jednog prostog razloga što sam jednom učestvovao u popisu stanovništva u jednoj pripremi, gdje je pravljenje statističkih krugova kao popisnih, ja bih rekao, jedinica, vrlo bitna stvar. A, mi u BiH još uvijek nemamo, ja ču slobodno da kažem razgraničene dijelove nekih opština koje pripadaju da li RS ili pripadaju Federaciji.

Prema tome, hoću da kažem, da se nailazi na niz poteškoća, ali, ako ne budemo imali zakon, ja vam tvrdim da mi nikad to nećemo razriješiti.

Prema tome, moje duboko uvjerenje da treba napraviti dobar zakon o statističkom popisu stanovništva, imovine, poljoprivrednih gazdinstava, da ove termine treba ostaviti i, ja uopšte nisam zato da se kaže mora biti 2010. Molim vas kad se steknu uslovi, neka je to 2007., postoji zakon, donose se odluka na Parlamentu da se ulazi u popis stanovništva i svega onoga o čemu se dogovorimo, ako treba 2010. ponoviti popis, pa mislim da nećemo biti tolika bijeda da to nećemo moći učiniti.

Prema tome, ja predlažem da predlog komisije ovakav kakav jeste da ga usvojimo, da damo sada dalje postupak za amandmane i ostalo, a da ove kritične tačke, koje smo rekli, to je, znači, čini mi se samo rok i sa ovim nedostacima koji bi se trebali ugraditi, prepustimo u amandmanskoj fazi i da nakon drugog čitanja definitivno usvojimo zakon ili sa rokom ili bez roka, ali sa onim elementima koje mi kao Parlament prihvativio. Smatram da popis svega u BiH u ovom trenutku je potreban. Ni sa kakvih stranačkih, ni sa kakvih, nego jednostavno što zbog toga tehnika i BiH ne može dalje da ide. Vjerujte da ne može dalje.

Prema tome, ja smatram da u prvom čitanju možemo podržati principe, kao što je rekla komisija, a da za drugo čitanje, odnosno kroz amandmansku fazu izbacimo ono što je sporno, a da dobijemo dobar zakon.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Mirsad Ćeman, neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

MIRSAD ĆEMAN

Ma, htio sam, naime reći, ja mislim da mali zanemraujemo proceduralne stvari. Prvo zakon je u prvom čitanju. Za mene je indikativno da na sam zakon nije bilo amandmana u onoj fazi, u onom periodu kad je trebalo intervenirati amandmanima. To je jedna stvar. Očito, onda da se razmišljanja oko potrebe samog zakona su bila u tom kontekstu, je li 2005. godina, godina za popis ili je neka godina u budućnosti. To je jedna stvar koju treba napomenuti.

Druga stvar, predlagач zakona je, i, ako je, a kolegu Špirića na neki način da podsjetim, evo nekoliko mjeseci, pa može se reći godina ili dvije, ne znam od kad traje ova priča oko potrebe popisa, predlagач zakona je tu činjenicu znao, znao je, također da nema spremnosti onu, ako je zovemo političkom spremnosti za ovo, bez obzira što određeni stručni krugovi kažu da treba, ali da treba dugo priprema za to, ali se, ipak, prilikom predlaganja zakona, usredsredio na 2005. godinu, kao godinu popisa i, nakon razmatranja zakona, kao nadležna komisija predlagач ponovo ide sa prolongiranjem roka od svega šest mjeseci.

Po mom sudu je vrlo upitno, da li je Klub poslanika, zato sam se javio da ovo postavim vama kao Kolegiju, vrlo je upitno da li se može sad, bez obzira pozvati na odredbu Poslovnika, na koju se Klub pozvao, kao na nove momente, jer svi momenti pa i procjena da je, kako 31. mart, tako i oktobar, da su suviše blizu termini da bi se, eventualno tretirali kao novi momenti u sad kao osnov za ulaganje novih amandmana. Ja sam čak skloniji tumačiti, ali ovo je formalna strana stvari, da je vrlo upitno da li se može pozvati sa ovakvim činjeničnim stanjem na ovu odredbu poslovnika. Ali, to je sad do vas u Kolegiju da to procijenite i, prema tome da se odnosite.

Bilo je ovdje pitanja i da nije, dakle, termin održavanja popisa, postavljen u 2005. godinu, možda bi se i moglo o ovome razgovarati, to govorim sad u, na neki način svoje ime, možda bi se moglo razgovarati o tome da se principi kao takvi prihvate. Ptreba popisa, ovo, ono, što нико jednostavno ne dovodi u pitanje, ali za mene

je i time još, neću se više javljati, završavam, jer vrlo relevantno, kada nadležna agencija za statistiku kaže, da za ozbiljan posao ove vrste treba od tri do pet godina. Dozvolite, ja ne znam, možda sve iz toga što treba znati, ali držim da je ovo kompetentno mišljenje i zbog toga, čak inovirani prijedlog, čak i ako nema onog spornog momenta da li su amandmani validni, obzirom na proceduru, vrlo je upitno sad da novembar 2005. godine može biti datum odražavanja izbora, popisa.

Prema tome, treba voditi računa i to treba imati u vidu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Živković ima riječ. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi gospodine predsjedavajući,

Samo da kažem svom uvaženom kolegi, očigledno kad se nema dovoljno dobrih argumenata, poteže se za formalnim stvarima, ali napomenut ću sledeće isto.

Naime, dokument, koji smo mi usvojili ovdje u Parlamentu i Vijeće ministara program aktivnosti za realizaciju prioriteta u 2004. godini, itd. na stranici 34. Zakoni i akti koje treba donijeti, pripremiti zakon o popisu stanovništva, rok 31.5.2004. godine. Vijeće ministara nije pripremilo i ja kao poslanik sam smatrao, partija koja želi da što prije uđe u Evropsku uniju i da reformski proces ubrza, ako već Vijeće ministara nije u kapacitetu da to uradi, da mogu da predložim taj zakon. Prema tome, da formalno ispoštovano i to je u devetom mjesecu urađeno, kao što dobro znate i da je bilo političke volje i priče o ovim formalnim razlozima, mi smio već prošle godine mogli da donešemo političku odluku da je taj zakon potreban u 2005. godini, nisu bili potrebni ovi moji amandmani.

S druge strane, kad raspravljate o ovim mojim amandmanima, mi nismo došli u tu fazu. Nismo došli u tu fazu da raspravljamo da li ovi amandmani što su ovdje kod vas na stolu su validni ili nisu validni, jer je to priča u drugom čitanju i, isto tako mislim da je tehnička služba ovdje malo pogriješila, stavila je 94. stav 3.a., a ja sam htio da bude 94. stav 3.b. po kome u ovoj raspravi, ako ne možemo, kada nastoji da usaglasi dva ili više prijedloga, o kojima se vodi rasprava, znači, ovdje ima više prijedloga o terminu, o kome se vodi, kako će se izvršiti popis i na tom osnovu se nalaze moji amandmani i gospodinu Novakoviću sam zboravio reći, izvinjavam se predsjedavajući, da, kada me pitao da li sam sa nekim vodio razgovore.

Naime, 13.11. prošle godine je održan okrugli sto o potrebi popisa stanovništva u RS, Demografski savez, gdje je direktor Agencije za statistiku RS bio i rekao je da je za njih kratko vrijeme, ali, eto prihvatljivo da se to prebaci u novembar, koji je isto tako, znamo da demografi uzimaju dan kad se najmanje vrše migracije, kretanje u određenom regionu, da bi se izvršio popis, tako da za njih ostaje prihvatljiv taj termin 2005., odnosno novembar mjesec.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Sead Avdić je tražio riječ. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici,

Nema nikakvog straha i ne treba terminom strah, političku diskusiju, temeljnu političku diskusiju u ovom parlamentu nazivati ko se to koga boji i kakav strah se ovdje generira i od koga se generira strah? Što znači ozbiljna politička promišljanja o jednom od najvažnijih političkih projekata i jedno od najvažnijih političkih odluka, to je mega projekat, jednostavno treba dopustiti da se razgovara. Sve je legitimno. I, dobro je kolega Novaković rekao, to je temeljna politička odluka. Nemoj da se mi lažemo. Parlament donosi političke odluke, je li tako kolega Novakoviću. Pa zakoni su instrument da se sprovode te političke odluke, pa nije valjda osnovna funkcija poslanika u Parlamentu da predlažu zakone. Zato što jednostavno mi imamo usko grlo prohodnosti u Vijeću ministara, pa onda parlamentarci, klubovi i poslaničke stranke, odnosno stranke u parlamentarnim klubovima, jednostavno se stvarno potrude i predlože zakonske projekte. Pa zna se koga smo izabrali da nam predlaže zakone u ovoj državi. Što znači da trebate imati u vidu. Znači, ovo je mega projekat jedne države, ne sprovodi se svaki dan, svako deset godina. Mega projekat, koji podrazumijeva puno više toga nego što je zakon predvidio. Znači, nemojte da, što se tiče političke odluke, rekla je Evropska komisija, onda Monitoring tim za ispunjavanje posprijemnih uvjeta u Vijeću Europe, prijem u Evropsku zajednicu ne može biti bez datuma popisa stanovništva i to je sasvim jasno i logično. Znači, popis stanovništva će se morati urditi u ovoj državi i to nije sporno. Eh, sad tu se razlikujemo EVropska komisija kaže, gdje žurite 2010. godina je ... za vas s aspekta popisa stanovništva u BiH. Radi se studije izvodljivosti od strane UNDP-ia i Evropske komisije. Nemamo to. Nemamo jednostavno u funkciji Vijeće ministara koje bi nam trebalo dati osvrt na ovaj zakon. Stvarno to je naš instrument. Kako razgovarati o jednom zakonu, kako operacionalizirati rokove, kako operacionalizirati sredstva potrebna za izvršavanje zakona, a Vijeće ministara nemamo odziv od Vijeća ministara, nemamo jednostavno. Šta da radimo? Pa nije valjda da će kolega poslanik Živković ili Klub SNSD-a, operacionalizirati i datume propisati za sprovođenje jednostavno popisa u ovoj državi. Ma dajte nemojte ljudi. Nije ovo, ovo je sistem, država, Parlament, ima Vijeće ministara, ima izvršne organe vlasti. Pa nećemo stvarno mi operacionalizirati rokove. Pa ja to ne mogu da shvatim stvarno šta mi radimo. Mi modeliramo politiku ovdje. Mi modeliramo politiku Parlamenta. Pa nećemo se, valjda stvarno upuštati da će to biti u novembru ili u septembru, bez Agencije za statistiku, bez Vijeća ministara, bez čitavog jednog sistema koji će provoditi oaj mega projekat, kako ja to zovem. Što znači da bi bilo krajnje neozbiljno od nas, krajnje neozbiljno sa puno improvizacije, iz razloga političkih motiva i ciljeva, jednostavno na takav način disciplinirati Parlament i jednostavno tražiti donošenje ovog zakona, što znači, predlažem što je kolega Špirić rekao. Možemo mi donijeti političku odluku, kako da ne. Popis je potreban. Dovoljno za prvo pitanje, a uputiti zakon Vijeću ministara, da nam vrati zakon izmijenjen radikalno, sa uputstvom za provođenje zakona, sa podzakonskim aktima, sa sredstvima koja su potrebna, sa dinamikom izvršenja tog posla itd. sasvim jasno, ve je normalno i to ide svojim tokom i nema nikakvih strahova, nema nikakvih zaziranja niti etniziranja ovog zakona, nacionaliziranja i etničkog mobiliziranja oko ovog zakona itd. sve je legitimna diskusija. Ja vas molim u tom kontekstu stvarno da ozbiljno poromišljamo o ovome.

Znači, jasno je ... odluka i to nije sporno. Politička odluka je već donesena i od međunarodne zajednice i od ovog parlamenta kad smo usvojili posprijemne uvjete i

kad smo usvojili uslove koje nam je stavila Evropska zajednica. Znači, to nije sporno. Apsolutno nije sporno politička odkuka o potrebi popisa stanovništva u BiH. Sporne su ove druge stvari.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Repliku ima gospodin Nikola Špirić, neka se pripremi gospodin Beriz Belkić, nakon toga gospodin Elmir Jahić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ma ja se slažem sa kolegom Avdićem, da je popis stanovništva mega projekat. To, dakle, niko ne spori, ali Sejo Avdić mi pada u koliziju, kad kaže nemamo Vijeća ministara, onda kaže pošaljimo na adresu koje nema. Lako ćemo mi naći izlaza, ako hoćemo. Ja hoću samo da mi opuštemo, pošto je mega projekat razgovaramo o tom poslu, bez onoga što sam rekao da ovdje neko ne misli da je samo jednom narodu ili nekom stalo da dođe do toga da se drugi protive, jer to nije dobar projekat. Dakle i meni se dopada danas da na ovakav način razgovaramo. Pre dva – tri mjeseca nismo mogli ni ovako razgovarati i nemam ništa protiv. Dakle, ja nemam ništa protiv da se o ovom zakonskom projektu da viđenje i Vijeća ministara i ja mislim da mi možemo čak kao Parlament i reći popis, čak možemo ako ima političke volje i 2008. ili 2007. lupam, a zadatak izvršne vlasti da izvrši pripreme da se to desi taj dan, ali da bi se to desilo moramo imati zakon.

Dakle, govorim da moramo imati zakon, a nemojte ovdje kad ja postavljam pitanje Vijeća ministara i kad je kriza Vijeća ministara, onda poslanici ne misle da je to tako. Ovdje se kriza Vijeća ministara i kad je kriza Vijeća ministara, kad ja postavljam pitanje Vijeća ministara i kad je kriza Vijeća ministara, onda poslanici ne misle da je to tako. Ovdje se kriza Vijeća ministara krije kao maloljetnica trudnoću. Stomak raste, a ona više nisam bogami, a narod vidi. Dakle, pa ne znam šta je. Molim vas lijepo, dajte budite dosljedni kad je Vijeće ministara u pitanju. Ako ga nema hajmo ga birati. Ali, ja mislim da ga imamo. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odgovor na repliku.

SEAD AVDIĆ

Slažem se ja, volovi se hvataju za rogove, a ljudi za riječi i tu nema nikakve dileme, prihvatom ja to. Ali, kad sam rekao, u drugoj in... sam rekao, nije u funkciji Vijeće ministara. Ja te molim da u tom kontekstu razgovaramo. Koristiti svaku jezičku nepreciznost, za repliku nije dobro, a razumijemo se stvarno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, Beriz Belkić, a neka se pripremi gospodin Elmir Jahić.

BERIZ BELKIĆ

Sigurno je da imamo i priliku danas vidjeti da su predлагаči ispred Vijeća ministara tu i ne vidim nikakvog razloga, mi ostajemo na onome što sam ja rekao na

samom startu i nemamo straha, aposlutno raspravljati o ovom zakonu i promjenama Ustava itd. o bilo kom pitanju u ovoj zemlji. Dakle, bilo bi dobro sigurno da dobijemo, ipak i mišljenje i procjenu onih koji trebaju provesti ovaj popis, kad je to moguće, na naki način, mi nismo u stanju. Ja lično nisam u stanju dati procjenu je li to 2006., 2007., 2008. ili 2009. jednostavno nisam kompetentan da dam. Dakle, podržavamo potrebu kao princip potrebu popisa stanovništva BiH, ali, ipak, želimo mišljenje izvršne vlasti ove države, neka ona izvrši konsultacije s kim treba sa entitetskim vladama, sa statistikama i svim ostalim i neka nam kaže, a mi ćemo preporučiti da ovaj parlament želi popis, a ona neka kaže kad je to moguće, s kojim sredstvima i sa kojim parama. To je moj stav.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Elmir Jahić od prijavljenih diskutanata. Izvolite.đ

ELMIR JAHIĆ

Hvala predsjedavajući. Evo, ja bih krenuo prvo od jedne formalne stvari. Dakle, meni nije jasno, u stvari javno mi je, želio bih u stvari jedno pojašnjenje. Da li znači, pošto je amandmanska faza prošla, odnosno da li je amandmanska faza prošla, izgleda da je amandmanska faza prošla, što znači, mi ne možemo, dakle poslanici ne mogu ulagati nove amandmane na Prijedlog ovog zakona. Ja koliko sam shvatio, amandmanska faza je prošla.

Dakle, poslanici ne mogu ulagati amandmane. Dakle, ja u principu, svako normalan, podržava se, nije uopšte sporno da treba popis BiH. Zašto? Evo, predlagач je o tome govorio, dakle, i za vođenje socijalne politike, odnosno planova na socijalnom planu, na ekonomskom, za vođenje zdravstvene politike, za vođenje obrazovne politike itd.

Za ove projekcije, za ove planove, treba vidjeti koji nam podaci trebaju. Ja bih volio, zaista, da gosti budu imenom u Parlamentu, da budu ozbiljni.

Dakle, da bi uzeli ove podatke, u stvari koji to nama podaci trebaju da bi vodili ovu vrstu, ne znam, socijalnu politiku, ekonomsku politiku itd. Tu siguran treba broj građana, polna struktura, starosna struktura i druga.

Dakle, za ovu vrstu i za socijalnu politiku i ekonomsku politiku, zdravstvenu politiku, obrazovnu, ne treba nam ne znam nacionalne, vjerske karakteristike. Uzimanje ovih vrijednosti, dakle, nacionalnih, vjerskih, trebaju nam za neke druge stvari. I, to je ono o čemu je gospodin Ćeman govorio. Dakle, veliki broj zakona, prije svega zakon o državnoj službi, dakle, oko zapoljavanja nacionalne zastupljenosti govorи, dakle, da se ti ljudi zapošljavaju na osnovu posljednjeg popisa. Mi, sad, dakle, imamo jedan paradoks, dakle, da oni svo podaci o kojima govorimo, moramo da ispunimo te uvjete koji su potrebni za ulazak BiH u evropske integracije. Dakle, za te nam, zaista, ne trebaju podaci o nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti. Dakle, nego broj stanovništva, starosna, polna struktura itd. Što ja ne kažem, dakle, da ne treba da se vrši, ali da znamo da nam ti podaci trebaju u neke druge svrhe. To je jedna stvar.

Druga stvar, što se tiče popisa imovine, dakle, prilikom donošenja ovog zakona, moramo da imamo u vidu i neke druge zakone, koje je ova dražva donijela,

evo, uzet će prije svega Dejtonski sporazum, odnosno neke doredbe iz tog sporazuma, koji, dakle, mi nismo ispoštovali, koje su preduslov možda nekih stvari, ali su preduslov da bi se ove stvari odradile. Na šta mislim? Evo, popis imovine. Postavlja se pitanje, neki povratnik evo tamo uzet će ne znam Strgačina, opština Rudo. Vratila se tamo neka Fatima i ima hrpu kamenja gdje joj je kupa bila. Hoćemo li mi popisati njenu kuću koja je imala '91. godine, hoćemo li popisati tu hrpu kamenja? Šta ćemo, iz čega ćemo vršiti popis, a država takvih hrpa kamenja u BiH, dakle, u oba entieta ima oko 80.000. A, država je bila dužna po Dejtonskom sporazumu i mnogim drugim zakonima kasnije da te hrpe kamenja pretvoriti u kuće, da bi ta Fata, Mara, mogla da kaže, popiši me sa tom kućom i sa nekom drugom imovinom, a država je bila dužna to da nadoknadi, a sad će država možda nju popisati. Kako će je popisati bez te imovine? Da ne govorim o problemu restitucije zemlje. Zemljišta, imovine itd., koje je vrlo, vrlo problematično u ovom.

Gledajte, onda da li ovim zakonom obuhvaćeno, a nije obuhvaćeno principi Eurostata, dakle, Evropske statističke agencije. Po tim principima, dakle, svaka osoba ima statistički broj. Što znači, ako godinu dana nisu tu gdje jesu na toj adresi, gubi se pravo na statistički broj. Na taj način preko milion građana BiH nemaju pravo da budu obuhvaćeni popisom u BiH. Oni su obuhvaćeni popisom, ne znam ako su u Njemačkoj, SAD, Austriji, Australiji itd. Dakle, da vodimo o tom.

Druga stvar, ljudi se prijavljuju da žive na nekom mjestu u nekoj kući, imaju čak i ličnu kartu. Na osnovu razno-raznih podataka, evo, bili su oni podaci da je izdato 200.000 lažnih ličnih karata, ja, zaista, ne vjerujem da je to taj broj u pitanju, ali sigurno da postoji veliki broj lažno izdatih ličnih karata. Dakle, ne možemo na taj način, dakle, da se ti ljudi verificiraju. Mora se provesti prije svega revizija CIPS projekta. Nažalost, to se ne radi.

U tom kontekstu, imajući u vidu, na osnovu onog što ja vidim, dakle, da se ne mogu ulagati amandmani na ovaj zakon, ja mislim, zaista da treba Vijeće ministara, dakle, mi još jednom da uputimo da Vijeće ministara, imajući u vidu sve ove neke probleme, koji su tu, neke radnje koje su se davno trebale odraditi, koji su preduslovi da bi se popis izvršio, da se aktivira na ovom polju i da nam Vijeće ministara predloži taj zakon. Često smo ovdje govorili da ozbiljni projekti, zaisa prvo trebaju proći Vijeće ministara i da Vijeće ministara da svoju saglasnost. Dakle, ozbiljni projekti. Ja mislim da je ovo, dobro je rekao i gospodin Novaković, da je ovo prvorazredno političko pitanje. Nije ovo samo tehničko pitanje. Evo, to je moj prijedlog. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jahiću. Imamo još jednog prijavljenog, to je i predlagач zakona i onda ćete vi dobiti prijedloge iza ovog stola i onda ćete moći diskutovati i izjašnjavati se. Izvolite. Vi imate sad mogućnosti ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Očigledno je da kucamo kuću u kojoj nema nikoga i stalno se obraćamo prema Vijeću ministara, koji je ovaj posao mogao uraditi do 5. mjeseca prošle godine, ali to nije uradio. Isto tako ne vidim ni jedan razlog zašto niko od njih nije htio da dođe na komisiju kad smo raspravljali o ovom zakonu, zašto iz Agencije za statistiku BiH nije

došao, pa ovo što tražimo od njih, mišljenje, amandmani itd. Da li mi čuvamo dignitet ovog parlamenta i tjeramo institucije koji neće da rade svoj posao. Ja smatram da je i to naša dužnost. Kad je gospodin Jahić govorio o tome šta se popisuje, da to nije u ovom zakonu, ja mislim da to jeste. Piše fino u sadržaju popisa član 13. i član 14. i popisuje se kamenje, ako ima kamenja. Ako nema kamenja ne možemo popisivati da ta kuća nije bila tu. Naizad ćemo znati je li taj čovjek dobio kuću, zašto je ta kuća srušena, na koji način je dobio ... ja mislim da je vrijeme u ovoj državi da znamo da li neko ima kamenje ili neko ima kuću i ko je to dobio kuću, a kome je to ostalo samo kamenje.

Isto tako kada spominjente Eurostat. Molim vas, niste pročitali zadnju stranu ovog zakona, gdje fino piše obrazloženje i način na koji se neko proglašava da li je stanovnik ili nije i kaže se. Načelo stalnog stanovništva, primijenilo se u svim dosadašnjim popisima nakon II svjetskog rata, pa navodi taj i ta. Od 2001. dolazi do promjene nove definicije ukupnog stanovništva, ekomska komisija koristi za ukupno stanovništvo naziv uobičajeno stanovništvo, a kriterijum i tzv. uobičajeno mjesto stanovanja uz vremensko ograničenje od 12 mjeseci. To je Eurostat. On je primijenjen u ovom zakonu. Mi ako treba da promijenimo nešto mimo toga, a, evo, otvoreni smo da to i promijenimo, ali nemojte reći da to nije primijenjeno, kad je primijenjo u Eurostatu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću. I, ako sam rekao da nema više prijavljenih, gospodin Novaković traži riječ. Ja bih vas molimo samo kratko gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

U stvari radi se o replici. Naime, čini mi se da ovdje postoji raspoloženje da idemo dalje sa ovim zakonom i, zaista, bih zamolio predлагаča da svojim diskusijama to ne ograničava.

Dakle, mislim da zahtjev da ide prema Savjetu ministara u stvari omogućuje prohodnost ovom zakonu, a predлагаč bi trebao prihvati to upravo na takav način, gledajući a ne na način da se želi odugovlačiti sa usvajanjem zakona.

Ja sam shvatio da većina ljudi, koji su predlagali ovaku stvar su to predlagali sa voljom da dođemo do zakona, koji ćemo primijeniti i, s te strane, dakle, jeste moja replika upućeno, dakle, molba više predлагаču da podrži i on takav način razmišljanja da ovaj zakon dobije prohodnost.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Novakoviću, ja mislim Kolegij je, prateći ovu raspravu, mi ovdje praktično imamo dvije mogućnosti. Jedna je ona normalna uobičajena, a to je da sad, pošto smo zaključili raspravu krenemo sa izjašnjavanjem u prvom čitanju, pa da nakon toga ide drugo čitanje, nove amandmanske faze nema, osim u redovnom toku stvari. Ona može biti samo iznimno.

Međutim, mi ovdje imamo jedan prijedlog, koji je stigao od nekoliko poslanika. To je, da se u kompletan ovaj posao i kompletan ovaj projekat mora uključiti Vijeće ministara i postoji prijedlog i mi iz Kolegija smo mišljenja da je taj prijedlog dobar, da se ovaj zakon, zaključkom Doma dostavi Vijeću ministara, da Vijeće ministara uzme ovaj zakon povodom ovog pitanja u razmatranje i da se Vijeće ministara očituje o ovoj stvari. Ja se slažem, naravno sa svim onim ljudima, koji kažu da je ovo prvorazredan državni projekat. Neki ljudi kažu da je i mega projekat i sa tim se ja slažem i mislim da Vijeće ministara, koje je, zapravo Vlada BiH se mora uključiti u ovu stvar i mislim zbog toga da je dobro da ovo dostavimo Vijeću ministara, bez ikakvog izjašnjanja od strane ovog doma u bilo kom čitanju kada je ovaj zakon po srijedi i to bi bio prijedlog Kolegija.

Evo, ja otvaram raspravu povodom ovog prijedloga. Izvolite. Gospodin Novaković, pa gospodin Živković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Odmah da kažem da podržavam prijedlog da ide Savjetu ministara, s tim što, molim vas, samo po sebi to otvara onda potrebu, jer će Savjet ministara djelovati, prepostavljam djelovati, otvara potrebu za amandmanskom fazom. Dakle, samo po sebi to otvara potrebu za amandmanskom fazom, u tom smislu, samo želim da dopunim prijedlog prema Savjetu ministara, uz produženje amandmanske faze.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, neko ima uključen mikrofon i uključen mobitel istovremeno. Hajde molim vas. Gospodin Novaković se sam prijavio, dajte isključite mobitele, nemojte više da imamo problema sa tim mobitelima.

Molim vas lijepo, ovo se prepostavlja, pazite, zakon ide na Vijeće ministara, to je prijedlog Kolegija. Nakon što dobijemo i kada dobijemo stav Vijeća ministara po ovom pitanju, onda ćemo dalje određivati. Mi smo ti koji odlučujemo dalje o sudbini, amandmanska faza, ako zakon stigne od Vijeća ministara sa takvim i takvim stavom, ovaj dom mora ići sa njim u drugo čitanje, već je evidentno da će biti potrebna neka nova faza.

Prema tome, o tome ćemo odlučivati kada to dobijemo od Vijeća ministara. Mi ne možemo sada predviđati dalji razvoj događaja.

Možemo staviti ovaj prijedlog na izjašnjavanje, da zakon, dakle, prijedlog zaključka glasi Kolegija, da se zakon dostavlja Vijeću ministara BiH na razmatranje i izjašnjenje. Pozivam vas da se pripremite za glasanje, za izjašnjavanje, nakon toga mi nastavljamo svoje procedure. Nemojte da mi o ovom zakonu određujemo bilo kakve rokove. Tražimo od Vijeća ministara da se izjasni. Mi ćemo dostaviti, mi kao Dom možemo reagirati ukoliko predлагаč je ovdje, može inicirati raspravu. To se podrazumijeva. Pripremite se za glasanje. Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

I, ako na nisam vidio u Poslovniku način na koji se završava ova faza prvog čitanja, ali, evo kao dobru volju, znači Klub SNSD-a, da se ovaj zakon da se napravi, ako treba i na taj način, mi ćemo i za taj biti prijedlog i, ako stvarno ne mogu da nađem član po kojim da bi trebali tako da uradimo, znači da ... koji nismo glasali nakon izvještaja Ustavno-pravne komisije, provedene rasprave, mi dajemo Vijeću ministara, koji nije htjeo da učestvuje u tom zakonu, ali, evo, molio bih vas da napravite makar neki razuman rok da možemo.

ŠEFIK DŽAFROVIĆ

Molim vas lijepo. Ja se slažem sa gospodinom Živkovićem da ova situacija nije uobičajena u Poslovniku. Međutim, u Poslovniku ovog doma kao i svakog parlamenta na svijetu, postoji odredba koja kaže da se u datim situacijama, posebnim zaključcima mogu uređivati određena pitanja od strane Doma. Na kraju krajeva ovaj dom donosi poslovnik. Prema tome, nije ovo, ovo jeste atipična situacija, ali je vrlo važno i vrlo značajno pitanje da bi se mi uopće danas mogli upuštati u ova čitanja i mislim da je ovo dobro. Ja ovaj zaključak stavljam na izjašnjavanje, prijedlog zaključka, koji sam, naravno, maloprije citirao. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, većinom glasova sa 34 glasa za, 1 protiv, 1 suzdržanim, uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio zaključak, po kojem se ovaj zakon dostavlja Vijeću ministara na izjašnjavanje.

Ad.10. Prijedlog jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH

Ja bih vas poštovane koleginice i kolege, po ko zna koji put zamolio za pažnju i oni koji budu prekučavali ovaj stenogram, tamo će se u čudu naći koliko sam ja puta izgovorio i koliko će puta morati otkucati, molim vas za pažnju, evo još jedanput vas molim. Kao što vam je poznato na 48. sjednici smo imali u dnevnom redu Prijedlog jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH. Zbog novonstalih okolnosti dali smo Komisiji novi rok od 15 dana za, eventualno ulaganje i razmatranje amandmana. Ustavno-pravna komisija jučer je na sjednici imala raspravu o ovom materijalu, a jutros ste dobili izvještaj Ustavno-pravne komisije, u kojem je sadržano 16 amandmana koje je usvojila Ustavno-pravna komisija. Ja otvaram raspravu. Mislim da je ovo vrlo značajan dokument, kojem treba posvetiti dužnu pažnju i pozivam vas da učestvujete u raspravi. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu. Znajte da je sastavni dio ovog su amandmani Komisije. Prelazimo na izjašnjavanje i glasamo o jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno, pardon, izvinjavam se, sa većinom glasova sa 33 glasa za i 1 uzdržanim glasom, bez glasova protiv i uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio Prijedlog, odnosno Jedinstvena pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH.

Ad.11. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu zakona o porezu na dodanu vrijednost PDV

Zajednička komisija je, također, jučer imala sjednicu radi usaglašavanja teksta zakona o PDV-u. Dobili ste izvještaj. Vidjeli ste da je Komisija usaglasila tekst zakona, usvajanjem 21 amandmana. Ja otvaram raspravu povodom izvještaja Komisije. Gospodin Vinko Zorić ima riječ.

VINKO ZORIĆ

Mene je Komisija i odredila kao izvjestitelja i ja sam u ovom izviješću podvukao 30 grešaka, a maloprije sam lijepo tražio da dobijem novo izvješeće na hrvatskom jeziku, međutim, izgleda da nas službe ne slušaju ili neke od nas službe ne slušaju.

Ja predlažem Domu da prihvatimo ovo izvješeće bez obzira na to što nije napisan na tri jezika, na tri službena jezika, koja se koriste u BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Zoriću. Gospodin Zlatko Lagumđija je tražio riječ. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Prvo, ja sam očekivao od gospodina Zorića da nas malo preciznije uvede u ovo. Izvještaj koji smo dobili ima dvije strane gospodine Zoriću. Ja moram priznati kad sam pročitao prvu stranicu, da sam bio vrlo zadovoljan. Na prvoj stranici piše da je, pošto je naš dom usvojio 34 amandmana, a onaj dom naroda dva amandmana, onda na prvoj stranici kaže da ste vi u vašoj komisiji prhvatili većinu amandmana Zastupničkog doma i da su oni postali sastavni dio navedenog teksta i zaista sam pomislio svaka čast, vi ste tamo u komisiji se borili za dignitet ovog doma i bio sam prijatno iznenaden. Nažalost, otvorio sam i drugu stranu, pa treću i onda sam shvatio da ste vi, u stvari, gospodine Zoriću zajedno sa još dva druga člana Komisije, uradili nešto što je najblaže rečeno, niste imali moralno pravo da uradite. Jer na ovom domu sve što je bilo i sve diskusije koje su vođene, ono što je većina ovdje tražila je potpuno odstupalo od onoga što ste vi ovdje prihvtili.

Naime, tih 21 amandman koji ste vi prihvatali našeg doma, vi ste prvo, šta ste vi to uradili? Šta je to što ste vi prihvatali? Šta je to što je Dom naroda prihvatio od nas? Dom naroda je prihvatio da se izbace zagrade i skraženica i PDV na naslovnoj strani. Dobro, Dom naroda je vrlo uvažavao naš amandman. Dom naroda je, i vi ste prisvojili da se koje, zamijeni sa kojim. Vi ste prihvatali da se poglavljje zamijeni sa glasa. Vi ste prihvatali da se usluge pružene zamijene sa usluge izvršene. Vi ste prihvatali da se kod zamijeni sa god. Nije na engleskom nego na našem. Vi ste prihvatali da se PDV zamijeni sa PDV-a. Vi ste prihvatali da se vrijednog zamijeni sa ukupna vrijednost. Vi ste prihvatali da se računovodstvo zamijeni sa knjigovodstvo, a da se vođenje knjiga zamijeni sa knjigovodstvom. Vi ste prihvatali sa predočava se, zamjenjuje se sa podnosi. Drugim riječima vi niste ništa prihvatali, što je ovaj dom suštinski tražio i s čim se ovaj dom nije usaglasio sa Domom naroda.

Ja bih volio da se mogu smijati, a meni ovdje knedla stoji kad vidim kako ste se vi poigrali sa dignitetom ovog doma i sa onim što se već sad zove u narodu konačno uvođenje poreza na sirotinju.

Na prošloj sjednici Doma, mi smo bili protiv, zato što ste izbacili ono 8% za hranu, a onda je Dom porihvatio da bude makar nula, da ostane ona naša nula što smo predlagali na lijekove, na novine, hljeb, mlijeko i ostale životne namirnice. E, vi ste to sad izbacili vašom odlukom, usaglašavanjem sa onim domom, koji u krajnjem slučaju i ono što ja ne mogu da shvatim, nemojte me pogrešno shvatiti. Ja svaki dom uvažavam. Ono je Dom naroda, mi smo Predstavnički dom. Mi smo ovdje ljudi koje je izabrao narod idrektno tamo. Tamo je u onaj dom ušao onaj ko nije ušao ovdje i sad sve što oni tamo usaglase, mi ovdje kažemo, u redu je, obrnuto, ko je sa koji, god sa kog itd. u pravu ste. Vi ste u stvari prihvatali ono što je onaj dom usvojio, što je Vijeće ministara usvojilo, što je Pedi Eždaun od vas tražio, što je Evropska unija od vas tražila itd.

Dok smo mi ovo sve usaglašavali, ja sam bio na putu i video sam, dobio sam u presklipingu naslov da je PDV uveden od 8 i 18%. Ja sam pomislio, evo ga, velim nešto sam fulio, međutim vidim da je to urađeno u Srbiji, koja baš nije neki protutip spektakularno efikasne zemlje sa jakom administracijom. To je naš susjed, to su naši prijatelji, braća itd., a logika nije da su oni baš nekakva spekatakularna jaka administracija i oni mogu 8 i 18, a mi ne znamo. Mi ne razlikujemo pošećereni hljeb od nepošećerenog hljeba.

Drugim riječima, vi ste nakon akciza, koje ste isto tako voljom SDA, HDZ i SDS-a, istina a Jelinom, sa ovim vezivnim tkivom između ove tri partije, sa vašim gromobranom, nakon akciza, napravili opet ovaj, zgazili ovaj dom naroda i naše odluke. Ja mislim da je ovo skaradno, ja mislim da je ovo sramotno i ja mislim da ovo pokazuje potpunu socijalnu bezćudnost ovog doma i kad sam jučer pročitao uvaženog kolegu Genjca i video ga, pardon, odnosno video sam ga, pa sam ga odmah pročitao kad sam ga video. Kad sam video kako kaže socijalne programe će rješavati entiteti, ja sam u stvari tek sad shvatio šta je čovjek rekao po ovim vašim usaglašavanjima, čak nema ni onih čemernih zaključaka vaših o socijalnim programima. Dakle, i to ste izbacili, one zaključke da će biti socijalni programi. Jedino je još mogao kolega Genjac da kaže, da će pored entiteta na socijalnim programima raditi Merhamet, Dobrotvor, Karitas i Labanevalencija i da mi to usvojimo i da fino se onda, što kažu izljubimo i da kažemo, narode ne brini, mi o tebi ne brinemo, o tebi brinu Merhamet i ostala njihova dobrotvorna sabraća.

Dakle, ja mislim, ponavljam još jednom, još da ostane upisano ovdje u ovom što se snima, pored ovog što je kolega Džaferović što je nas molio budite mirni, ja hoću, ponovo da kažem, ovo je sramotan izvještaj Komisije, sramotno je da mi danas ovdje aminujemio porez na sirotinju, nakon što smo na prošlom zasjedanju isutirali sa noge na nogu domaću proizvodnju i čak smo sramotno je, čak je sramotno da ste izbili i onaj zaključak koji ja smatram da je potpuno, da je čak demagoški zaključak. Čak ste i to izbacili i, ako ovo danas ovaj dom prihvati ovaj izvještaj, onda će to značiti da ovaj dom objektivno gubi onaj legitimitet, koji je imao kad je ovdje izabran. Ja hoću zato ovdje na kraju gospodine predsjedavajući da vas zamolim, pošto, ostat će na glasanju samo da bi čuo, da bi ovaj listing dobio, da mi date ovaj listing, nema više

stomaka danas učestvovati u ovome. Samo da ovaj listing dobijem i da idem kući i najbolje, ... međutim, pošto mi je dr Nakaš rekao, a čovjek me zna ono baš dibidus, skroz, otvarao me više puta i zatvarao, doktore nadam se da vam nije žao što ste me zatvorili, ja stvarno poslije ovoga odoh stvarno, da ne bih rekao šta mislim, za šta bi mi bilo poslije žao, jer bi ovdje pisalo nešto u stenogramu da se u ovom domu počelo pslovati, da se počelo svašta raditi, a bogami, ja mislim da neko od naroda kad bi ovo izašlo, neko ko je glasao za nas, najrađe bi rekao ono što ja sad neću da kažem. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Vinko Zorić. Replika, a neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

VINKO ZORIĆ

Ja, na početku, također, tražim listing, ali ne glasanja, nego priče ove prethodne. Dakle, volio bih stenogram oko ovoga što je sve ovdje izgovorio kolega Lagumdžija, da imam uzase. Dakle, da češće pročitam, jer to se može objaviti kao naučni rad, pogotovo glede poznavanja Poslovnika.

Dakle, nije istina da mi nismo branili stavove ovog doma, ali zna se kako se zakon usuglašava. Mi nismo prihvatali ni jedan amandman Doma naroda, 75% od prilike amandmana ovog doma je prihvaćeno, dakle, usuglašeno.

A, ono što zabrinjava kolegu Lagumdžiju, da ovdje piše da je prihvćena većina. Pa jeste većina prihvaćena. Samo što vi u SDP-u ne znate računati većinu. Vi ste 2000. godine formirali Dom naroda Federacije BiH sa 14 zastupnika i smatrali ste da je to većina. Vidite, 16 ih je sjedilo kod kuće i to je bila većina, ali vi ste kao legalisti prihvatali i radili godinu i po dana sa 14 od 30 hrvatskih zastupnika u Domu Federacije i vi očito ne znate što je većina, ali, evo ja kažem da je 21 od 29 skoro pa 75% amandmana prihvaćenih, a to jeste li vi zadovoljni sa sadržajem ili niste. Vi ste možda glasali protiv Komisije, jer ste znali da ćemo ja i kolegica Seada i Jelina loše braniti stavove ovog doma. Ali, na svu sreću, vi ste bili manjina kad je ta komisija određena.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

... usaglašavanje sa Domom, obično na neki način mi odstupimo, ne govorim o broju amandmana, nego o principima. Dakle, mi smo imali jedan model drugaćiji Doma naroda, ovaj put smo prihvatali, naša komisija je prihvatile model koji je Dom naroda prihvatio.

Međutim, ja sam se javio zbog nečeg drugog. Stranka za BiH se odredila i pokazala svoj odnos u ranijim raspravama i u proceduri usvajanja verzije, koju smo mi ovdje usvojili sa zakašnjnjem, ali, evo, konačno predlagač se potrudio da pribavi neke materijale koje je koristio, vidio sam jučer prilikom tog usaglašavanja na

konferencijama za štampu, pa sam i ja dobio ovaj jedan papir. Nažalost, on je u samom finišu dijeljen itd., ali hoću da ga malo komentarišem. Jako mi je žao što je javnost, izgleda izgubila vjeru, odnosno ušutila se, naglo se javnost ušutila, pa je bila vrlo aktivna i intenzivna udruženja, poslodavci, asocijacije građana, odjedanput su, nastao je muk. Prihvatali su ovo, ali, evo ja sam se najviše javio zbog sljedećeg.

Dakle, ono osnovno pitanje, evo predлагаči Vijeće ministara, pretpostavljam nam je dostavilo jedan papir, gdje se kaže, šta kaže struka jedna ili više stopa, pa stalno se ponavlja, svugdje gdje prilike dozvoljavaju, valja koristiti samo jednu stopu PDV-a. Kaže, svugdje gdje prilike dozvoljavaju. Ja mislim da naše prilike nama ne dozvoljavaju, ali, eto, dalje, u ovim materijalima kaže da li će jedinstvena stopa PDV-a od 17% prouzrokovati rast cijena osnovnih životnih namirnica. Odgovor, kaže, najvjerovaljnije da, sa mnogo uskličnika, a onda na drugom mjestu kaže, na strani 15. da li jedinstvena stopa PDV-a od 17% treba da dovede do rasta cijena osnovnih životnih namirnica, odgovor je ne. Ovo me malo zbumjuje, vjerovatno je razlika ... dva su različita izraza itd. Dobro, u redu, ali Vinko nema razloga se ne dozvoli reći svoje mišljenje. Dakle, da budem jasniji, mi nećemo podržati ovaj izvještaj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Gospodin Nikola Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjeni članovi Vijeća ministara, uvaženi koelge poslanici,

Naime, s obzirom da sam dobio ovaj izvještaj i, evo, listao ga nakon ove rasprave koju je vodio dr Lagumđija, a vidim u potpisu je predsjednik Komisije gospodin Halid Genjac. On je ginekolog, imam osjećaj da mnogo sličnosti ima između materije s kojom se on suočava u svojoj struci PDV-a, pa me i ne čudi, nažalost to je tako i volio bih da nam građani ne kažu o onome o čemu je dr Lagumđija rekao. Sasvim je svejedno hoće li nam reći danas ili za pola godine. Radi se o mnogo ozbiljnoj problematici i zato sam malo karikirao da se malo i nasmijemo.

U suštini, ja sam bio zato da se formira grupa za usaglašvanje, a nisam znao da ćemo dobiti grupu za lektorisanje. Smisao saglašavanja jeste bio jedna stopa ili dvije stope. Čak se postavlja pitanje da li komisija može da mijenja principe. Ona može da vrši usaglašavanje tekstova zakona manje rečenica ili isto, članova zakona, koji su manje složeni, ali ovdje se radilo o principima i smisao usaglašavanja je bio hoće li biti jedna stopa ili će biti dvije stope i ja želim što članovi Komisije, pošto je to zajednička komisija nisu branili stav ovog doma ili ga nisu odbranili, ne mislim da bi se trebalo ljutiti, možda neko drugi da je bio, možda bi prošao tako, ali ono što jeste sigurno da niste odbranili Vinko, ne ljutim se ja. Zašto ne možete? Nema nikakvih problema. Pa poštenije bi bilo da zarad građana da kaže, vidite šta dobijaju građani BiH, ako im pošaljemo i kažemo usaglašeno je, dobili smo PDV, prihvaćeno je 21 amandman, ako se zna da je suština jedna ili dve stope. To njih intresuje. Ja nisam pritiv zakona. Ja sam svoj stav o zakonu rekao. I, moram da vam kažem, jalova će ovo biti vađenje i moje i bilo ko misli da se vadi. Ukoliko dođe do poskupljenja, a doći će, ukoliko dođe, a doći će to je sigurno, onda ne treba se ljutiti ili treba očekivati reakciju građana na ono što jeste Parlament uradio i ja moram da kažem, također neću podržati ovaj izvještaj. Ovo je bilo lektorisanje, a ne usaglašavanje. Hvala vam lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Gligorić Tihomir, neka se pripremi po drugi puta gospodin Lagumdžija.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Kolege i kolegice,

Prošli puta smo mnogo govorili o tome, ja sad ne razumijem zašto se članovi Komisije ljute, odnosno predsjedavajući te komisije, koji je, u stvari kao izvjestilac određen, ljuti na određena pitanja itd. kao da želite da ovo što pre prođe i da na taj način nekako zataškate, da vam kažem, sramotu, zaista, jer građani su očekivali nešto drugo. A, to je, da im olakšamo život. Zakone donosimo, demokratija je takva, da budu u korist građana i javnosti. Nema ovdje građana u ovom zakonu i u ovom izvještaju i to se mora jasno reći. Ja želim da napravim razliku između poslanika koji su doveli naše građane u ovu poziciju, a vidjet ćete protesti će da krenu i to se podrazumijeva. Očekivali su da ćemo imati toliko snage da ćemo ispoštovati sopstvenu odluku ovog doma i da ćemo na taj način sačuvati, praktično, dignitet ovog parlamenta i naroda. Mi to nismo učinili. Ja vas molim, sve slobodno misleće poslanike, da odbiju ovaj izvještaj i vratimo vjeru narodu koji tamo čeka i već kupuje skupu robu, a mi nemamo kao država mehanizma da natjeramo one koji podižu svoje cijene.

Smatram da oni koji su prihvatali mogu ponosno da ulaze u prostorije OHR-a, ali kako će pred narod svoj. Ja smatram da je ovaj zakon najveća sramota, koju su mogli poslanici uraditi sebi i ja zato smatram da li mi u ovoj skupštini imamo narodne i nenarodne poslanike? Koliko god neko se buso i mislio da predstavlja narod, ovo mi je jasno povučena granica između ovog našeg naroda, koji očekuje od ovog parlamenta da barem nekad ili barem kad je životna situacija njegova u pitanju, uradimo nešto korisno za njega. Znalo se čim se formirala Komisija iz skupštine većine, tačno probranih poslanika, da će farsa da se nastavi i rezultirati praktično ovim izvještajem. Ja smatram da možemo spasiti čast, obraz Parlamenta, naroda, narodnih predstavnika, samo ako ovaj izvještaj odbijemo i vratimo na početak i praktično na taj način ćemo sigurno, uvjeravam vas uraditi dobru stvar, čak i oni koji su pogriješili neka shvte svoju grešku danas, sad ovdje ovog trenutka i glasaju protiv ovog izvještaja, vratit će svoje dostojanstvo pred tim narodom. Ovo je posljednji apel i vama koji ste pogriješili, hajde, dobro, uzmimo da ste pogriješili, da je to iz neznanja. Evo, trenutak je da sad ispravite tu svoju grešku i glasate protiv nešta, što je, isključivo nenarodnički. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Krivi nvod gospodin Špirić, nakon toga kratko, pošto je druga diskusija gospodin Lagumdžija, pa će onda dobiti diskusiju gospodin Novaković.

NIKOLA ŠPIRIĆ

... ne treba poslanike dijeliti na narodne i nenarodne, pravo je svakog da odlučuje prema svojoj volji i mislim da to nije dobro njegovati u parlamentarnoj

praksi, ali ono što sam zaboravio, a htio reći, pa kroz krivi navod hoću, vi se sjećate da je ova dom donio zaključak, čini mi se na inicijativu Seade Palavrić, da Vijeće ministara i, ako se prihvata jedna stopa, sačini socijani program. Gospodo, danas smo usvojili Budžet, nema stavke za socijalni program. To je ono na šta ja želim da upozoravam, da ne smijemo obmanjivati građane. Treba im reći istinu. Jeste teška situacija, nema čak ni tog zaključka da se pozivamo da je obaveza da se sačini socijalni program, a imali smo šansu u okviru Budžeta da pitamo, pre nego dođemo na ovu tačku gdje su sredstva za socijalni program. Svjesni da jedinstvena stopa će vršiti udar na budžete i onako siromašnih građana. Eto u tom smislu. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene koleginice i kolege,

Mi smo o ovom zakonu raspravljali u prvom čitanju, u drugom čitanju, nekoliko puta ovdje u Domu i ja vas molim, ovo je izvještaj Komisije. Ja, naravno, diskusiju dopuštam po Poslovniku, ali nemojte da povodom izvještaja Komisije ponavljamo svoje rasprave, koje smo imali. Vidjeli ste izvještaj komisije i ja vas molim, evo gospodin Lagumđija po drugi puta dobija riječ da kratko kaže, pošto drugi puta dobija riječ danas. Na čiju izjavu? Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Prvo, prozvao me čovjek je li tako sa prezimenom. U socioološkoj političkoj teoriji gospodine Špiriću stoje narodni i nenarodni poslanici, a u demokratiji je poznato da nenarodne poslanike demokratijom na ulici izbaciti s vlasti prije nego što im je istekao mandat koji su prethodno dobili. Prema tome, to je neka klasika i morao sam to reći zbog drugih kolega.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Gligoriću. Gospodin Zlatko Lagumđija ima riječ.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Prvo gospodine predsjedavajući, vi ne treba da se plašite da će ja dugo govoriti, zato što nemam namjeru.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja sam čovjek, koji na osnovu iskustva ponajčešće govori. Izvolite dalje.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Ali bi dobro bilo gospodine predsjedavajući da u svom iskustvu koristite i Poslovnik. Naime, poslovnik ne poznaje prvu i drugu diskusiju. Poslovnik ne poznaje skraćene diskusije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To je tačno. On poznaje samo jednu diskusiju. Izvolite dalje.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dakle, gospodine predsjedavajući, vi stvarno imate mogućnosti koje ja nemam, a to je.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno, ja sam predsjedavajući. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Naravo, to vam daje za pravo da zloupotrebljavate tu dužnost koju imate. Vi niste izabrani tu da budete neko ko će nas učiti pameti, nego da ovdje budete neko ko će voditi između nas, omogućiti nam da mi vodimo normalnu raspravu, u kojoj i vi možete da učestvujete, a ne da nas trenirate ovdje i da svaki put imam osjećaj kao da samo pred nekakvom istragom ili pred nekim istražnim organom. Nema potrebe da nam to radite. Ja bih vas zato zamolio gospodine predsjedavajući da pustite da ja kažem nekoliko argumenata, nekoliko stvari, koje su povodom izvještaja, a ja sam se drugi put javio za riječ, zato što od mog prvog javljanja do drugog se pojavio za mene jedan strašni, stravični novi momenat gospodine predsjedavajući. A, novi momenat je papir gospodina Beriza Belkića u njegovoј ruci, koji je imao, koji nam je ovdje govorio o papiru, koji je jučer dobio na komisiji, jer je otisao na Komisiju tamo na usaglašavanje i dobio on za razliku od nas običnih poslanika, on je dobio ono što je naša komisija imala, imala je jedan materijal koji je pripremio predsjedavajući Vijeća ministara, sa argumentacijom, kojim je ubijedio ovu komisiju. Ja smatram to nedopustivim, ne prihvatljivim, da predsjedavajući Vijeća ministara i naša komisija dode na tu komisiju da je snabdjeva podacima koje su mu drugi dali i da onda to krije od nas, koji treba ovdje da usvojimo. Zašto je to urađeno? Zato što samo letimičnim pogledom dok Beriz maše ovako rukom, vidite tu da se radi o materijalu koji nije ni pripremio Adnan Terzić, nije mu ga čak ni Hurtić pripremio, nego su mu ih pripremili ljudi u komisiji, koja je sve ovo pripremila međunarodnoj i oni tamo nama daju jednostrane, lažne podatke u argumentaciju kako da ubijede vas koji hoćete da glasate kako vam stranci kažu, da ko biva ubijedite nas, koji ko biva ovdje se nešto bunimo i govorimo ono što je logično i što svako u ovoj zemlji zna. Nije normalno da vi imate ovdje jedne materijale za nas, koji smo protiv, ne narodne ili narodne, a druge za one druge i ja izražavam svoje najenergičnije zgražanje nad ovakom manipulacijom od strane Vijeća ministara i naših predstavnika u Komisiji, koji rade iza leđa nama sa predstavnicima međunarodne zajednice, jer u tim materijalima se vidi da se radi o lažnim podacima i o lažnoj argumentaciji, jer se tu, između ostalog, govori o tome da se mi moramo ponašati kao druge evropske zemlje, a poznato je da sve druge evropske zemlje i navedeno je koje su stope i koje su direktive Evropske unije, koje govore kako stope mogu biti različite i u kojem dijapazonu. Sve ono što smo mi ovdje usvajali je u skladu sa tim direktivama.

Ovdje se, nas administracija međunarodna preko naših domaćih stručnjaka, nisam ja rekao izdajnika predsjedavajući, vi ste mi svjedok, preko domaćih, šta god to bili, ljudi, ubjeđuje u to što je protivno interesa naroda koji nas je ovdje birao i, gospodine Zoriću, na vašu sreću vi ste većina, na vašu sreću, na nesreću naroda koji je vas i mene birao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Lagumđiji i imam ja prije svega potrebu da gospodinu Lagumđiji kažem, da sve što činim ovdje, činim u skladu sa Poslovnikom i sve što činim pokušvam da poštujem proceduru i to jedino tako molim vas shvatite i nikako drugačije. Odbacujem sve druge insinuacije na moj račun. Gospodin Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja želim kazati ovdje da materijal o kojem priča gospodin Lagumđija i o kojem je maloprije pričao gospodin Belkić nije sastavni dio izvješća, da sam ja osobno jučer komentirao da bi svjednica trajala pet-šest puta kraće i da bi izvješće bilo isto da nismo imali određenu prezentaciju. Dakle, prezentacija sigurno nije utjecala nimalo na moje mišljenje, a mislim ni mišljenje mojih kolega. Mi jesmo branili ovaj stav ovog doma. Zna se kako se usuglašava, dovoljno je da je samo jedan zastupnik od 6 nije za i da nije usuglašen amandman, a dragو mi je čuti ovdje, a to je stvarno za mene novina i, evo popravio sam malo raspoloženje da sam ja miljenik međunarodne zajednice i obrnuto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Momčilo Novaković se već odavno javlja za riječ, ali smo imali replike.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Hoću samo da iznesem jedno zapažanje iz rasprave danas, a to je da su najviše raspravlјali o izvještaju oni koji su bili i protiv onog zakona sa nultom stopom i stopom od 18, odnosno 17%. Ti su danas najviše raspravlјали i ako su i tad bili protiv toga, što naravno nije baš puno logično. Dakle, da oni o tome raspravlјaju možda je mnogo više trebalo da vode raspravu oni koji su podržali zakon sa nultom i još jednom stopom, a danas imaju pred sobom izvještaj koji je drugačiji. Tada bi rasprava bila logičnija i manje politikom opterećena. Najviše su o narodu pričali oni kojima narod najmanje vjerovao. I, oni se uvijek, valjda rješavajući se tog kompleksa u velikim riječima pozivaju na narod. Pozivima, naravno da narod izade na ulice, da će narod to uraditi ovako i onako itd. Narod će opet glasati na izborima i dti povjerenje jednima ili drugima. Iza ovog projekta, znači, iza čitavog ovog posla, imali smo dvije mogućnosti, odnosno komisija je imala dvije mogućnosti. Mogla je da odbije zakon i da prihvati zakon. Odnosno da omogući prihvatanje zakona, jer zakon nije prihvaćen još uvijek. Dakle, mogla je ili odbiti zakon, ako jedan od članova komisije ne bude usaglasio se, time bio vaj projekat pao. Da li je to dobro ili nije dobro ja ne mogu ocijeniti. Dakle, ja sa ove pozicije ne mogu ocijeniti. Čini mi se da je mnogo gužve oko toga bilo i možda bi bilo loše da ovog zakona nema, kažem, možda, neznam nisam radio na ovom projektu da bih mogao znati sve posljedice ne usvajanja zakona.

Druga varijanta je bila da se ljudi usaglase i dođu ovdje i kažu, izvolite, to je izvještaj, koji nije dobar, jeste dobar, ocijenite ga i glasajte protiv ili za njega. Nije korektno vrijedjati članove Komisije. Ja nisam advokat ni jednog člana Komisije,

vjerujte da je mene neko predložio u tu komisiju, ne znam da li bih pristao, najvjerovatnije da ne bi. Ali, nije korektno, zaista prema kolegama ovdje na ovakav način odnositi se kao što je gospodin Lagumdžija se obražao gospodinu Vinku Zoriću. Potpuno sam svjestan da on mnogo bolje sebe zna braniti nego što sam ja sada rekao.

Ja sam očekivao da čemo mi ovdje potpuno jasno iznijeti stavove o izvještaju i moram reći da pritisak, koji je vršen na poslanike, odnosno delegate u Domu naroda, a onda i na ovaj parlament, a svi smo mi svjesni toga, da ne govorim o političkim strankama itd. je, vjerovatno uticao, ne vjerovatno nego sigurno uticao na tok događaja ovakav kakav je bio. Je li to dobro ili nije dobro, to je drugo pitanje. Kolege koji sada pričaju o tome, sasvim dobro znaju kako taj pritisak izgleda i jesu li oni mnogo puta osjetili i uvažili. Da li će ovaj put ili neće, to je sad stvar njihove odluke i, naravno, to će politički ovako ili onako koristiti. Ja jedino sam se javio, samo da kažem da nije korektno da najviše diskutuju oni koji su sve jedno bili protiv zakona i u onoj varijanti, koja je za nas uzmimo, povoljna, ako to danas gledamo ovdje da je to sve prihvaćeno kako smo mi to radili. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Gospođa Seada Palavrić, pa onda gospodin Moranjkić se javio, koliko sam ja video, pa gospodin Selim Bešlagić i da onda privodimo raspravu kraju. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući i da budem iskrena mene današnji istupi ovih koji jako brinu za narod i građane nimalo nije iznenadio. Oni su počeli i prije nego je Dom naroda usvojio zakon sa jednom stopom i nastavljeni su preko medija, koji su skloni toj grupi, koji su ovih dana i pozivali ljudi na bunt, a kako ćete biti sa PDV-om, ja bih čak rekla huškački djelovali.

Međutim, danas razočarani su vjerovatno, nema pred zgradom koliko znam ljudi da protestiraju zbog PDV-a.

Mi gospodo u Komisiji nismo uopće maloumni, kako neki misle ovdje. Nije nas trebalo ubjeđivati u ono u šta vi vjerujete. Dakle, ono što je bilo novo u prezentaciji jučer jeste da je naša rasprava rezultirala time da je Vijeće ministara jasno i glasno ponudilo rješenje za socijalne programe, kad je riječ o finansijskom segmentu. Dakle, riješen je problem sa Svjetskom bankom, da se osiguraju sredstva za socijalne programe, koja bi morala biti operativna istovremeno sa početkom primjene PDV-a, to je jedina novina u prezentaciji koja je jučer izvršena.

Dakle, dopustite, ako su nas građani izabrali kao zastupnike, da zastupamo njihove interese, onda dopustite da ih zastupamo, pa vidjet ćemo na izborima šta će se dogoditi. Mi vjerujemo da je ovo za građane najbolje. Govorim u svoje ime. Dakle, građanima je, koliko god važno da budu siti, više je skoro važno da zaustave lopovlukе i da zaustave tu krađu milijardu i 400 miliona maraka godišnje. Ja sam čvrsto uvjerenja da ovakav PDV to osigurava.

Međutim, nemojte misliti da smo bili nježni ni prema Upravi, Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje. Bili su i jasno smo im rekli šta od njih očekujemo i zašto nismo prihvatili amandman Doma naroda, koji je bio prihvaćen u Domu naroda, da Upravni odbor Uprave može u svakom trenutku reći, znate, ovaj će se član zakona primjenjivati, ovaj neće. Narodski rečeno da im damo u ruke svoju sudbinu, kada će se to PDV uvesti i kad će se to PDV uvesti i na koji način i kako će početi. Jasno smo im rekli da smo nezadovoljni. Rekli smo to predsjedavajućem, jer je njegova riječ presudna u Upravnom odboru, takav je zakon i progutao je bogami. Prema tome, nemojte misliti da smo mi jedno troje ljudi koji nisu znali šta rade. Mi smo dobili povjerenje ovog doma da usaglasimo zakon. Čvrsto vjerujem da je ovo jedino moguće rješenje u ovom trenutku. Pogledajte šta je urađeno u Crnoj Gori kad je uveden PDV sa istom stopom, jedinstvenom. Šta je urađeno u Hrvatskoj dok je bila jedinstvena stopa, pogledajte Italiju koja i danas ima jedinstvenu stopu i pogledajte druge zemlje i ja vas molim ne otežavajte, pomozite, ako ne možete pomoći da dođemo do ovog zakona, makar ne odmažite, makar ne vodite hajku protiv nas, kao što to činite proteklih mjeseci.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Muhamer Moranjkić ima riječ. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić, to je lista prijavljenih, nakon toga ćemo zaključiti raspravui.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine Predsjedavajući,

Meni je drago što je uvaženi kolega Novaković rekao da je do sada nije čuo, pa evo neka čuje čovjeka, koji je i glasao za zakon i koji je glasao za stopu od 17, ali i nultu stopu, jer sam smatrao i dalje smatram da je to za sada najniži stepen kome se može prići da bi se nešto u ovoj oblasti regulisalo.

Ja sam dva-tri puta govorio u ovom parlamentu o PDV-u. Ja sam obavio razgovor sa holandskim ambasadorom, koji je došao ispred grupacije skupštine Evropske unije po PDV-u. Ja sam učestvovao u sesijama, ja tačno znam pet-šest pozitivnih strana koje daje jedinstvena stopa. Znam tačno pet-šest strana koje će nam se razbiti o glavu, manje ili više i, normalno o tome ne bih sada govorio, jer je to ono što je proteklo vrijeme i bilo bi vraćanje na zad.

Ono zbog čega ja, kao poslanik, kao čovjek nisam se složio i nikad se ne mogu složiti je sledeće. Da jedan dom poslije tolikog kristalisanja ovog vrlo važnog problema i jednog od najvažnijih zakona, koji se ovog vremena donosi u BiH, ipak, usaglasio o nečemu, a onda to što je usaglašeno, kako je usaglašeno, a mislim da je dobro, to je moje mišljenje usaglašeno. Nekome se nije svidjelo i onda je krenula manipulacija sa Poslovnikom i zloupotrijebljen je član 99. stav 3. u kome je pod tehničku ili nacionalnu interes, koji se praktično rješava u tom kontekstu, tehnički naglašavam i nacionalni, podvrgnut je ovaj i Dom naroda je zloupotrijebljen da se odradi to što se odradilo.

Ono što ja ne mogu kao čovjek da prihvatom poslanik je sledeće. Da sada ingerenciju ovog čitavog doma, koji pet-šest mjeseci raspravlja o tako važnom poslu, preuzimaju tri čovjeka i odjednom oni donose odluku i ona je, nažalost, u suštini protiv

odluke koju je donio ovaj dom. E, to ja kao čovjek ne mogu da prihvatom i za mene je to ... Ja sam i bićem i dušom za ovaj zakon, jer vi vidite i ja sam, tvrdim, obijelio zbog borbe protiv kriminalaca, kriminala i nezakonitih radnji i onu stranu koju ovaj zakon donosi u tom kontekstu, ja pozdravljam i kako će biti protiv nje dušom. Nikako. Bio bih protiv sebe, ali ne mogu glasti za ovakav, za ovakvo izvješće, drugim riječima zakon, a u duši sam za taj zakon. Nešto me razadire. Nešto u meni sada. Ne znam šta da radim kao čovjek kao poslanik i, normalno, na kraju će se opredijeliti i glasati protiv zakona, a u duši nisam protiv zakona. Ja sam u duši protiv rješenja ovakog zakona i protiv, normalno izvještaja Komisije. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovo je, doista delikatna situacija. Gospodin Novaković replika. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić. Molim vas kratko i nakon toga zaključena rasprava. Molim predsjednike klubova da obavijeste poslanike, nakon ovoga idemo na glasanje o ovom izvještaju da poslanici koji nisu u sali da uđu u salu. Molim još jedanputa to. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja želim samo da kažem kolegi Moranjkiću da ja, također i te kako dobro znam i jedno i drugo. Dakle, isto tako kao kolega Moranjkić i te kako bih više volio da je Komisija usaglasila onaj tekst koji smo mi ovdje imali. Ali, gospodo, mi smo u poziciji da sagledamo, odnosno danas sagledlavamo posljedice neusvajanja zakona. To je sva suština. Usvajanje i ne usvajanje izvještaja podrazumijeva usvajanje ili ne usvajanje zakona. Evo, može li neko iz Savjeta ministara da kaže što znači ne usvajanje zakona. U ovom tekstu sa kojim se ja, zaista, kao čovjek ne slažem. Ali smatram ako će neusvajanje zakona donijeti više štete, nego usvajanje ovakvog zakona, to neko mora, ako će donijeti više štete, ja će onda glasati za izvještaj. Da ima manje štete, nego ako nema u zakonu. U tome je sva suština. Nije u tome je li povrijeđena ili nije povrijeđena naša sujeta kao parlamentaraca, jeste povrijeđena. Ja mislim da je međunarodna zajednica, odnosno predstavnici vrlo perfidno i nekorektno iskoristili odnos između dva doma i čak principe uveli u nešto što do sada nije praksa. Sve to jeste tako i potpuno se slažemo svi oko tog pitanja. Samo se, izgleda ne slažemo u jednom. Da procijenimo što znači usvojiti zakon ili ne usvojiti. Ako ne usvajanje zakona neće donijeti nikakvih posljedica, svemu ovome što smo do sada uradili u ovom procesu, ja nisam zato da prihvatom izvještaj. Ali, ako će imati posljedice, onda će ga prihvatiti sa, po cijenu da moram ići sa izmjenama zakna u nekom narednom periodu. Ali prihvtit će zato zbog posljedica neusvajanja zakona.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Za riječ se javio gospodin Selim Bešlagić i ja više nemam prijavljenih diskutanata.

SELIM BEŠLAGIĆ

Gospodine predsjedavajući, dozvolite, ja nisam htio da diskutujem, međutim, moram ovdje da iznesem jedan podatak, kada je ova skupština usvojila principe višestepene stope oporezivanja, tada je zamjenik visokog predstavnika gospodin Hejs

bio u Tuzli. Na pitanje novinara da je Dom usvojio višestepene stope, šta će sada biti. Znate šta je odgovorio. Odgovorio je, sad će Dom naroda usvojiti ovo jedna stopa pa ćemo onda formirati komisiju i komisija će donijeti ovo što je donijela sad ovdje.

Pazite, ja sam tada rekao, pošto sam tada bio u jednoj emisiji sa Seadom, ja sam rekao mi ćemo izabratи u komisiju ljudе iz SDA, HDZ, rekao sam SDS, međutim, bilo je iz PDP-a i, nažalost, ostvarilo se to što sam i tada predviđao, odnosno ono što mi je Hejs rekao, nisam ja ništa predviđao, to je, znači, znalo se to.

Međutim, suštinska stvar je ovdje da danas, ovo je zadnja rasprava, ne bih želio niko da mi replicira, izvinjavam se odmah, ako sam koga uvrijedio, stavite na glasanje i da završimo ovo mučenje, jer ja smatram da ovo je način ponašanja koliko je validan ovaj dom. Ovo je, faktički, možemo slobodno reći poslije toga, što međunarodna zajednica traži, neka dođe ovdje visoki predstavnik i njegov zamjenik i neka kaže to usvojite, dignite ruke i da završavamo posao. Mislim da nema smisla četiri mjeseca raspravljati ovdje. Četiri mjeseca voditi raspravu da li su tri ili dvije, pa više stepena, da bi se došlo na ovaj zaključak ovdje i ja znam da Komisiji nije bilo lako, ali ne mogu nikad da prihvatom princip da 15 ljudi ima veću snagu nego dom od 40 i kusur parlamentaraca, to je ono što mene boli i što bih ja zamolio da povedemo jednom raspravu šta je to što je od međunacionalnog interesa, što taj dom treba da zastupa, a ne politika o PDV-u ili ne znam politika o nekim drugim stvarima. Mislim da je to suštinsko pitanje, gdje mi kao članovi ovog doma moramo postaviti to pitanje. Jer, ako ćemo svi nakon usaglašavanja, kad se usaglasimo doći do toga da tamo to neko postavi pitanje i da negirate to sve što smo mi uradili, mislim da onda džabe trošimo novac koji smo dobili. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Selimu Bešlagiću. Poštovane dame i gospodo, ja zaključujem raspravu, pošto nema više rijavljenih, pozivam sve vas da se pripremite za glasanje. Glasamo o izvještaju Komisije, koja je usaglasila tekst Zakona o PDV-u. Glasamo o izvještaju Komisije. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

19 za, 11 protiv, 13 iz Federacije, 6 iz RS, postoji većina i parlametnarna i entitetska. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta o Zakonu o PDV-u i time konstatujem da je taj zakon usvojen u ovom domu.

Dakle, još jedanput da ponovim. Listing ćete dobiti ko god želi, može dobiti listing. 19 za, 11 protiv, 3 suzdržana. 13 iz Federacije, 6 iz Republike Srpske. Dakle i opća i entitetska većina.

Na ovaj način smo završili 11. tačku dnevnog reda. Pelazimo na 12. tačku dnevnog reda.

Ad.12. Izvještaj zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o istovjetnom tekstu Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opremke

I, ova komisija je jučer imala sjednicu. Dobili ste izvještaj. Komisija je zakon usaglasila, usvajanjem sedam amandmana. Ja otvaram raspravu. Da li neko želi da govori o ovom izvještaju? Zaključujem raspravu, ako se niko ne javlja za riječ i stavljam ovaj izvještaj na glasnaje. Pozivam vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

26 za, 1 protiv i 4 suzdržana. Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da smo prihvatili i ovaj izvještaj, čime je i ovaj zakon usvojen u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Uvažene dame i gospodo, molim vas za malo strpljenja još, brzo ćemo, ja se nadam završiti. Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda.

Ad.13. Prijedlog autentičnog tumačenja člana 51. stav 1. tačka a) Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH, Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 32/02

Ustavno-pravna komisija 17. decembra dostavila je prijedlog autentičnog tumačenja člana 51. stav 1. tačka a) Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima u BiH. Otvaram raspravu i glasamo, naravno o Prijedlogu autentičnog tumačenja. Da li neko želi da govori? Zaključujem raspravu, pripremite se za izjašnjavanje. Prelazimo na izjašnjavanje o izvještaju Ustavno-pravne komisije, odnosno o Prijedlogu autentičnog tumačenja. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno, pardon, većinom glasova 27 za, bez protiv, 2 uzdržana i dovoljnom entitetskom većinom, prihvatio ovo autentično tumačenje. Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda.

Ad.14. Izvještaj Ustavno-pravne komisije o neophodnosti izmjene stava 2. člana 13.11.Izbornog zakona BiH, umjesto davanja autentičnog tumačenja ovog člana

Ustavno-pravna komisija 17. decembra dostavila je izvještaj iz ove tačke dnevnog reda, umjesto davanja autentičnog tumačenja. Kao što ste vidjeli, Ustavno-pravna komisija je na zahtjev Bosanske stranke, razmatrala odredbu stava 2. člana 11.13. Izbornog zakona i utvrdila da odredba nije sasvim jasna, te zauzela stav da je najracionalnije da se umjesto autentičnog tumačenja pristupi izmjeni, odnosno dopuni izbornog zakona. Mislim da Domu ne ostaje ništa drugo, nego da podrži ovaj izvještaj Ustavno-pravne komisije i da se inicijativa uputi Izbornoj komisiji, kako bi se i ova odredba dopunila, zajedno sa dugim inicijativama za izmjene i dopune Izbornog zakona. Ako neko, gospodin Nikola Špirić traži riječ. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući,

Naime, ono što se može formalno-pravno zaključiti ovdje je, da Ustavno-pravna komisija nije ušla u suštinu podneska. Od nje se tražilo autentično tumačenje, a ona daje inicijativu za izmjenu Izbornog zakona. Nemam ja ništa protiv, ali neka se

to zove inicijativa Ustavno-pravne komisije, a ne autentično tumačenje ili neka uđe Ustavno-pravna komisija u meritum i neka da autentično tumačenje, jer ovdje iz same tačke dnevнog reda, to stoji. Ima dosta zahtjeva, ja znam za promjenu Izbornog zakona, različitih dijelova itd. Ne brani niko da Ustavno-pravna komisija da prijedlog promjene. Ali, vezano za ovaj podnesak, ovo ne može ovako. Dakle, Ustavno-pravna komisija je trebala da autentično tumačenje na podnesak koji je dobila, da uđe u meritum. A, ako misli Ustavno-pravna komisija da treba mijenjati ne samo ovaj dio, nego bilo šta, neka ona to predloži nije problem. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja sam u tom kontekstu i razumio ovu inicijativu Ustavno-pravne komisije, ali, evo, predsjednik Ustavno-pravne komisije traži riječ i ima riječ, gospodin Mirsad Ćeman.

MIRSAD ĆEMAN

Hvala lijepa. Dakle, svaki zakon koji se usvoji proizvodi pravno dejstvo i ima uticaja na prava i interes građana pojedinačno, ali i pravnih subjekata. Postoje, naravno, različiti zakoni za različite oblasti i, nerijetko je, upravo suština u tvrditi kroz autentično tumačenje pravi smisao zakona, jer se, eventualno mogu sanirati u međuvremenu nastupile ili posljedice, koje bi nastupile, ili posljedice koje bi nastupile loše po prava i interesu građana. Zbog toga, a podsjećam da autentično tumačenje se primjenjuje od vremena stupanja zakona na snagu, uvjetno kazano sa pozicije i vremena tumačenja retroaktivno, mada kažem uvjetno, nije riječ o retroaktivnom, nego, dakle, ima značenje od vremena primjene tog zakona.

U konkretnom slučaju, međutim, kolega Špiriću, Komisija je uzela jednu praktičnu stvar, jedan fakat u obzir, a to je, da je u vrijeme kada je, dok je čitava ta procedura pripremljena, a ovdje ja, zaista, koliko znam nije bilo nikakve tendencije da se tim odugovlači, imajući u vidu da mi nismo imali ove stvari ni poslovnički uređene u jednom trenutku, Komisija je ocijenila pošto su, u vrijeme kad je dobila dovoljno argumenata da se ovim pitanjem bavi, već su istekli rokovi za podnošnje kandidatskih listi. Nije bilo moguće ispraviti, obzirom na to sve skupa, eventualno, ona rješenja, koja su problematična, tj. provesti istovremeno izbore za skupštine općina i kantonalne skupštine na isti dan, onda je Komisija ocijenila, a da je najbolje rješenje, ako ima, a ima tu određenih nejasnoća ili bar potrebe da se to pitanje dodatno jasnije definira, da je onda bolje rješenje umjesto baviti se sad davanjem autentičnog tumačenja zakona, koji se, defakto neće moći primijeniti za onu svrhu u koju je, evo, u jednom trenutku to tumačenje i traženo, da je najbolje predložiti, da se, eventualno ta nejasnoća, ako i dalje postoji razriješi u prethodnoj drugoj etapi dogradnje Izbornog zakona BiH.

Ja mogu reći kao predsjedavajući Komisije, ako ovaj dom bude insistirao na tome, mi ćemo, naravno se potruditi i dati autentično tumačenje, ali njegova praktična primjena za netom provedene izbore lokalne, jednostavno neće biti moguća i, zbog toga ja, u ime Komisije, dakle, zaista ponovo apelujem, mada to već stoji kroz izvještaj, da prihvate ovaj izvještaj i da se on kao takav proslijedi onom tijelu, onoj grupi koja će raditi na izmjenama i dopunama zakona na ovoj drugoj fazi, koja treba da uslijedi. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mirsadu Ćemanu. Da li ima još neko da govori? Zaključujem raspravu. Dakle, mislim da je gospodin Ćeman pojasnio i ovo o čemu je gospodin Nikola Špirić govorio, da je to, zapravo ovo što sam ja pročitao. Dakle, stavljam ovaj izvještaj na glasanje. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, većinom glasova sa 23 glasa za i 1 protiv, 4 suzdržana i dovoljnom entitetskom većinom, prihvatio ovaj izvještaj Ustavno-pravne komisije. Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda.

Ad.15. Davanje saglasnosti za ratifikaciju

- a) Ugovora između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom finansiranju održavanja i pogona regionalnog odvodnog sistema Komarna – Neum – Mjetski Kanal.**

Otvaram raspravu povodom ovoga pod a). Zaključujem raspravu. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Koliko vidim jednoglasno. Konstatujem da je Predstavnički dom jednogalsno sa 31 glasom za, uz dovoljnu entitetsku većinu, bez glasova protiv i bez uzdražnih glasova, dao saglasnost za ratifikaciju ugovora između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom finansiranju održavanja i pogona regionalnog odvodnog sistema Komarna-Neum-Mljetski Kanal.

- b) Sporazuma Vlade BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji u 2003. godini**

Ako niko ne želi da govori, zaključujem raspravu. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Koliko vidim jednoglasno. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno sa 31 glasom za, bez glasova protiv i suzdržanih i uz dovoljnu entitetsku većinu, dao saglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma pod tačkom b.

- c) Sporazum o razvojnom kreditu, pružanje urbane infrastrukture i pružanje usluga između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj**

Gospodin Nikola Špirić traži riječ. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja sam bio zato da se ovo uvrsti u dnevni red, ali moram da kažem da iz proceduralnih razloga neću podržati ratifikaciju ovog sporazuma.

Naime, vi ste dobili dopis kao i ja da Predsjedništvo upozorava da je taj sporazum dat na ratifikaciju bez izjašnjenja Vijeća ministara. Ja ne sporim da će Vijeće ministara, kad dođe prilika izjasniti se za ovaj sporazum, on se postavlja ovdje kao odgovoran parlament, pitanje šta ukoliko se desi, može da se desi teorijski ili praktično da Vijeće ministara kaže da to nije najbolji ugovor za BiH, a Parlament izvršio ratifikaciju. Ja mislim da je prošlo vrijeme da mi na ovakav način kao Parlament preuzimamo odgovornost. Ja želim što Vijeće ministara nije u situaciji da se sastaje. Ja se slažem da nije prvi slučaj. Imali smo i na prošloj sjednici pa su nas molili iz Svjetske banke da iz Vijeća ministara da uzmemo to u razmatranje, da je to posljednji put da nas više neće moliti, proteklo je samo deset dana kad su nam to rekli. Ja želim kod sporazuma koji se tiču zaduženja BiH, da se ispoštuje procedura.

Dakle, to će biti razlog zašto neću podržati ratifikaciju ovog sporazuma, a ne da ja sporim bilo šta od sporazuma.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Nikoli Špiriću. Ko želi dalje da govori? Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Mislim nije fer ni ovako. Dakle, mi ostali ćemo prihvatići, bez obzira na proceduru itd. Zašto ste onda uvrstili ovo u dnevni red? Zašto niste nas izvijestili da u proceduri ima nekih felera. Nećemo ni mi glasati. Nemojte uvrštavati u dnevni red. Nemojte nas dovoditi u situaciju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovo je uvršteno u dnevni red jednoglasnom odlukom Kolegija, ali je pravo svakog člana Kolegija i člana Parlamenta da u raspravi o tačci dnevnog reda zastupa stavove koje smatra.

BERIZ BELKIĆ

Slažem se gospodine Džaferoviću, ali ja nisam znao za ovaj detalj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Belkiću. Molim vas gospođo Marić, imate sad riječ. Nemate potrebe sa mjestima, ima govornica i pričajte. Izvolite.

LJERKA MARIĆ

Što se tiče procedure, zbilja molim vas, da ne bi bilo nikakve zabune i ono zašto sam ja rekla, a krivo smo se shvatili, po proceduri, zbilja, sad ja nemam ovdje zakona o sklapanju, zakona o zaključivanju, ima dugi onaj naslov i njegov članak 6. i daje mogućnost da Ministarstvo financija i trezora kad ima sve potrebne u privitku akte, to je najvažnije, još uvijek je ovo kredit. Bosna i Hercegovina se zadužuje, na entitete se supsidijarno spušta i oni su poslali svu potrebnu dokumentaciju od prihvaćanja ministarstava financija, vlada entiteta i uputili nama zahtjev da ide na

ratifikaciju. Mi još uvijek se službeno zadužujemo kao zemlja, pare dobijaju entiteti, projekti su njihovi i sve se radi na entitetima supsidijarno. Uz naše postoje dva slučaja, redovne procedure kad se ide ministarstvo i Vijeće ministara, Predsjedništvo, Parlament. Mogućnost u članku 6. ja ću sad otici po zakon i naći vam točka i alineja, znači da ide direktno na Predsjedništvo i na Parlament.

Prema tome, mi smo iskoristili iz zakona mogućnosti i prava da ide na Predsjedništvo i ovo je drugi slučaj. Kredit Evropske banke jedan je isto išao prvo na Predsjedništvo, pa vama bez Vijeća ministara.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospođo Marić razumjeli smo. Hvala vam lijepa. Stanite malo. Gospodine Kuniću. Gospodin Martin Raguž ima riječ. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Ovo je na neki način replika gospodinu Belkiću, znači vezano za to kako članovi Kolegija stavlju nešto na dnevni red. Znači, ja sam kao član Kolegija ovo odgovorno stavio na dnevni red, a kao predsjedatelj nadležne komisije i na dnevni red komisije i pismeno izvješće imate.

Dakle, ja sam smatrao da nema proceduralnih prepreka da Parlament danas da pozitivno mišljenje i da se ne gubi u realizaciji jednog ovakvog važnog ugovora, a što neki članovi Kolegija imaju drugačije mišljenje, oni ga iznose i brane ovdje. Mislim, ne trebamo oko toga praviti probleme. Ja mislim, nije ništa provrijedeno ovdje u proceduri, sve instance su zadovoljene i ja ne vidim nikakvog razloga da oko ovog politiziramo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine većinom glasova sa 25 glasova za, 2 protiv, 4 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu dao saglasnost za ratifikaciju i sporazuma pod tačkom k c.

Ad.16. Izbog gospođe Senije Kapetanović za člana

- a) Administrativne komisije,**
- b) Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil**
- c) Interparlamentarne grupe BiH u Interparlamentarnoj uniji**

Klub poslanika Stranke za BiH dostavio je prijedlog da se gospođa Senija Kapetanović izabere za člana ovih radnih tijela Predstavničkog doma. Predlažem da odjedanput glasamo za sve tri odluke. Gospodin Beriz Belkić traži riječ.

BERIZ BELKIĆ

Više jedna intervencija, jedno upozorenje, danas je mnogo o jeziku govoreno, pa da i ja koju progovorim, što kažu. Ja molim da primjeri poziva i dopuna, koji dolaze članovima Stranke za BiH budu na bosanskom i na latinici. Šta je Šefik, problem što ja ovo govorim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nije uopće problem, meni je drago da vi to govorite, ja se slažem sa tim. Sve ono što sam govorio gospodine Belkiću, sve ono što sam govorio nakon diskusije gospodina Zorića i gospodina Novakovića, mogao bih ponoviti i sada i nakon veše intervencije. Nema potrebe, ušlo je u stenogram, odnosi se naravno i na ovo.

Pozivam vas da pristupimo glasanju. Glasamo za sva tri imenovanja. Pripredite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno sa 30 glasova, bez glasova protiv i uzdržanih i uz dovoljnu većinu imenovao gospodu Seniju Kapetanović, izabrao zapravo, za člana Administrativne komisije, zatim Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil i, na kraju, za člana Intepralamentne grupe BiH u Interparlamentarnoj uniji. Ja joj čestitam u ime svoje i u ime Doma i želim puno uspjeha u radu.

Ad.17. Prijedlog zaključka gospodina Nikole Špirića

Vi ste zaključak dobili. Ja mislim da nema potrebe da vodimo raspravu. Potrebno je samo da se izjasnimo, tako smo to i zamislili u okviru posebne tačke dnevnog reda i ako se niko ne javlja za riječ, ja vas pozivam da se pripredite za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine većinom glasova, sa 15 glasova za, 6 protiv i 6 suzdržanih i uz dovoljnu, no, no, idemo u drugi krug. Ovdje nedostaje, ići ćemo u drugi krug. Biće rezultat isti. Idemo u drugi krug. Hoću da ostanem do kraja principijelan. Pozivam sve one koji su, dakle, ovdje postoji opća, nema entitetske većine. Pozivam sve one koji su protiv iz Federacije da glasaju i iz RS, naravno, koji su protiv da glasaju, neka se pripreme za glasanje, ovo je drugi krug.

Glasajte sad.

Dakle, ovdje nema dovoljne većine. Najmanje 19 treba da bude protiv, 6 je protiv iz Federacije. Nemaju dvije trećine i zaključak je usvojen. Prelazimo na tačku 18. dnevnog reda.

Ad.18. Prijedlog zaključka gospodina Milorada Živkovića

Ako nema neko potrebe za nekom raspravom, ja stavljam prijedlog zaključka na glasanje. Pozivam vas da se pripredite za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine većinom glasova sa 23 glasa za, 1 glas protiv, 4 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio i ovaj prijedlog zaključka, kojeg je predložio gospodin Milorad Živković.

Uvažene dame i gospodo poslanici, na ovaj način ja mogu reći da smo u 18 sati i 50 minuta okončali rad 50. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Ja vam se zahvaljujem.

Još jedanput svim poslanicima skrećem pažnju na preporuku Kolegija da svi poslanici se uključe u akciju pružanja pomoći nastrdalim od cunamija u Jugoistočnoj Aziji. Još jedanput skrećem pažnju, to je jedna stvar.

I, druga stvar, naredna 51. sjednica, da možete planirati vaše vrijeme će se održati, naša delegacija u Parlamentarnu skupštinu Vijeća Evrope putuje koncem ovog mjeseca, u poslednjoj sedmici, redovna je sesija, mi ćemo Parlament 51. sjednicu imati 1, 2, eventualno 3. februara. Hvala vam, živi i zdravi bili.